

KANNUKSEN KAUPUNKI

Tilinpäätös 2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT JA KOKONAISTALOUDEN KEHITYS	1
1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.1.2. KUNNAN HALLINTO	3
1.1.3. YLEINEN JA OMAN ALUEEN KEHITYS	17
1.1.4. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	20
1.1.5. TILINPÄÄTÖKSEN VAIKUTUS KULUVAN VUODEN TALOUSARVIOON	22
1.1.6. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	22
1.1.7. KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ.....	23
1.1.8. YMPÄRISTÖASIAT	23
1.1.9. MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	25
1.2. SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	27
1.3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	30
1.3.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	30
1.3.2. TOIMINNAN RAHOITUS	36
1.4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	38
1.5. KOKONAISTULOT JA -MENOT.....	42
1.6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	43
1.6.1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT	43
1.6.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	43
1.6.3. TYTÄRYHTIÖILLE ASETETUT TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN.....	44
1.6.4. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	50
1.6.5. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	51
1.6.6. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	51
1.6.7. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	52
1.7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	57
1.7.1. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	57
1.7.2. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	57
2. TOTEUTUMISVERTAILUT	58
2.1. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	58
2.1.1. VEROTULOJEN ERITTELY	59
2.2. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	60
2.3. KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN	61
2.3.1. KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	61
2.3.2. TARKASTUSLAUTAKUNTA	62
2.3.3. KAUPUNGINHALLITUS	64
2.3.4. KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	78
2.3.5. HYVINVOINTIPALVELUIDEN LAUTAKUNTA	86
2.3.6. TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	94
2.3.7. KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ.....	103
2.4. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA.....	104
2.5. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	106

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	109
3.1. TULOSLASKELMA (ULKOINEN).....	109
3.2. TULOSLASKELMA (ULKOINEN JA SISÄINEN).....	110
3.3. KONSERNITULOSLASKELMA	111
3.4. RAHOITUSLASKELMA.....	112
3.5. KONSERNIRAHOITUSLASKELMA.....	113
3.6. TASE	114
3.7. KONSERNITASE (1 000 €).....	116
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	118
4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	118
4.2. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	118
4.3. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	119
4.4. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	120
4.5. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	123
4.5.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	123
4.5.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	127
4.5.3. VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	129
4.5.4. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	131
5. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ	133

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT JA KOKONAISTALouden KEHITYS

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Kannuksen kaupunki tähtää kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämiseen tarjoamalla itse ja yhdessä kumppanien kanssa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti tuotettuja palveluita sekä tarjoamalla foorumin kuntalaisten osallisuuteen ja vaikuttamismahdollisuuksiin.

Strategiamme arvoja ovat rohkeus, yrittäjähenkisyys ja avoimuus. Kaupunki haluaa olla arvostettu työnantaja, joka osaavalla ja valmentavalla johtamisella huolehtii henkilöstönsä hyvinvoinnista. Yritysten toimintaedellytyksiä haluamme edistää joustavalla päätöksenteolla.

Yleistä

Maan talous ajautui tilivuoden aikana taantumaan. Venäjän kolmatta vuotta jatkuva hyökkäyssota Ukrainassa aiheuttaa taloudellista epävarmuutta, korkotaso puree investointeihin ja kulutukseen mutta energian hinnat sekä yleinen inflaatio ovat tasaantuneet.

Kannuksen kaupungin talous jatkui neljättä peräkkäistä vuotta ylijäämäisenä. Vuoden 2023 tilinpäätös osoittaa vajaan 300 000 euron ylijäämää. Tulos on ennakoitua parempi. Verotulot kasvoivat, mutta valtion-osuuksia tuli arvioitua vähemmän.

Palvelut

Tilivuosi oli ensimmäinen, jolloin sotepalvelut ja pelastusala kuuluivat alueellamme Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soitelle rahoituksen tullessa valtion kautta. Se on parantanut kuntatalouden ennakoitavuutta.

Vuoden aikana on valmistauduttu TE-palvelut 2024 -uudistukseen. Siinä työvoima- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kuntien järjestämisvastuulle vuoden 2025 alusta. Tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää asiakkaiden nopeaa työllistymistä. Kannus kuuluu Keski-Pohjanmaan työllisyysalueeseen Kokkolan toimiessa vastuukuntana.

Vaikka rakentaminen valtakunnallisesti sakkaa, on julkinen rakentaminen Kannuksessa poikkeuksellisen vireää. Keskustaa on kehitetty, Rekiläntietä kunnostettu ja Raasakan koulun uudisrakennus on edennyt tilivuoden aikana. Koulu tiejärjestelyineen on kaupungin historian suurin investointi kokonaiskustannusarvion ollessa noin 11,6 miljoonaa euroa. Kaupunki on myös mukana osakkaana Kiinteistö Oy Kitinkodissa, jonka tarkoituksena on rakentaa Osuuskunta Kitinkannuksen kiinteistön yhteyteen kuntouttavan asumisen yksikkö ikäihmisille. Kotirannan tiloissa toimivan Kitinkodin on tarkoitus siirtyä siihen rakennuksen valmistuttua kuluvan vuoden aikana.

Lainakanta

Investointien johdosta kaupungin lainakanta on kasvanut 20,9 miljoonaan euroon. Lainaa on nyt 3 982 euroa per asukas, lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 1 139 euroa.

Tilivuoden aikana korkokustannukset ovat lisääntyneet 0,6 miljoonalla eurolla. Tilinpäätöshetkellä lainojen korkotaso oli noin 4 %. Kuntatodistuslainaa korvattiin osin pitkäaikaisella velkakirjalainalla ja tälle otettiin korkosuojaus 2,8 % tasolla. Nollakorkoihin tullaan tuskin lähitulevaisuudessa palaamaan.

Henkilöstö

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö on palveluidemme tärkein voimavara. Kaupungin palveluksessa on yhteensä 273 henkilöä, joista vakinaisia 181. Henkilöstön määrä nousi edellisestä vuodesta yhdeksällä henkilöllä keski-ikä ollessa 46 vuotta.

Kuntademokratia

Tilivuoden aikana kaupunginvaltuusto kokoontui kuusi kertaa ja kaupunginhallitus 17. Hyvinvointipalveluiden lautakunta kokoontui viisi kertaa, kasvatus- ja opetuslautakunta seitsemän ja teknisten palveluiden lautakunta kymmenen kertaa.

Huolella valmistellut tuulivoimarakentamisen periaatteet hyväksyttiin kaupunginvaltuuston kokouksessa kesäkuussa.

Elinvoima

Kannuksen väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 5 249, missä vähennystä edelliseen vuoteen oli 103 henkilöä. Trendi on ollut laskeva jo pidempään kuolleisuuden ollessa syntyvyyttä suurempaa. Lisäksi ovat muuttajat. Vauvoja syntyi tilivuonna 44, kun lukema reilu vuosikymmen sitten oli kaksinkertainen. Tilanne johtaa tulevaisuudessa työvoimapulaan.

Tilivuoden aikana Kannukseen valmistui Kaukasennevan tuulipuiston lisäksi Suomen suurin maatuulivoimapuisto Mutkalammille, jonka lisäksi uusia mahdollisuuksia kartoitettiin. Kannuksessa olevalla 61 tuulimyllyllä on ollut kasvava merkitys kaupungin taloudelle. Tilivuonna ne tuottivat arviolta kaksi miljoonaa euroa kiinteistöverotuloina. Edelliseen vuoteen verrattuna kiinteistöverotulojen lisäystä oli 1,3 miljoonaa. Niin ikään maanomistajien myllyistä saamat vuokratuotot heijastuvat kunnallisverotuottoon. Tuulipuistot tuovat alueelle myös työpaikkoja, sillä ne vaativat säännöllistä huoltoa ja kunnossapitoa.

Tunnustuksia

Kannuksen uimahalli täytti 50 vuotta. Sen peruskorjauksesta ja laajennuksesta on kymmenen vuotta. Tilivuonna reippailtiin KitinVaparin kävijäennätys: yli 46 000 asiakaskäyntiä. Siihen vaikuttivat osaltaan seniorikortin käyttöönotto ja Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton myöntämän vuoden 2022 vesiliikuntapaikka -palkinnon kautta tullut myönteinen julkisuus.

Lisäksi Kuntamarkkinoiden yhteydessä Kannuksen kaupungille myönnettiin Suomen Kennelliiton Koiraystävällinen kunta -diplomi.

Kiitos

Kiitän henkilöstöä ja luottamushenkilöitä yhteistyöstä kaupunkimme ja sen asukkaiden parhaaksi. Erityisesti haluan kiittää venymisestä niitä kaupungin työntekijöitä, jotka ovat vuoden aikana joutuneet oman toimensa ohella hoitamaan sairaslomalla tai muuten poissa olleen työtoverin tehtäviä.

Jussi Niinistö

kaupunginjohtaja

Elinvoima- ja konsernipalveluiden toimiala, tulosalueet ja toimintayksiköt

	Kaupunginhallitus	
Toimiala	Elinvoima- ja konsernipalveluiden toimiala Toimialajohtaja: kaupunginjohtaja	
Tulosalueet	Elinvoimapalvelut Kaupunginjohtaja	Hallintopalvelut Talous- ja hallintojohtaja
Toimintayksikkö	Työllisyyspalvelut Työllisyyskoordinaattori	

Kasvatus- ja opetuspalveluiden toimiala, tulosalueet ja toimintayksiköt

	Kasvatus- ja opetuslautakunta	
Toimiala	Kasvatus- ja opetuspalveluiden toimiala Toimialajohtaja: kasvatus- ja opetusjohtaja	
Tulosalueet	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatus- päällikkö	Opetus Kasvatus- ja opetusjohtaja
Toimintayksiköt		Alakoulut Alakoulun rehtori
		Yläkoulu Yläkoulun ja lukion rehtori
		Lukio Yläkoulun ja lukion rehtori

Hyvinvointipalveluiden toimiala, tulosalueet ja toimintayksikkö

Teknisten palveluiden toimiala, tulosalueet ja toimintayksiköt

KAUPUNGINVALTUUSTO

Varsinaiset valtuutetut	puolue	läsnä	poissa
Hanni Eero, pj	KOK	6	
Joensuu Olli, vpj	KESK	6	
Göös Sanna-Kaisa	KESK	4	2
Haaponiemi Pauli	KESK	6	
Hernesniemi Vesa	PS	6	
Hintikka Päivi	KRYL	6	
Hirvi Emilia	KESK	6	
Huhtala Antti	PS	6	
Huuki Ari	SDP	4	2
Huuki Erkki	KESK	6	
Huuki Manolis	PS	6	
Ilola Hannele	KD	6	
Kannussaari Mira	SDP	6	
Karppinen Teija	KESK	6	
Kivioja Janne	KESK	6	
Kolppanen Jaakko	PS	5	1
Lehtinen Lasse	PS	6	
Mäki-Petäjä Harri	KOK	6	
Märsylä Raimo	SDP	6	
Orjala Jari	KOK	4	2
Pajala Noora	KESK	5	1
Pajala Timo	KESK	5	1
Pihlajaniemi Eero	KESK	6	
Rautiola Piia	KESK	5	1
Tiittanen Ari	KOK	6	
Törmä Anja	KESK	6	
Veijola Jyrki	KESK	5	1
Varavaltuutetut			
Erkkilä Esa	KESK		
Gromoff Kari	KOK	2	
Haapalehto-Junkala Tarja	KRYL		
Haavisto Kari	PS	1	
Hernesniemi Lauri	PS		
Hernesniemi Veijo	KESK	2	
Hämäläinen Pekka	KESK		
Iso-Hanni Veli-Matti	KOK		
Jaakola Taisto	KRYL		
Juusela-Pekkarinen Sirkka	KOK		
Jylhä Vilpas	KESK		
Kallio Marko	KESK		
Karihtala Henna (14.2.2023 alkaen)	KESK		
Karjalainen Jouni	KD		

Varsinaiset valtuutetut	puolue	läsnä	poissa
Kopsala Päivi	KESK	3	
Lahti Pirkko	SDP		
Leppäkari Riikka	SDP	1	
Liedes Niina	KESK		
Luostari Markku	SDP		
Mäkelä Juha	KESK		
Mäki-Petäjä Jaakko	KESK		
Niemonen Aila	PS		
Pajala Petri	PS		
Pihlajakangas Päivi	PS	1	
Pöllä Timo	KESK		
Salo Timo	KOK		
Saralampi Tuija	KESK		
Syrjälä Anu	KD		
Tourunen Mari	KESK	1	
Muut osallistujat			
Juusela-Pekkarinen Sirkka, kaup.hall.edustaja		6	
Paananen Veeti, nuorisovaltuuston edustaja		1	
Typpö Kirsikka, nuorisovaltuuston edustaja		2	
Niinistö Jussi, kaupunginjohtaja		6	
Sämpi Leena, talous- ja hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä		6	
Kivijakola Leena, kasvatus- ja opetusjohtaja		3	
Salmela Matti, työpäällikkö		3	
Junno Johanna, hyvinvointijohtaja		5	
Vakkuri Johanna, tekninen johtaja		6	
Yli-Arvo Mirja, henkilöstöpäällikkö		1	
Kokoontumiskerrat		6	
Pöytäkirjatut pykälät		59	

KAUPUNGINHALLITUS

jäsen	läsnä	poissa	varajäsen	läsnä
Törmä Anja, pj	17		Karppinen Teija	
Huuki Manolis, vpj	16	1	Hernesniemi Lauri	1
Hintikka Päivi	17		Haapalehto-Junkala Tarja	
Huuki Ari	11	6	Luostari Markku	1
Huuki Erkki	17		Mäki-Petäjä Jaakko	
Ilola Hannele	15	2	Syrjälä Anu	
Juusela-Pekkarinen Sirkka	16	1	Tuorila Heli	1
Pajala Timo	15	2	Pihlajaniemi Eero	2
Veijola Jyrki	11	6	Rautiola Piia	2
Muut osallistujat				
Hanni Eero, k.valt. pj	17			
Joensuu Olli, k.valt. varapj.	17			
Ninistö Jussi, kaupunginjohtaja, esittelijä	17			
Sämpi Leena, talous- ja hallintojohtaja pöytäkirjanpitäjä	17			
Kokoumiskerrat	17			
Pöytäkirjatut pykälät	227			

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet	läsnä	poissa	Varajäsenet	läsnä
Yli-Korpela Juha, pj	2	1	1. Kolppanen Jaakko	2
Isohanni Anna-Maria, vpj (20.2.2023 saakka)			2. Ylikangas Jarkko	1
Lahti Pirkko, vpj (20.2.2023 alkaen)	2	1	3. Typpö Marjaana	
Ranta-Nilkku Raimo	3		4. Aitta Anu	
Syrjälä Anu	2	1	5. Lehojärvi Kaija	
Virkkala Kari	3		6. Joensuu Olli	
			7. Koivumaa Marko	
Muut osallistujat				
Eirola Mari, asiantuntijasihteeri, pöytäkirjanpitäjä	3			
Kokoumiskerrat	3			
Pöytäkirjatut pykälät	20			

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Jäsen	läsnä	poissa	Varajäsen	läsnä
Märsylä Raimo, pj	10		Puranen Matti	
Göös Sanna-Kaisa, vpj	10		Lahtinen Riitta	
Annanolli Irmeli	6	4	Koivumaa Marko	
Erkkilä Esa	10		Jylhä Vilpas	
Haavisto Kari	9	1	Niemonen Aila	
Muut osallistujat				
Wikström Otto, pöytäkirjanpitäjä KPMG	5			
Pesonen Elina, tilintarkastaja KPMG	4			
Raunio Johanna, pöytäkirjanpitäjä KPMG	5			
Kokoontumiskerrat	10			
Pöytäkirjatut pykälät	127			

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Jäsen	läsnä	poissa	Varajäsen	läsnä
Haaponiemi Pauli, pj	7		Veijola Jyrki	
Lehtinen Lasse, vpj	7		Hernesniemi Vesa	
Gromoff Kari	7		Orjala Jari	
Huuki Manolis	4	3	Hernesniemi Lauri	3
Juusela-Pekkarinen Sirkka	7		Lahti Pirkko	
Kallio Marko	5	2	Pöllä Timo	
Kannussaari Mira	7		Leppäkari Riikka	
Liedes Niina	5	2	Ylikangas Eija	2
Pajala Noora	7		Ranta-Nilkku Marja	
Muut osallistujat				
Ilola Hannele, k.hall. edustaja	7			
Törmä Anja, k.hall. pj	7			
Hanni Eero, k.valt pj	4	3		
Kivijakola Leena, kasvatus- ja opetusjohtaja, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	7			
Niinistö Jussi, kaupunginjohtaja	7			
Kokoontumiskerrat	7			
Pöytäkirjatut pykälät	64			

HYVINVOINTIPALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Jäsen	läsnä	poissa	Varajäsen	läsnä
Hirvi Emilia, pj	5		Joensuu Olli	
Mäki-Petäjä Harri, vpj	5		Luomala Katarina	1
Jaakola Taisto	5		Huttunen Sari	
Karppinen Teija	4	1	Karppi Sonja	
Kopsala Päivi	5		Kemppainen Maria	
Mäki-Petäjä Jaakko	3	2	Kokkonen Mika	1
Lahti Pirkko	2	3	Märsylä Raimo	3
Virkkala Kari	5		Tullila Olavi	
Koivumaa Johanna	1	4	Pihlajakangas Päivi	4
Muut osallistujat				
Huuki Erkki, k.hall. edustaja	4	1		
Törmä Anja, k.hall. pj	5			
Hanni Eero, k.valt. pj	2	3		
Junno Johanna, hyvinvointijohtaja esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	4	1		
Niinistö Jussi, kaupunginjohtaja Borén Tuulevi, pöytäkirjanpitäjä	2	3		
	1			
Kokoontumiskerrat	5			
Pöytäkirjatut pykälät	42			

KANSALAI SOPISTOJAOSTO

Jäsen	läsnä	poissa	Varajäsen	läsnä
Hirvi Emilia, pj	2		Kopsala Päivi	
Korhonen Matti, vpj (Toholampi)	1	1	Saukko Jarno (Toholampi)	
Jaakola Taisto	1	1	Lahti Pirkko	
Ali-Haapala Minna (Toholampi)	1	1	Remesaho Laura (Toholampi)	1
Hotakainen Armi (Toholampi)	2		Tervala Niko (Toholampi)	
Mäki-Petäjä Harri	2		Virkkala Kari	1
Muut osallistujat				
Junno Johanna, hyvinvointijohtaja esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	2			
Kokoontumiskerrat	2			
Pöytäkirjatut pykälät	10			

TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Jäsen	läsnä	poissa	Varajäsen	läsnä
Kivioja Janne, pj	10		Joensuu Olli	
Tiittanen Ari, vpj	8	2	Mäki-Petäjä Harri	3
Karihtala Henna	2	8	Rautiola Piia	2
Kolppanen Jaakko	8	2	Pajala Petri	2
Leppäkari Riikka	8	2	Lahti Pirkko	
Niemonen Aila	6	4	Pihlajakangas Päivi	2
Hernesniemi Veijo	7	3	Mäkelä Juha	
Pihlajaniemi Eero	10		Hämäläinen Pekka	
Saralampi Tuija (30.10.2023 saakka)		8	Tourunen Mari (30.10.2023 saakka)	
Tourunen Mari (30.10.2023 alkaen)	2		Ylikangas Eija (30.10.2023 alkaen)	
Muut osallistujat				
Pajala Timo, k.hall.edustaja	9	1		
Törmä Anja, k.hall.pj	9	1		
Eero Hanni, k.valt.pj	3	7		
Vakkuri Johanna, tekninen johtaja, esittelijä	10			
Salmela Matti, työpäällikkö, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	9	1		
Niinistö Jussi, kaupunginjohtaja	7	3		
Kokoontumiskerrat	10			
Pöytäkirjatut pykälät	84			

VAIKUTTAMISTOIMIELIMET

VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTO

Jäsen	Varajäsen	Taho, jota edustaa
Juusela-Pekkarinen Sirkka, puheenjohtaja	Ilola Hannele	Kannuksen kaupunki
Konttila Sauli, varapuheenjohtaja	Kortetmaa Esa	Kannuksen ja Toholammin vammaisten asumispalveluyhdistys ry
Huovinen Pekka	Patama Taisto	Tammenlehvän perinneyhdistys
Karvonen Ulla-Maija		Kannuksen seurakunta
Katila Sinikka	Laasonen Riitta	Eläkeliiton Kannuksen yhdistys ry
Kykyri-Känsäkoski Marianne	Mattila Maija	Osuuskunta Kitinkannus
Tuomaala Pirkko	Huhta Eeva	Lestijokiseudun Reumayhdistys ry
Junno Johanna		Kannuksen kaupunki, hyvinvointijohtaja, sihteeri
Kokoontumiskerrat	5	

NUORISOVALTUUSTO

Jäsen	
Typistö Kirsikka, puheenjohtaja, edustaja kaupunginvaltuustossa	
Paananen Veeti, edustaja kaupunginvaltuustossa	
Märsylä Melissa, viestintävastaava	
Autio Eeva	
Katila Siiri Sofia	
Sivula Lukas	
Typistö Onerva	
Vähätiitto Tommi	
Ypyä Roope	
Marjala Arto, vapaa-ajan ohjaaja, sihteeri	
Jokinen Henriikka, vapaa-ajan ohjaaja	
Kokoontumiskerrat	4

**KUNTAYHTYMIEN, YHTEISLAUTAKUNTIEN JA VALTION TOIMIELINTEN KANNUSLAISET EDUSTAJAT
2023**

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Aluevaltuusto

Jäsen

Syrjälä Asko, pj.

Huuki Erkki

Rautiola Piia

Törmä Anja

Aluehallitus

Jäsen

Rautiola Piia

Tarkastuslautakunta

Jäsen

Huuki Erkki

Huuki Manolis

varajäsen

Itäniemi Elina

Pihlajaniemi Päivi

Aluevaalilautakunta

Jäsen

Märsylä Raimo, vpj

Hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunta

Jäsen

Törmä Anja

Turvallisuus- ja pelastuslautakunta

Jäsen

Ilola Hannele

Varajäsen

Göös Sanna-Kaisa

Orjala Jari

Vanhusneuvosto

Jäsen

Juusela-Pekkarinen Sirkka

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Yhtymävaltuusto

Jäsen	Varajäsen
Hirvi Emilia	Veijola Jyrki
Mäki-Petäjä Jaakko	Sanna-Kaisa Göös
Märsylä Raimo	Luostari Markku
Pihlajakangas Päivi	Huhtala Antti

Hallitus

Jäsen	Varajäsen
Veijola Jyrki	Pihlajakangas Päivi

Tarkastuslautakunta

Jäsen	Varajäsen
Märsylä Raimo, vpj	
Niemonen Aila	Tullila Seija

Keski-Pohjanmaan liitto

Maakuntavaltuusto

Jäsen	Varajäsen
Göös Sanna-Kaisa	Huuki Erkki
Huuki Ari	Kannussaari Mira

Maakuntahallitus

Jäsen	Varajäsen
Huuki Erkki	
Orjala Jari	Hanni Eero
Pihlajakangas Päivi	

Tarkastuslautakunta

Jäsen	Varajäsen
Törmä Anja	Erkkilä Esa
	Haapasalo Joni

Korpelan Voima kuntayhtymä

Yhtymävaltuusto

Edustaja	Varaedustaja
Karppinen Teija	Göös Sanna-Kaisa
Pajala Timo	Pihlajaniemi Eero
Huuki Ari (20.2.2023 saakka)	Gromoff Kari
Leppäkari Riikka (20.2.2023 alkaen)	

Yhtymähallitus

Edustaja	Varaedustaja
Piia Rautiola, pj	Kivioja Janne

Tarkastuslautakunta

Lasse Lehtinen

Pohjanmaan poliisin neuvottelukunta

Jäsen	Varajäsen
Pajala Timo	Pihlajaniemi Eero

Ylivieskan kaupungin jätelautakunta

Jäsen	Varajäsen
Märsylä Raimo	Leppäkari Riikka

Kokkolan kaupungin ympäristöterveyslautakunta

Jäsen	Varajäsen
Kokkonen Mika	Hernesniemi Veijo

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslautakunta

Jäsen	Varajäsen
Ilola Hannele	Ilola Marko

Lestijärven kunnan maaseutulautakunta

Jäsen	Varajäsen
Hernesniemi Veijo	Aitta Anu

Käräjäoikeuden lautamiehet

Huuki Manolis
Tourunen Mari

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Kokkonen Mika
Ylikangas Eija
Tullila Olavi
Pajala Timo
Tervola Jani
Huuki Ari
Haavisto Kari
Aitta Anu
Jussila Anja
Niemonen Aila
Syrjälä Anu
Jaakola Taisto

KAUPUNGIN 100 %:STI OMISTAMIEN YHTIÖIDEN HALLITUSTEN JÄSENET

YritysKannus Oy

Hernesniemi Vesa, pj
Haaponiemi Pauli, vpj
Haavisto Lea
Tiittanen Ari
Karppinen Teija
Pihlajaniemi Eero
Eskola Eija
Hanni Eero, varajäsen

Kannuksen Vuokra-asunnot Oy

Kivioja Janne, pj
Göös Sanna-Kaisa
Heinonen Mirjam
Hernesniemi Lauri
Karppi Sonja
Huuki Manolis, varajäsen
Mäki-Petäjä Jaakko, varajäsen

1.1.3. Yleinen ja oman alueen kehitys

YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Suomen talouden odotettiin ajautuvan taantumaan vuoden 2023 loppua koti ja odotukset toteutuivat. Suomi on taantumassa ja taantumasta on tulossa odotettua syvempi ja pidempi. Alkuvuosi 2023 osoittautui ennakoitua heikommaksi. Palvelujen kysyntä ei kannatellutkaan yksityistä kulutusta enää vuoden toisella neljänneksellä. Myös investoinnit vähenivät ennakoitua enemmän. Käänteeseen kehnompaan odotettiin ajoittuvan vuoden kolmannelle neljännekselle. Näin kävikin, mutta ennakkotietojen mukaan kolmas vuosineljännes oli odotettuakin kehnempi.

Siitä huolimatta, että palkat nousevat ja inflaatio on hidastunut nopeasti, korot purevat nyt täydellä voimallaan kulutukseen ja investointeihin, työllisyys heikkenee ja kotitalouksien taloudellinen alakulo on alkanut kasvaa uudelleen. Kasvava ostovoima ja alenevat korot kääntävät kuitenkin talouden uuteen nousuun vähitellen vuoden 2024 aikana. Vaikka talouden suhdanne kääntyy suotuisammaksi ensi vuoden aikana, Suomen talous ponnistaa tuleviin vuosiin vajaakuntoisena. Covid-19 pandemia, Venäjän hyökkäys Ukrainaan, hintojen, kustannusten ja korkojen nousu sekä taantuma ovat heikentäneet taloutta tilanteessa, jossa Suomen talous oli jo valmiiksi heikko.

Julkisen talouden näkymä on ollut synkeä pitkään. Väestön ikääntyminen jarruttaa talouden tulonmuodostusta ja kasvattaa palvelutarpeita. Samalla palveluiden yksikkökustannukset kasvavat. Julkisen talouden rahoitusaliijäämä oikenee hitaammin, kun käänne uuteen nousuun viivästyy. Lisäksi ongelmat uhkaavat kasautua enenevästi valtiontalouteen. Kun arviot hyvinvointialueiden alijäämästä vuonna 2023 ovat heikentyneet ja valmistuneet verotiedot ovat tarkentaneet sote-uudistuksen siirtolaskelmia, hyvinvointialueet ja kunnat vaativat valtiolta lisää rahaa toimintamenojensa katteeksi.

Talouden tulonmuodostuskyvyn vahvistaminen olisi paras vaihtoehto julkisen talouden vahvistamiseksi tavoitellulla tavalla. Käynnissä oleva teknologinen murros, energiasiirtymä ja näihin kytkettyvä talouden uusteollistuminen luovat konkreettisia mahdollisuuksia, joita hyödyntämällä Suomeen voi syntyä uutta tuotantoa ja uusia työpaikkoja. Tuotantorakenteen muutos edellyttää valtavasti investointeja ja onnistuu, kun suomalaisten yritysten ja suomalaisen yhteiskunnan kyky kilpailla investoinneista on hyvä. Työllisyyden ja tuottavuuden kasvua tukevien toimien lisäksi tavoitteiden saavuttaminen vaatii lisää säästöjä sekä toimia, joilla ylläpidetään kokonaisverokertymää. Näitä seulotaan valtiovarainministeriön asettamassa julkista taloutta vahvistavia lisätoimia selvittävässä työryhmässä parhaillaan.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, Talvi 2023

Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, mutta siitä huolimatta kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle: 1,8 miljardiin euroon.

Kuntien vahva tilikauden tulos ohjautuu siis nopeasti kasvaneiden investointien rahoittamiseen. Kunnat käyttivät ylijäämäänsä myös lainakannan vähentämiseen alustavan arvion mukaan yhteensä 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin.

Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9

miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruisiksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille.

Kuntaliiton arvion mukaan verohäntä yltää jopa 1,4 miljardiin euroon vuonna 2023. Kunnille maksettiin ennakollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia, jotka ovat määrä periä takaisin valtiolle lähivuosina.

Tilinpäätösarviot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta viime vuonna. Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi. Aivan pienimmissä, alle 5 000 asukkaan, kunnissa tilikauden tulos jopa heikeni vuodesta 2022. Näin tapahtui vuoteen 2023 kohdistuneesta poikkeuksellisen suuresta verohännästä huolimatta.

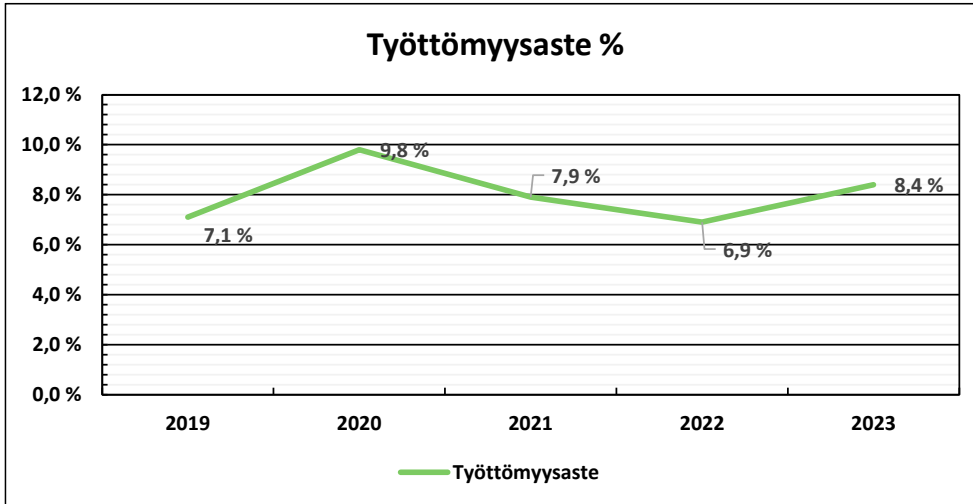
Lähde: Kuntaliiton tiedote 6.2.2024: Kuntatalous asettui tasapainoon vuonna 2023 – taloutta avittivat huomattavat poikkeuserät

OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS

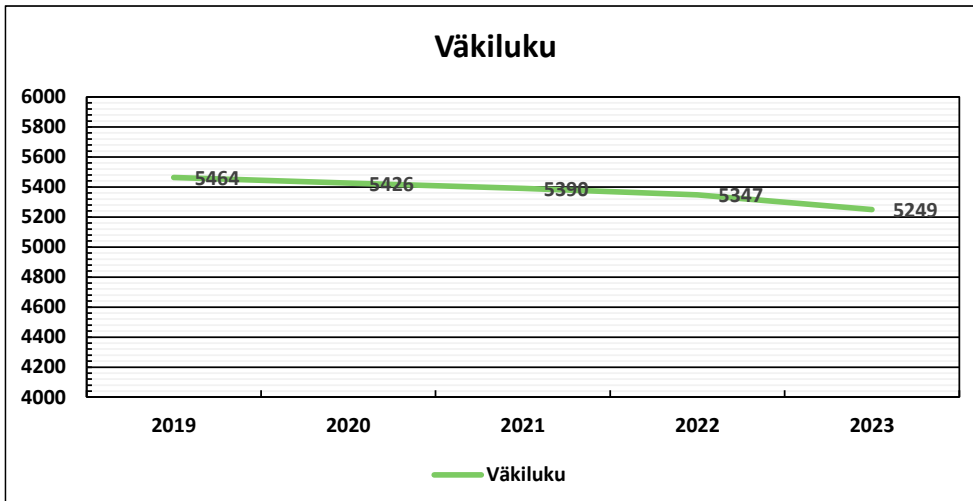
VÄESTÖTIETOJA

	2020	2021	2022	2023
Asukasluku 31.12.	5 426	5 390	5 347	5 249
Alle 15-vuotiaita	19,8 %	19,2 %	19,0 %	18,9 %
65 vuotta täyttäneitä	24,4 %	25,0 %	26,0 %	26,7 %
0-6 -vuotiaat	441	410	376	349
7-15 -vuotiaat	631	626	638	641
16-18 -vuotiaat	211	222	210	214
19-64 -vuotiaat	2 820	2 782	2 739	2 643
65-74 -vuotiaat	775	786	769	760
75-84 -vuotiaat	364	389	444	475
Huoltosuhte	92,4 %	93,7 %	95,4 %	98,6 %
Työttömien osuus työvoimasta	9,8 %	7,9 %	6,9 %	8,4 %

TYÖTTÖMYYSASTE

VÄKILUKU

1.1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

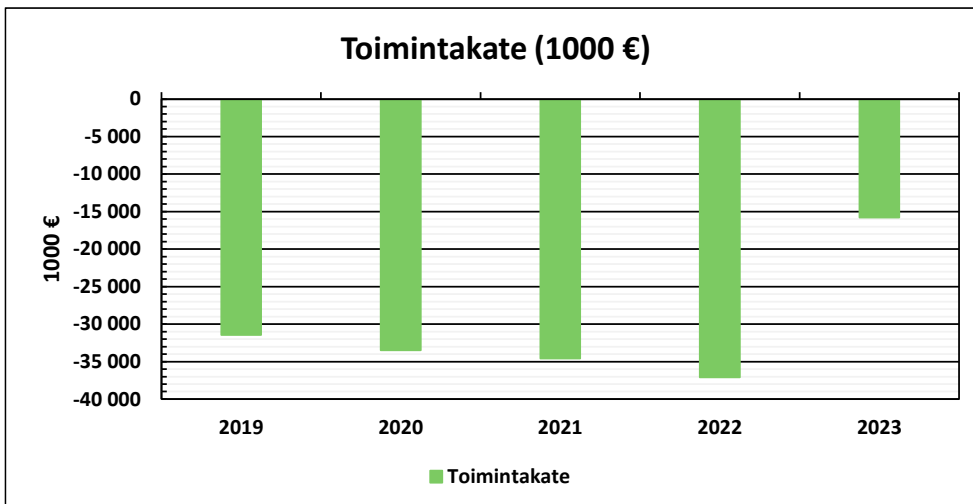
Vuoden 2023 tilinpäätös osoittaa 296 098 euron ylijäämää. Ylijäämä vahvistui 207 228 euroa vuoden 2022 tasosta. Vuosikate nousi edellisvuoden tasosta 518 064 euroa ollen nyt 1 792 227 euroa.

Tilinpäätöksen ylijäämä oli jonkin verran talousarviossa ennakoitua 66 428 euroa parempi. Puolivuotiskatsauksessa esitetyn tilinpäätöksen mukaan ylijäämää ennakoitiin muodostuvan talousarviossa arvioidun mukaisesti, eli noin 70 000 euroa.

Toimintakuluissa tapahtui iso muutos hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alussa, jolloin sekä sote- että palo- ja pelastustoimen kustannusten maksusuudet Soitelle ja Kokkolan kaupungille jäivät kaupungin kustannuksista pois. Ulkoiset toimintakulut vähenivät edellisvuodesta 21,3 milj. euroa eli 53 %. Sotevaikutus eliminoiden ulkoiset toimintakulut kasvoivat 1,2 milj. euroa eli 7 %.

Toiminnan nettokulut eli toimintakate laski edellisvuoden tilinpäätöksestä 57 % eli 21,3 milj. euroa. Sotevaikutus eliminoiden toimintakate kasvoi 1,3 milj. euroa eli 9 %.

KUNNAN TOIMINTAKATE (1 000 €)

Suurimmat muutokset tulosalueittain (toimintakate TP 2022-2023):

	Toimintakatteen (sisäinen ja ulkoinen) muutos €	Muutos %	Toimintakatteen (ulkoinen) muutos €	Muutos %
Tilaajapalvelut	-22 157 323	-100 %	-22 157 323	-100 %
Viranomaispalvelut	-354 418	-61 %	-350 749	-62 %
Opetuspalvelut	896 357	13 %	582 001	11 %
Varhaiskasvatuspalvelut	235 101	7 %	55 783	2 %
Elinvoimapaalvelut	172 688	24 %	157 592	24 %
Muut hyvinvointipalvelut	249 138	16 %	136 223	19 %
Tila- ja huoltopalvelut	-459 977	-323 %	109 675	4 %

Ylläolevassa taulukossa toimintakatteen muutosta on vertailtu sekä sisäisen ja ulkoisen toimintakatteen että pelkästään ulkoisen toimintakatteen osalta. Vuonna 2023 sisäiset erät kasvoivat etenkin sisäisten vuokrien noston johdosta. Tämä näkyy erityisen voimakkaasti opetuspalveluiden, varhaiskasvatuksen ja muiden hyvinvointipalveluiden tulosalueilla, koska näille tulosalueille kohdistuu paljon sisäistä vuokraa

kouluista, päiväkodeista ja KitinVaparista. Vastaavasti tila- ja huoltopalveluiden tulosalueella sisäisen vuokran nosto lisää tuloja niin paljon, että toiminnan nettokustannukset kääntyvät positiiviseksi.

Euromääräisesti suurin toiminnan nettomenojen (ilman sisäisiä eriä) nousu, 582 000 euroa, oli opetuspalvelujen tulosalueella. Henkilöstökulut kasvoivat siellä n. 500 000 euroa ja aineet sekä tarvikkeet n. 100 000 euroa. Elinvoimapalveluissa toimintakatteen 158 000 euron nousua aiheuttivat YritysKannus Oy:n lisäresurssointi, kotoutumisneuvojan palkkaaminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu. Muiden hyvinvointipalveluiden toimintakatteen 136 000 euron nousua selittää lisäsatsaukset KitinVaparin henkilöstöön sekä viestintään ja markkinointiin. Tila- ja huoltopalveluiden tulosalueella toimintakatteen 110 000 euron heikentymiseen vaikuttaa eniten ruokapalveluiden tulojen vähentyminen – Soite on vuoden 2023 alusta lähtien ostanut terveyskeskuksen ateriat muualta.

Hyvinvointialueuudistus vaikutti merkittävästi myös verotulojen ja valtionosuuksien määrään. Valtionosuuksia kertyi 4,9 milj. euroa ja ne vähenivät 12,3 milj. euroa. Verotuloja kertyi 13,2 milj. euroa ja ne vähenivät 7,7 milj. euroa. Tuloveroprosentti vuodelle 2023 laski kaikilla kunnilla 12,64 % eli Kannuksen tuloveroprosentti laski 21,50 %:sta 8,86 %:iin. Kiinteistöverotulot lisääntyivät edellisvuodesta peräti 1,3 milj. euroa Mutkalamin ja Kaukasennevan tuulipuistojen käyttöönottojen myötä. Kaupungin kiinteistöverokertymä oli kaiken kaikkiaan 3,3 milj. euroa.

Kaupungin korkokustannukset lisääntyivät 0,6 milj. euroa vuoden 2023 aikana. Nousua selittää sekä lainojen kokonaismäärän kasvu Raasakan koulun rakentamisesta johtuen, että lainojen korkotason kipuaminen nollakoroista neljän prosentin tuntumaan. Kuntatodistuslainaa korvattiin nostamalla pitkäaikaista velkakirjalainaa 8,4 milj. euroa. Kaupungin lainakanta kipusi 20,9 milj. euroon. Asukasta kohden lainaa oli tilinpäätöshetkellä 3 982 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto päätti 12.12.2022 vuoden 2023 talousarviossa toimintatuottojen ja -kulujen kokonaismäärärahat toimielimille. Lisämäärärahoja ei tilikauden aikana tarvinnut myöntää. Toimielinten toimintakuluihin varatut määrärahat riittivät muilta osin, mutta kaupunginhallituksen määräraha ylittyi hyvin niukasti, 7 264 euroa. Vastaavasti myös toimintatuottoihin varattu määräraha ylittyi 32 994 euroa, joten toimintakatemääräraha ei kaupunginhallituksen osalta ylittynyt.

Koko kaupungin osalta toimintakuluihin varattu 23 566 665 euron määräraha alittui 248 198 eurolla. Suurin alitus oli teknisten palveluiden lautakunnassa, 218 819 euroa. Hyvinvointipalveluiden lautakunnan määräraha alittui 29 688 euroa ja kasvatus- ja opetuslautakunnan 1 230 euroa.

Verotuloja kertyi 533 806 euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Tästä ansiotuloveron osuus oli 182 980 euroa ja kiinteistöverotulojen osuus 342 966 euroa.

Valtionosuuksia kertyi 91 936 euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Tähän vaikutti eniten lukion oppilasmäärän tipahtaminen n. 10 oppilaalla, jonka johdosta valtionosuuksia perittiin takaisin n. 100 000 euroa.

Rahoitustuottoihin- ja kuluihin oli nettotasolla varauduttu 366 120 euron määrärahalla. Lopullinen toteutuma oli 512 982 euroa, eli 146 862 ennakoitua enemmän. Tähän vaikutti suurimmalta osin korkokustannusten nousu, talousarviota vuodelle 2023 laadittaessa varauduttiin n. 2 %:n suuruisiin korkokuluihin, mutta tilinpäätöshetkellä lainojen korkotaso oli 4 %:n tuntumassa.

1.1.5. Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon

Vuoden 2023 tilinpäätöksen toimintakulut olivat 23 318 468 euroa. Vuoden 2024 talousarviossa toimintakuluihin on varattu 23 964 861 euroa eli 646 393 euroa toteutunutta tilinpäätöstasoa enemmän. Toimintakulujen osalta vuoden 2024 talousarvio on siis hyvin tiukka, kun otetaan huomioon, että 1.6. 2024 palkat nousevat n. 3 %, mikä tarkoittaa n. 350 000 euron kustannuslisäystä yksiomaan palkkakustannuksiin.

Korkokuluihin on talousarviossa varattu 851 560 euroa, mikä on n. 220 000 euroa vuoden 2023 toteutunutta tasoa enemmän.

Verotuloja kertyi 13 168 806 euroa tilinpäätöksessä 2023 ja vuoden 2024 talousarviossa niitä arvioidaan kertyvän 13 751 000 euroa. Kuntaliiton helmikuun veroennusteen mukaan toteutuma jää vuonna 2024 n.13,4 milj. euroa eli talousarviossa ennakoituun määrään ei sen mukaan päästäisi.

Valtionosuuksia kertyi 4 923 492 euroa tilinpäätöksessä 2023 ja vuoden 2024 talousarviossa niitä arvioidaan kertyvän 4 575 400 euroa. Talousarviota 2024 laadittaessa oli jo tiedossa, että valtionosuudet tulevat laskemaan n. 0,5 milj. euroa vuoden 2023 tasosta.

Vuoden 2024 talousarvio on 640 055 euroa ylijäämäinen, kun kertaluonteisen kehittämisrahaston purkaminen huomioidaan. Ilman sitä talousarvio olisi 408 945 euroa alijäämäinen.

Toteutuneen tilinpäätöksen valossa toimintakulujen ja rahoituskulujen osalta vuodelle 2024 laaditussa talousarviossa voidaan nipin napin pysyä, mutta verotulojen osalta tilanne on haastava. Saattaa olla, että talousarviossa ennakoituun määrään ei päästä. Myös valtionosuuksien osalta tilanne voi olla arvioitua hankalampi lukion oppilasmäärän laskun jatkuessa.

1.1.6. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tilikausi 2023 oli Kannuksen kaupungin neljäs peräkkäinen ylijäämäinen vuosi. Ylijäämää on vuosien 2020 - 2023 aikana kertynyt yhteensä 2,2 milj. euroa ja näiden vuosien aikana on lähes kurottu umpeen vuosien 2016-2019 aikana syntynyt 2,4 milj. euron alijäämä. Kertynyttä ylijäämää taseessa on nyt 6 124 729 euroa.

Talouden ennakoitavuus parani vuoden 2023 alusta Soiten kustannusten jäädessä pois kaupungin taloudesta. Aikaisemmin epävarmuus sote-kustannusten lopullisesta tasosta ja sen vaikutuksesta kaupungin talouteen ja tilinpäätökseen jatkui tilikautta seuraavan vuoden helmikuulle saakka. Tämä epävarmuustekijä on nyt poistunut ja kaupungin tilinpäätöksen luvut valmistuivat helmikuun alussa. Tilinpäätöksen ylijäämä oli varsin hyvin ennakoitu, lopullisen toteutuman ollessa jonkin verran ennakoitua parempi.

Suurinta epävarmuutta kaupungin talouteen luo tällä hetkellä valtionosuudet ja niihin kohdistuvien leikkausten määrä. Marraskuussa 2023 todistimme, kuinka yllättäen voi tulla ilmoitus isoista kuntien valtionosuuksiin kohdistuvista muutoksista. Perjantaina 17.11. klo 18 Valtiovarainministeriö tiedotti, että soteuudistuksesta johtuva pysyvä valtionosuuden vuosittainen vähennys, nk. "loppupiiska" tuplaantuu -224 miljoonasta (lokakuun siirtolaskelmassa -205 miljoonasta) -501 miljoonaan. Kun lisäksi vuonna 2024 otetaan huomioon vuoden 2023 liikaa maksetun valtionosuuden korjaus, vuoden 2024 valtionosuusleikkaus kasvaa valtion talousarvioesityksen (9.10.) mukaisesta -336 miljoonasta (lokakuun siirtolaskelman -308 miljoonasta) -751 miljoonaan euroon. Jos muutosvaikutuksen annetaan täysimääräisesti toteutua heti vuonna 2024, kaikkien kuntien valtionosuutta leikataan vuosina 2024 ja 2025 lisää noin 80 € asukasta kohden. Kannuksen kaupungille tämä tarkoittaa n. 440 000 €:n lisäleikkausta valtionosuuteen. Maanantaina 20.11. klo 17 Valtiovarainministeriö ilmoitti, että leikkauksen vaikutus kuntatalouteen siirretään vuodesta 2024

tuleville vuosille. Tarkempia laskelmia ei tässä vaiheessa ole saatavilla. Lisäksi lukion oppilasmäärän lasku vaikuttaa valtionosuuteen voimakkaasti, 10 oppilaan vähennys laskee valtionosuutta lähes 100 000 eurolla.

Kiinteistöverotulot on kolmen toiminnassa olevan tuulipuiston osalta arvioitu täysimääräisinä vuoden 2024 talousarviossa, joten siltäkään osin ei ole enää odotettavissa lisäystä. Tuohirämeen ja Kaukasennevan laajennuksen osalta kaavoitusprosessi etenee syksyllä 2024 kaupunginvaltuuston päätettäväksi, joten näidenkään osalta ei vielä muutamaan vuoteen ole odotettavissa lisää kiinteistöverotuloja.

Tasapainoisen talousarvioraamin laadinta vuodelle 2025 tulee olemaan erittäin haasteellista. Talouden sopeuttamistoimenpiteiden kartoittaminen ja tasapainoisen talousarvioraamin laadinta vuodelle 2025 tehdään vuoden 2023 tilinpäätöslukujen pohjalta.

1.1.7. Kaupungin henkilöstö

HENKILÖSTÖ

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vakinaiset	184	182	172	170	172	181
Määräaikaiset	101	91	85	94	91	92
Yhteensä	285	273	257	264	263	273

1.1.8. Ympäristöasiat

Kannus Juuret Elämälle kuntastrategiassa 2022-2026 eräänä strategisena päämääränä on terveellinen ja turvallinen ympäristö. Tähän liittyvinä tavoitteina strategiassa on asetettu:

1. Uusiutuvien energiamuotojen kehittämisen vauhdittaminen luonnon monimuotoisuuden ja asumisviihtyvyyden asettamisessa rajoissa sekä valtuuston ohjauksessa

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 5.6.2023 § 31 Tuulivoimarakentamisen suunnittelu ja rakentamisen periaatteet Kannuksessa 2023 -asiakirjan edellyttäen, että voimalasta katsoen suojaetäisyydet ovat 2 km vakituiseen asutukseen ja loma-asutukseen, 1,5 km eläinsuojiin ja turkistarhoihin sekä 1 km selvityksessä esille tuotuihin paikallisesti merkittäviin kohteisiin ja alueisiin. Tuulivoimaselvityksen tavoitteena oli mahdollistaa koko kunnan alueelle tuulivoimarakentamista koskevat periaatteet päätöksenteon tueksi ja tuulivoimasuunnittelun rajaamiseksi. Tarkastelu painottui ihmisiin kohdistuviin vaikutuksiin ja lähtökohtana oli, ettei potentiaalisia alueita karsita asiakirjassa liikaa, vaan osa selvityksistä, vaikutusarvioinneista ja rajouksista tehdään tarkemmassa hankekohtaisessa suunnittelussa. Yhteismitallisuus ja asukkaiden tasapuolinen kohtelu olivat kaiken käsitellyn tiedon perustana, eikä Kannukseen jo rakentuneita tai vireillä olevia tuulivoimahankkeita erityisesti huomioitu selvityksen lähtökohtana. Tuulivoimarakentamista rajaavien tietojen pohjalta laaditut vaihtoehtotarkastelut antoivat varsin hyvän käsityksen tuulivoimalle soveltuvien alueiden sijoittumisesta Kannuksessa. Lisäksi suunnittelussa huomioitiin kuntalaiskyselyn kautta saatu palaute.

Kannuksen kaupungin alueella on tällä hetkellä kolme täysimääräisesti tuotannossa olevaa tuulivoimapuistoa, joissa on yhteensä 61 myllyä. Kaavan laadinta on meneillään Tuohirämeen, Kaukasen laajennuksen sekä Viiriharjun tuulivoimapuistojen osalta.

2. Hiilineutraalius saavutettu 2030

Keski-Pohjanmaan ilmastotiekartta 2035 on maakunnan toimijoiden yhteinen ohjelma, joka laadittiin Keski-Pohjanmaan liiton johdolla. Tiekartassa esitetään, miten Euroopan unionin ja Suomen ilmastotavoitteet toteutetaan Keski-Pohjanmaalla sekä määritellään tavoitteet maakunnankasvihuonekaasujen vähentämiseksi ja ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

Ilmastotiekartan mukaan Kannuksen kaupungin päästövähennystavoite vuodelle 2035 on 39 % vuoden 2005 tasosta. Vuonna 2019 päästöt olivat vähentyneet 34 % vuoden 2005 tasosta. Päästövähennystavoitteen toteutuessa kaupungin kasvihuonekaasupäästöt olisivat vuonna 2035 noin 51 kilotonnia. Kannuksessa on tällä hetkellä tuotannossa olevien tuulipuistojen yhteenlaskettu kokonaisteho on noin 290 MW, mikä tuottaa kaupungille noin 19,7 kilotonnin päästöhyvityksen vuonna 2035. Päästöhyvitykset huomioiden Kannuksen kasvihuonekaasupäästöt olisivat vuonna 2035 noin 34,9 ktCO₂e eli noin 17 kilotonnia alle päästötavoitetaso. Ilman päästöhyvityksiä Kannuksen kasvihuonekaasupäästöt olisivat noin 54,4 kilotonnia ja päästökulukuksi jäisi vajaat 3 kilotonnia.

Kaupungin tytäryhtiö YritysKannus Oy toteutti omana hankkeena Kannuksen Biokaasuhankkeen K-P Liiton AKKE-rahoituksella. Hankkeen tuloksena saatiin selville Kannuksen potentiaali biokaasutuotannon ja jatkojalostuksen osalta, tulosten pohjalta valmisteltiin jatkohanke syksyn aikana.

3. Lestijoen hyödyntäminen kuntakuvaan, harrastamisen ja matkailun voimavarana

Teknisten palveluiden toimiala on toteuttanut suihkulähteen Lestijokeen. Suunnitteilla on myös esteetön liikuntapaikka Lestijoen varteen lähelle ydinkeskustaa Keskustan kehittämissuunnitelma toteuttamistoi-
menpiteiden yhteydessä.

4. Luonnonsuojelualueen kehittäminen Rautakurun kansallispuistoksi.

Keski-Pohjanmaan liiton laatimassa Keski-Pohjanmaan maakunnan edunvalvonta ja vaikuttaminen, tavoitteet ja toimenpiteet 2024-2025 asiakirjassa eräänä tavoitteena on: edistetään Kannus-Kokkola kansallispuiston perustamisen aluevarausta ja tunnistetaan tarvittavat toimenpiteet kansallispuiston perustamiseksi.

Energiahuolto

Korpelan Voima on Halsuan, Kalajoen, Kannuksen, Kaustisen, Lestijärven, Sievin ja Toholammin kuntien omistama kuntayhtymäkonserni. Konserniin kuuluvat Korpelan Voima kuntayhtymän lisäksi sen tytäryhtiöt Korpelan Energia, Lämpö Korpela ja Verkko Korpela. Korpelan Energia myy sähköä kaikkialle Suomeen. Verkko Korpela siirtää edullisesti ja toimitusvarmasti sähköä verkkotoimialueellaan. Verkko Korpela rakentaa ja ylläpitää säävarmaa verkkoa ja parantaa toimitusvarmuutta muun muassa maakaapeloimalla, siirtämällä haja-asutusalueen runkoverkkoja teiden varsille, lisäämällä automaatioastetta ja rakentamalla varasyöttöyhteyksiä. Kannuksessa ilmajohtoja on maakaapeloitu vuoden 2023 aikana lähes neljän kilometrin matkalta. Mutkalammilla on toteutettu yhteistyökohde, kuitutyömaa, jossa kaapeloitiin keskijänniteverkkoa 0,8 kilometrin matkalla ja pienjännitelinjaa noin 13 kilometrin matkalla sekä asennettiin kuusi pylväsmuuntamoita.

Kaupungin tytäryhtiön Kannuksen Kaukolämpö Oy:n päätavoitteena on perustamisestaan lähtien ollut tuottaa kaupungin keskusta-alueella kiinteistöille mahdollisimman edullinen energiahuolto. Bio-polttoainesten osuus on jo 98 %. Keski-Pohjanmaan ilmastotiekartan mukaan Kannuksen Kaukolämmön päästöt ovat pienentyneet vuodesta 2005 vuoteen 2019 lähes 80 %, vaikka energiankulutus on pysynyt lähes ennallaan. Yhtiö investoi pari vuotta sitten uuteen leijukerroskattilaan, jonka myötä varmistettiin

kapasiteetin riittävyys ja tekniikan toimivuus pitkälle tulevaisuuteen. Investoinnin avulla kyettiin myös vastaamaan kiristyviin päästövaatimuksiin sekä mahdollistamaan monimuotoisten biopolttoaineiden käytön.

Vesi- ja viemärihuolto

Kannuksen Vesiosuuskunta on yleinen vesi- ja viemärilaitos, jonka toimialue käsittää talousveden osalta Kannuksen kaupungin asutut alueet sekä entisen Lohtajan Vesihuollon toiminta-alueen. Jäteveden osalta yhtiö toimii Kannuksen alueella,

Vesijohtoverkoston pumpattu vesimäärä oli vuonna 2022 yhteensä 989 000 m³, mikä oli n. 20 000 m³ enemmän, kuin edellisenä vuonna. Merkittävää kuitenkin on, että verkostohäviöiden/ yleisen kulutuksen määrä kasvoi n. 35 000 m³ ja sen prosentuaalinen kokonaisuus nousi 13 prosenttiin. Vedenkulutus laski noin 2 %. Jätevedenpuhdistamolla käsitelty vesimäärä oli puolestaan noin 621 000 m³, joka samaa luokkaa edelliseen vuoteen verrattuna. Verkoston tiiviyyteen ja verkostoon johdettujen hulevesien poistoon pyritään saamaan tulevaisuudessa merkittäviä parannuksia.

Jätehuolto

Vestia Oy hoitaa jätehuollon käytännön järjestelyt 16 kunnan alueella Siika-, Pyhä-, Kala- ja Lestijokilaaksoissa. Syyskuussa Kannuksessa avattiin yhtiön 14. lajittelupiha. Kaupunginvaltuusto myönsi 5.6.2023 lajittelupihan rakentamislainalle 970 000 euron takauksen.

Ympäristönsuojelu

Kannuksen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii teknisten palveluiden lautakunta. Ympäristönsuojeluviranomaisen viranhaltijatehtävien (ympäristösihteeri ja ympäristötarkastaja) hoito ostetaan toistaiseksi palveluna Ylivieskan kaupungilta. Ympäristösihteeri työskentelee Kannuksessa keskimäärin kahtena päivänä viikossa.

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmän (YLVA) mukaan Kannuksessa on 73 valvontakohdetta. Kohteita valvotaan säännöllisesti valvontaohjelman avulla ympäristötarkastajan toimesta. Säännöllisen valvonnan yhteydessä valvontakohteita tarkastettiin kaikkiaan neljä.

Vuonna 2023 myönnettiin yksi yhteiskäsittelylupa, tehtiin yksi jätelain mukainen rekisteröinti ja yksi ympäristöluvan rautuspäätös. Lisäksi käsiteltiin yksi meluilmoitus. Nitraattiasetuksen mukaisia ilmoituksia käsiteltiin yhteensä kahdeksan.

1.1.9. Muut ei-taloudelliset asiat

Toimintakertomuksessa annetaan kirjanpitolain 3 a luvun mukaisesti tiedot siitä, miten kaupunki huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Hallintosäännön 89 § ja 123 § on säännökset esteellisyyden huomioisesta päätöksenteossa. Luottamushenkilöitä on perehdytetty esteellisyydsasioihin ja niiden huomioimiseen. Ensisijaisesti on luottamushenkilön itsensä vastuulla arvioida esteellisyytensä asian käsittelyssä ja päätöksenteossa.

Kuntalaissa säädetyt viranhaltijat ja luottamushenkilöt tekevät sidonnaisuusilmoituksen johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja

virikatehtävien hoitamisessa. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Ilmoitukset ovat nähtävillä myös kaupungin verkkosivuilla kuntalain mukaisesti.

Kaupungin hankintoja säätelee hankintalaki sekä kaupunginhallituksen hyväksymä hankintaohje, jonka mukaan hankinnasta tiedotetaan avoimesti ja ajoissa. Pienhankinnoissa käytetään hankintojen elinkaari-palvelun sähköistä kilpailutusjärjestelmää. Kansallisen kynnysarvon ylittävät hankinnat julkaistaan HILMA-palvelussa.

Ihmisoikeudet huomioidaan kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa. Vaikuttamistoimieliminä toimii vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto sekä lasten- ja nuorten parlamentti.

1.2. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on johtamis- ja hallintojärjestelmän osa ja sen tavoitteena on auttaa saavuttamaan toiminnalle asetetut tavoitteet. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista kaikissa kaupungin toiminoissa ja prosesseissa. Sisäinen valvonta on toiminnan ja talouden suunnittelua, seuraamista, arviointia ja poikkeamiin reagoimista. Käytännössä sisäinen valvonta tarkoittaa kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla varmistetaan, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista.

Riski

Riskillä tarkoitetaan toimintatapoihin liittyviä heikkouksia ja erilaisia tapahtumia, jotka voivat toteutua uhana kaupungin, sen toimi- ja tulosalueiden sekä tulosyksiköiden ja konserniin kuuluvien yhteisöjen strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, tehtävien häiriötöntä, vaikuttavaa ja taloudellista toteutumista sekä hyvän hallintotavan toteutumista. Riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Riskienhallinta

Riskienhallinnalla tarkoitetaan riskien tunnistamista, arvioimista ja niihin vastaamista. Se on osa sisäistä valvontaa ja sen päämääränä on varmistaa toimintojen jatkuvuus ja palvelujen häiriötön tuottaminen. Riskienhallinnan on katettava kaikki olennaiset toiminnan riskit.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 13.10.2014 § 35. Kaupunginhallitus hyväksyi uuden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 8.9.2020 § 146, joka tuli voimaan 1.10.2020. Ohjeeseen on koottu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet, osatekijät, toimivalta ja vastuut, kohteet ja menettelytavat sekä seuranta ja arviointi. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa säädellään myös voimassa olevan hallintosäännön luvussa 10. Edellä mainitut ohjeet ja säännöt ovat ohjanneet vuonna 2023 kaupungin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Kaupunginhallitus on lisäksi antanut muita keskeisiä ohjeita, mm. konserniohje, laskutus- ja perintäohje, hankintaohje, tieto-turvaohjeisto ja henkilöstöasioiden ohjeet. Kaupungin puolesta tehtävät sopimukset hyväksyvät kaupunginhallitus, lautakunta tai näiden alainen viranhaltija toimivaltansa puitteissa. Vuoden 2023 aikana kaupunginhallitus hyväksyi 22.8.2023 uutena ohjeena Asiakirjahallinnon toimintaohjeen.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on osa normaalia Kannuksen kaupungin toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa sekä toiminnan arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti riskien arviointi ja raportointi kytkeytyy kiinteästi vuosittaiseen toiminnan ja talouden suunnittelu- ja raportointiprosessiin.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa. Sisäisen tarkastuksen tarkoituksena on varmistaa, että organisaation toiminta on tavoitteiden, päämäärien, toimintaperiaatteiden sekä säädösten ja määräysten mukaista.

Kannuksen kaupungissa ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen yksikköä tai sisäisestä tarkastuksesta vastaavaa viranhaltijaa. Sisäinen tarkastus toteutetaan tarvittaessa ostopalveluna, mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. Vuonna 2023 ei ole tehty erillisiä sisäisen valvonnan tarkastuksia.

Toimivalta ja vastuut sekä päätöksentekoprosessi

Hallinnon järjestämiseksi valtuusto on hyväksynyt 29.5.2017 § 22 uuden kuntalain mukaisen hallintosäännön, jota kaupunginvaltuusto päivitti 12.12.2022 § 55. Hallintosäännössä määritellään muun muassa eri toimielinten toimivalta ja tehtävät sekä ratkaisuvallat henkilöstöasioissa. Viranhaltijoiden ratkaisuvallat on määritelty erillisillä delegointipäätöksillä.

Kaupungin päätöksentekoprosessi tilikaudella 2023 noudatti hallintosäännön määräyksiä, eikä toimivallan ylityksiä tapahtunut. Vuonna 2023 jätettiin seitsemän oikaisuvaatimusta viranhaltijoiden tai toimielinten tekemiin päätöksiin. Kasvatus- ja opetuslautakunnan 19.12.2022 tekemästä Lukion ja yläkoulun toimintayksiköiden yhdistämisen ja delegointipäätöksen valmisteluun ryhtymispäätöksistä jätettiin hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeuteen.

Henkilöstö

Henkilöstön kanssa on käyty kehityskeskustelut, joissa on määritelty henkilön tulosalueet ja tavoitteet. Tehtäväkuvaukset on pidetty ajan tasalla. Palvelussuhdeasioihin liittyvät ohjeet löytyvät intrasta ja henkilöstöhallinto huolehtii niiden ajantasaisuudesta. Henkilöstöraportti laaditaan vuosittain.

Työsuojelun ja työterveyshuollon avulla on edistetty henkilöstön työkyvyn säilymistä ja työviihtyvyyttä sekä tunnistettu työkykyyn ja työviihtyvyyteen liittyviä ongelmia ja uhkia. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan on hankittu työohjauspalvelua henkilöstölle ja esihenkilöille sekä johtamiskoulutusta esihenkilöille johtamisen tueksi. Johtamiskoulutus käynnistyi alkuvuonna 2024.

Sijaisuusjärjestelyjen puutteet ja organisaation ”ohuus” aiheuttavat merkittävän toiminnallisen riskin etenkin tilanteissa, joissa erityisosaamista vaativien tehtävien hoitaminen keskeytyy esim. ao. työntekijän äkillisesti sairastuessa. Myös ammattitaitoisien henkilökunnan saatavuus voi muodostua tulevaisuudessa ongelmalliseksi ja aiheuttaa toiminnallisen riskin.

Erilaisten sijaisrekisterien hyödyntämisellä, varahenkilön nimeämisellä ja perehdyttämisellä sekä koulutuksen järjestämisellä pyritään edellä kuvattuja riskejä minimoimaan.

Talous

Toimielimet ovat vuosittain nimenneet ne viranhaltijat, jotka toimivat laskujen hyväksyjinä. Hallintokuntien laskujen tarkastamisesta ja hyväksymisestä vastaavat henkilöt laittavat laskuihin vastaanotto- ja hyväksymismerkinnät ennen niiden maksamista. Vastaanottaja ja hyväksyjä eivät saa olla sama henkilö. Myös tulot eli laskutus hyväksytään samoin periaattein kuin menot. Hyväksyjä varmistaa hyväksymismerkinnällään tulo- ja kirjausperusteen oikeellisuuden. Kaupungin maksuliikenne hoidetaan pankkitilien kautta. Kaupunginhallitus nimeää henkilöt, joilla on kaupungin pankkitilien käyttöoikeus. Erilaisten omaisuusrekisterien ajantasaiset luettelot on laadittu vuosittain osana tilinpäätöstä.

Rahoitusriskejä on hallittu maksuvalmiussuunnittelulla sekä lainarahoituksen korkojen seurannalla ja arvioinnilla. Kuntatodistustalainaa on vuonna 2023 korvattu pitkäaikaisella velkakirjalainalla, johon on otettu myös korkosuoja. Maksuvalmius- ja lainatilanteesta raportoidaan osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta

Toiminnan ja talouden seuranta varten valtuusto on hyväksynyt talousarvion ja sen sitovuuden eri toimielimille ja viranhaltijoille. Talousarviossa on asetettu myös toimielin- ja vastuualuetasoiset toiminnalliset

tavoitteet. Hallintosäännön mukaisesti talousarvion toteutumisesta on raportoitu talouden lyhytraportoinnilla 1.1. – 31.3. ja 1.1. – 30.9. tilanteesta sekä talousarvion ja tavoitteiden toteutumisesta puolivuotiskatsauksella 30.6. tilanteesta. Tilinpäätös käsitellään kaupunginhallituksessa maaliskuun loppuun mennessä ja kaupunginvaltuustossa kesäkuussa.

Omistajaohjaus

Omistajaohjausta on toteutettu asettamalla talousarviossa tavoitteet myös kaupunkikonserniin kuuluville yhtiöille. Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan puolivuotiskatsauksessa ja tilinpäätöksessä. Kaupungin konserniohje on soveltuvien osin voimassa myös konserniin kuuluvissa yhtiöissä.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

KUNNAN TULOSLASKELMA, TIIVIS (ULKOISET ERÄT)

(1000 euroa)	2023	2022
Toimintatuotot	2 981	3 055
Valmistus omaan käyttöön	78	86
Toimintakulut	-18 845	-40 239
Toimintakate	-15 786	-37 097
Verotulot	13 169	20 861
Valtionosuudet	4 923	17 260
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	22	4
Muut rahoitustuotot	144	291
Korkokulut	-633	-36
Muut rahoituskulut	-47	-9
Vuosikate	1 792	1 274
Poistot ja arvonalentumiset	-1 496	-1 233
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	296	41
Tilinpäätössiirrot		48
Tilikauden yli-/alijäämä	296	89

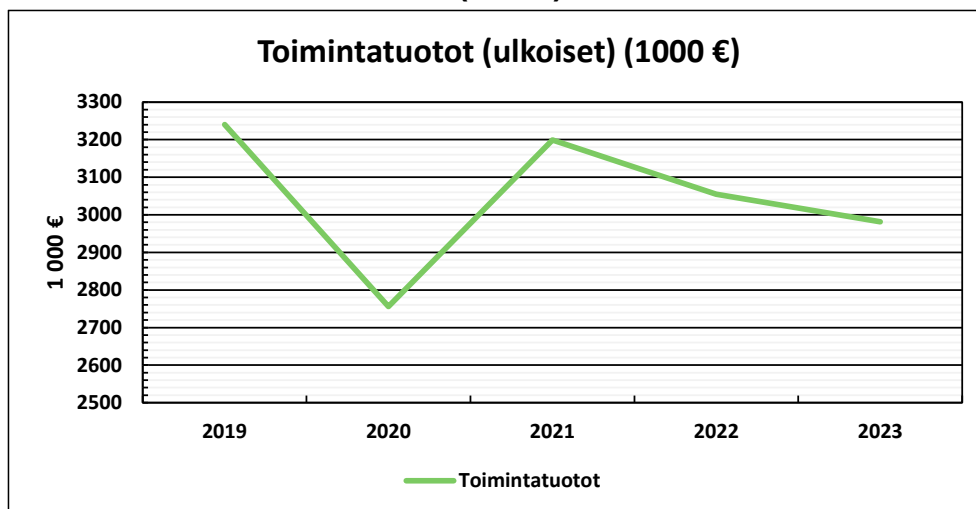
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2023	2022
Toimintatuotot/toimintakulut	15,8 %	7,6 %
Vuosikate/poistot	119,8 %	103,3 %
Asukasmäärä	5 249	5 347
Vuosikate, euroa/asukas	341,44	238,29

TOIMINTATUOTOT (ULKOINEN)

Ulkoiset toimintatuotot olivat 2 981 271 euroa ja ne laskivat edellisvuodesta 73 757 euroa 2 %.

KUNNAN ULKOISET TOIMINTATUOTOT (1 000 €)

ULKOISTEN TOIMINTATUOTTOJEN MUUTOS TULOLAJEITTAIN

(1 000 euroa)	2023	2022	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	702	859	-157	-18%
Maksutuotot	270	425	-155	-36%
Saadut tuet ja avustukset	794	629	165	26%
Vuokratuotot				-
Muut toimintatuotot	1 216	1 143	73	6%
Toimintatuotot yht.	2 981	3 055	-74	-2%

Tarkastelussa ei ole mukana sisäisiä eriä, kuten sisäisiä vuokria tai sisäisiä palveluja.

Myyntituotot laskivat ateriapalvelumyyntien vähennyttyä 200 000 eurolla. Vuoden 2023 alusta hyvinvointialue Soite on ostanut terveyskeskuksen ateriat muualta. Ruokahuolto tuottaa nykyisin ateriapalveluja yksinomaan kaupungin omaan toimintaan.

Maksutuotot laskivat varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen ja rakennuslupamaksujen vähennyttyä. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja kertyi 155 000 ja ne vähentyivät 110 000 euroa edellisvuodesta tulorajojen korottamisen seurauksena. Rakennuslupatuotoissa on usein merkittävää vuosittaista vaihtelua, vuonna 2023 niitä kertyi 26 000 euroa, kun edellisenä vuonna kertymä oli 64 000 euroa.

Saadut tuet ja avustukset nousivat edellisvuodesta 165 000 euroa. Ne ovat pääosin kasvatus- ja opetus- sekä hyvinvointipalveluiden toimialojen erilaisiin hankkeisiin saatua ulkopuolista rahoitusta.

Muut toimintatuotot kasvoivat 73 000 euroa lähinnä vuokrien korottamisen seurauksena.

TOIMINTATUOTTOJEN MUUTOS TOIMIALOITTAIN

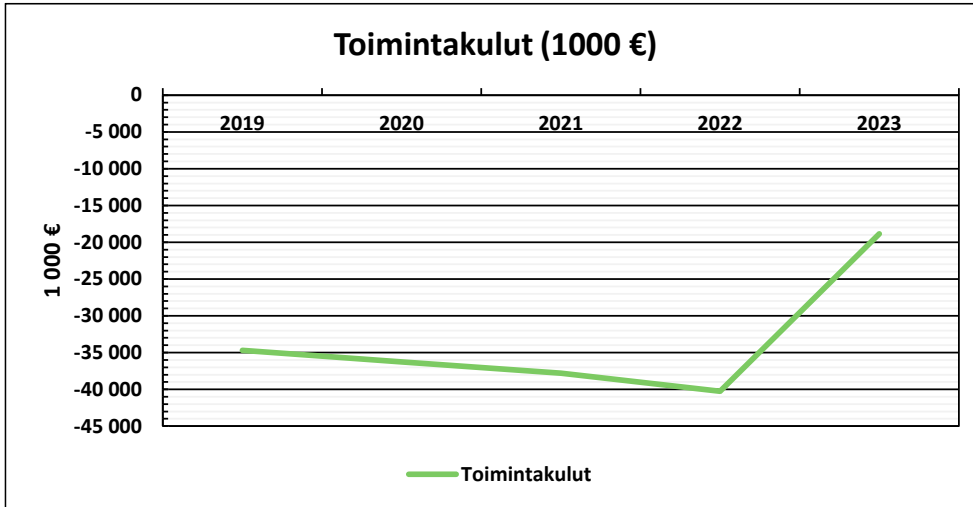
(1 000 euroa)	TP 2023	TP 2022	Muutos €	Muutos %
Kaupunginhallitus	188	219	-31	-14,2 %
Tarkastuslautakunta				-
Kasvatus- ja opetuslautakunta	855	818	37	4,6 %
Hyvinvointipalveluiden ltk	553	501	53	10,5 %
Teknisten palveluiden lautakun	1 375	1 506	-131	-8,7 %
Toimintatuotot yht.	2 971	3 044	-72	-2,4 %

Kasvatus- ja opetustoimialalla hankerahoitusten lisäys kompensoi varhaiskasvatusmaksujen laskua ja toimialan toimintatuotot kasvoivat hieman edellisvuodesta. Hyvinvointipalveluiden toimialan toimintatuottoja kasvatti pääosin myyntituottojen kasvu KitinVaparissa kävijämäärän kasvun seurauksena. Teknisten palveluiden toimialalla toimintatuottojen vähennys johtuu pääosin terveyskeskuksen ateriapalvelumyyntien loppumisesta.

TOIMINTAKULUT (ULKONEN)

Ulkoiset toimintakulut olivat 18 845 478 euroa ja ne laskivat edellisvuodesta 21 393 350 euroa eli 53 %. Toimintakuluissa tapahtui iso muutos hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alussa, jolloin sekä sote- että palo- ja pelastustoimen kustannusten maksusuudet Soitelle ja Kokkolan kaupungille jäivät kaupungin kustannuksista pois. Kun sotevaikutus eliminoidaan vertailuvuoden 2022 kuluista, ulkoiset toimintakulut kasvoivat 1,3 milj. euroa eli 9 %.

KUNNAN ULKOISET TOIMINTAKULUT (1 000 €)

ULKOISTEN TOIMINTAKULUJEN MUUTOS MENOLAJEITTAIN

(1 000 euroa)	2023	2022	Muutos €	Muutos %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-11 422	-10 990	432	4%
Palvelujen ostot	-3 624	-25 713	-22 089	-86%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 266	-2 281	-15	-1%
Maksetut avustukset	-876	-771	105	14%
Muut toimintakulut	-657	-484	173	36%
Toimintakulut yht.	-18 845	-40 239	-21 393	-53%

Henkilöstökulut kasvoivat 432 000 euroa eli 4 %. Isoin vaikutus henkilöstömenojen kasvuun oli kunta-alan palkkasopimusratkaisulla, jonka kasvatti henkilöstökuluja kunnissa keskimäärin 4,8 %. Palvelujen ostot laskivat yli 22,0 milj. euroa, mutta kun vertailuvuoden luvuista eliminoidaan sote- ja pelastustoimen maksusuudet, kasvoivat palvelujen ostot 260 000 euroa. Aineet ja tarvikkeet pysyttelivät edellisvuoden tasolla. Annetut avustukset nousivat 105 000 euroa lähinnä lasten kotihoidon tuen ja työmarkkinatuen kuntaosuuden lisääntyttyä. Muut toimintakulut kasvoivat 173 000 euroa pääosin vuokrien nousun vuoksi.

TOIMINTAKULUJEN MUUTOS TOIMIALOITTAIN

(1 000 euroa)	TP 2023	TP 2022	Muutos €	Muutos %
Keskusvaalilautakunta	-11	-11	-1	8,8 %
Kaupunginhallitus	-2 254	-24 245	-21 991	-90,7 %
Tarkastuslautakunta	-22	-19	3	18,0 %
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-9 564	-8 889	675	7,6 %
Hyvinvointipalveluiden ltk	-1 708	-1 506	202	13,4 %
Teknisten palveluiden lautakun	-5 286	-5 569	-284	-5,1 %
Toimintatuotot yht.	-18 834	-40 228	-21 394	-53,2 %

Tarkastelussa ei ole mukana sisäisiä eriä, kuten sisäisiä vuokria tai sisäisiä palveluja.

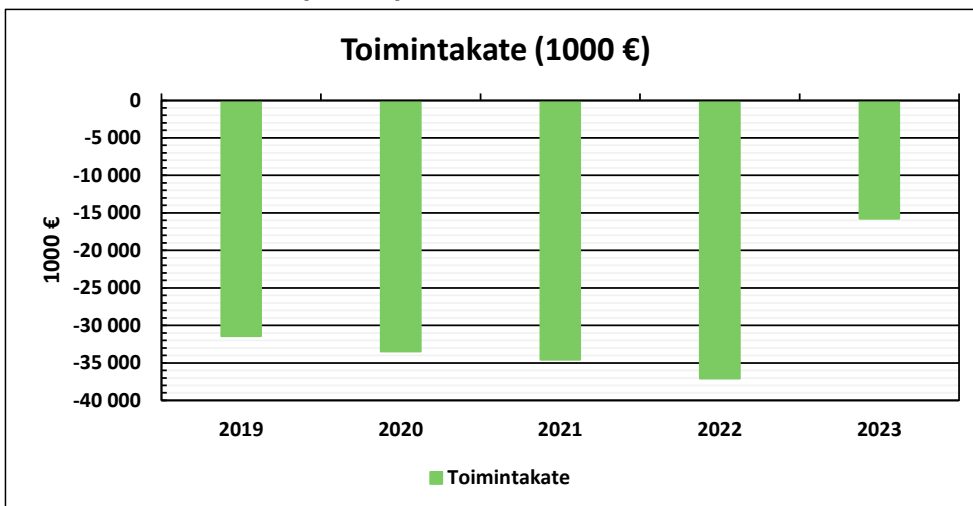
Prosentuaalisesti suurin kasvu, eli 13 % (201 963 euroa) oli hyvinvointipalveluiden toimialalla. Toimintakulut nousivat liikuntapalveluissa, viestinnässä ja markkinoissa sekä hanketoiminnassa. Euromääräisesti suurin kasvu, eli 675 077 euroa (8 %) oli kasvatus- ja opetuspalveluiden toimialalla. Kasvusta n. 500 000 euroa (7 %) oli henkilöstökuluissa. Aineet ja tarvikkeet kasvoivat 100 000 euroa. Teknisten palveluiden toimialalla kustannukset laskivat 284 000 euroa, mutta kun vertailuvuoden luvuista eliminoidaan palo- ja

pelastustoimen maksuosuudet, kustannukset kasvoivatkin 176 354 euroa (3%). Selittäviä tekijöitä ovat ainakin rakennusten vuokrien lisäys sekä ympäristöterveydenhuollon kustannusnousu. Sähkökustannukset laskivat 150 000 euroa edellisvuodesta. Elinvoima- ja konsernipalveluiden (kaupunginhallitus) toimialalla kustannukset laskivat 21 991 000 euroa, mutta kun vertailuvuoden luvuista eliminoidaan sotemaksuosuudet, kustannukset kasvoivat 166 000 euroa (8 %). Muutosta selittää lisäsatsaukset YritysKannus Oy:n toiminnan kehittämiseen sekä kotoutumispalveluihin.

TOIMINTAKATE

Toimintakate oli 15 786 180 euroa ja se laski edellisvuodesta 57 %. Hyvinvointialueuudistuksen vaikutus vertailuvuoden lukuihin eliminoiden toimintakatteen kasvu oli 1 300 653 euroa eli 9 %.

KUNNAN TOIMINTAKATE (1 000 €)

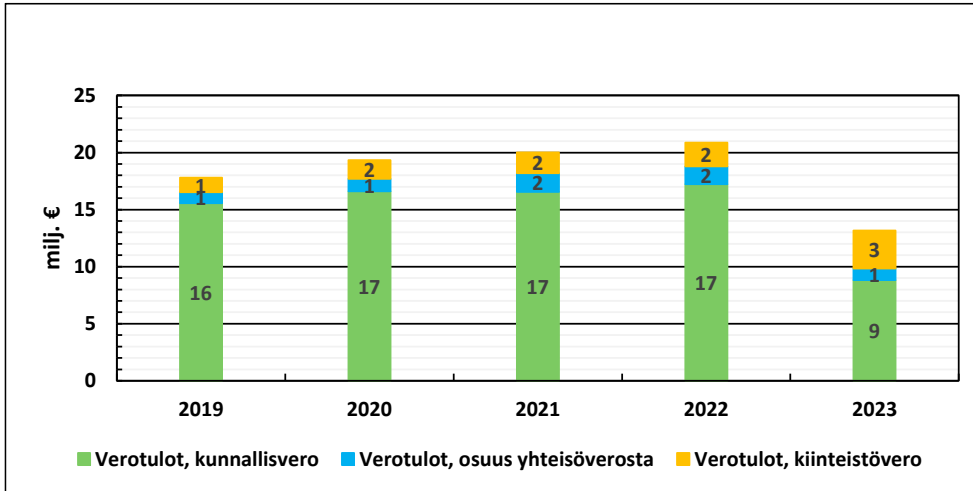
VEROTULOT

Verotulot olivat 13 168 806 euroa ja ne laskivat edellisvuodesta 7,7 milj. euroa eli 37 %. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kaikkien kuntien tuloveroprosentit vuodelle 2023 laskivat 12,64 % eli Kannuksen tuloveroprosentti laski 21,50 %:sta 8,86 %:iin. Tämän johdosta ansiotulovero laski 8 409 000 euroa. Ansiotuloveroja tilitettiin tammikuussa 2023 kuitenkin edelleen poikkeuksellisen paljon, koska vuodelta 2022 siirtyi vuodelle 2023 niin sanottu soteuudistuksen verohäntä, joka Kannuksen osalta oli n. 1,0 milj. euroa.

Uudistus vaikutti myös kuntien saamaan osuuteen yhteisöverosta. Kannuksessa tämän vaikutus yhteisöverotuloja alentavasti oli 551 000 euroa.

Kiinteistöverotulot sitä vastoin kasvoivat merkittävästi, eli lähes 1,3 milj. euroa edellisvuodesta. Mutkalammin ja Kaukasennevan tuulivoimapuistot ovat valmistuneet ja niistä saatiin ensimmäistä kertaa ilmeisesti lähes täysimääräisesti kiinteistöverotuloja. Kiinteistöverotuloja kertyi kaiken kaikkiaan 3,3 milj. euroa, josta tuulivoimapuistojen osuus on nyt noin 2,0 milj. euroa.

VEROTULOT

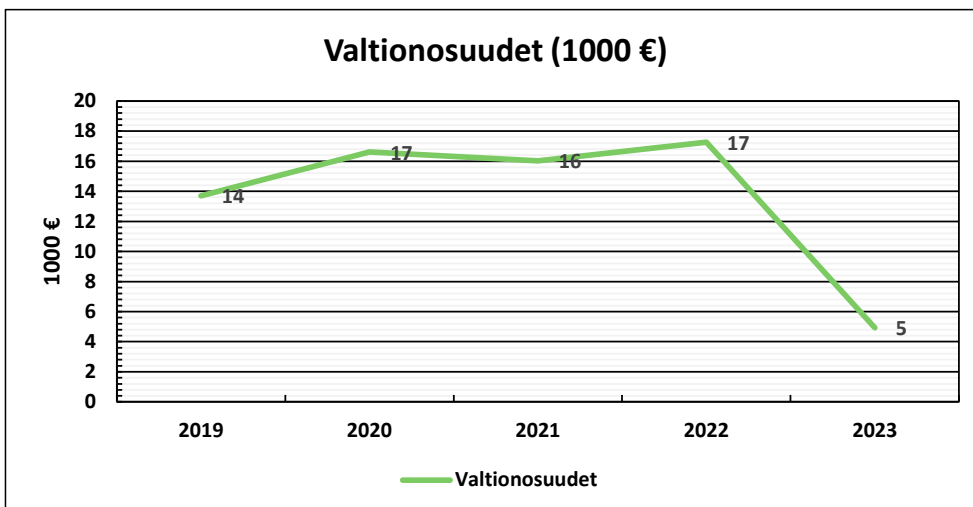
VEROTULOJEN MUUTOS VEROLAJEITTAIN

	2023	2022	Muutos €	Muutos %
Kunnallisvero	8 813	17 222	-8 409	-48,8 %
Osuus yhteisöverosta	1 011	1 562	-551	-35,3 %
Kiinteistövero	3 345	2 077	1 268	61,0 %
Verotulot yhteensä	13 169	20 861	-7 693	-36,9 %

VALTIONOSUUDET

Valtionosuudet olivat 4 923 492 euroa ja ne laskivat edellisvuodesta 12,3 milj. euroa eli 71,5 %. Vähennys on seurausta hyvinvointialueuudistuksesta, jossa valtionrahoitusta kunnilta siirretään hyvinvointialueille. Lukion oppilasmäärän lasku vähensi n. 100 000 euroa valtionosuutta, joka tulee Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusjärjestelmän kautta. Kyseinen valtionosuuskokonaisuus kääntyi miinusmerkkiseksi, eli maksoimme valtiolle 20 219 euroa.

VALTIONOSUUDET

VALTIONOSUUKSIEN MUUTOS

(1000 euroa)	TP 2023	TP 2022	Muutos €	Muutos %
Peruspalvelujen valtionosuus	1 153	9 189	-8 036	-87,5 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	2 726	4 602	-1 875	-40,8 %
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet	-20	43	-63	-147,1 %
Verotulomenetysten korvaus	1 064	3 426	-2 362	-68,9 %
Valtionosuudet yhteensä	4 923	17 260	-12 337	-71,5 %

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Nettotasolla rahoitustuotot- ja kulut olivat -512 982 euroa, kun ne vielä edellisvuonna olivat +250 258 euroa. Näin ollen lisää kustannuksia tuli n. 760 000 euroa, josta korkokustannusten kasvu selittää 600 000 euroa. Vuonna 2022 sosiaali- ja terveystyöntekijä Soite palautti kertaluonteisesti edellisten tilikausien ylijäämää n. 240 000 euroa, mikä paransi vertailuvuoden tilannetta. Korkotason nousua selittää sekä selittää sekä lainojen kokonaismäärän kasvu Raasakan koulun rakentamisesta johtuen, että lainojen korkotason kipuaminen nollakoroista neljän prosentin tuntumaan. Kuntatodistustuloina korvattiin nostamalla pitkäaikaista velkakirjalainaa 8,4 milj. euroa ja tälle otettiin myös korkosuojaus. Korkosuojauksen avulla kyseisen lainan korkotasoa on 2,8 %.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

(1 000 euroa)	2023	2022	Muutos €	Muutos %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	22	4	18	474%
Muut rahoitustuotot	144	291	-147	-51%
Korkokulut	-633	-36	597	1681%
Muut rahoituskulut	-47	-9	38	419%
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-514	250	764	-305%

VUOSIKATE

Vuosikate on 1 792 227 euroa ja parani edellisvuodesta 518 065 euroa. Positiivinen vuosikate kertoo siitä, että toiminta- ja rahoitustuotoilla, verotuloilla ja valtionosuuksilla on voitu rahoittaa kaikki toiminta- ja rahoituskulut ja siitä jää vielä varoja myös investointien ja lainan lyhennyksien rahoittamiseen.

POISTOT

Poistoja kirjattiin 1 496 129 euroa, mikä on 263 196 euroa edellisvuotta enemmän. Lisäpoistona alaskirjattiin 2/3 vanhan Raasakan koulun tasearvosta, koska tiedossa on, että koulu puretaan uuden Raasakan valmistuttua.

TILIKAUDEN TULOS JA TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ

Sekä tilikauden tulos että tilikauden ylijäämä ovat 296 097 euroa, koska tuloksenkäsittelyeriä ei tässä tilinpäätöksessä kirjattu. Tilikausi päättyi jonkin verran arvioitua parempaan ylijäämään. Taseessa kertynyttä ylijäämää on 6 124 729 euroa.

1.3.2. Toiminnan rahoitus

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA, TIIVIS

(1000 euroa)	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 792	1 274
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-23	-77
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 770	1 197
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 755	-3 417
Rahoitusosuudet investointimenoihin		87
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	73	61
Investointien rahavirta yhteensä	-7 682	-3 268
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-5 912	-2 071
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-51	-28
Antolainasaamisten vähennys	94	65
Antolainauksen muutokset yhteensä	43	37
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 400	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 700	1 200
Lainakannan muutokset yhteensä	5 700	1 200
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-48	-83
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	481	-409
Korottomien velkojen muutos	-740	1 290
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-306	798
Rahoituksen rahavirta yhteensä	5 437	2 035
Rahavarojen muutos	-476	-37
Rahavarat jakson alussa	863	900
Rahavarat jakson lopussa	387	863

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-7 565 995	-2 976 603
Investointien tulorahoitus, %	23,0 %	38,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,7
Kassan riittävyys, pv	5,2	7,2
Asukasluku	5249	5347

TOIMINNAN RAHAVIRTA

Toiminnan rahavirta koostuu vuosikatteesta, jota on oikaistu käyttöomaisuuden myyntivoitoilla, koska investointien myyntitulot esitetään rahoituslaskelmassa myyntihinnan eikä tasearvon mukaisina.

Toiminnan rahavirta on 1 769 720 euroa eli tarkoittaa sitä, että toiminta- ja rahoituskuluista, verotuloista ja valtionosuuksista jäi toiminta- ja rahoituskulujen rahoittamisen jälkeen yllä mainittu määrä käytettäväksi investointien rahoittamiseen.

INVESTOINNIT

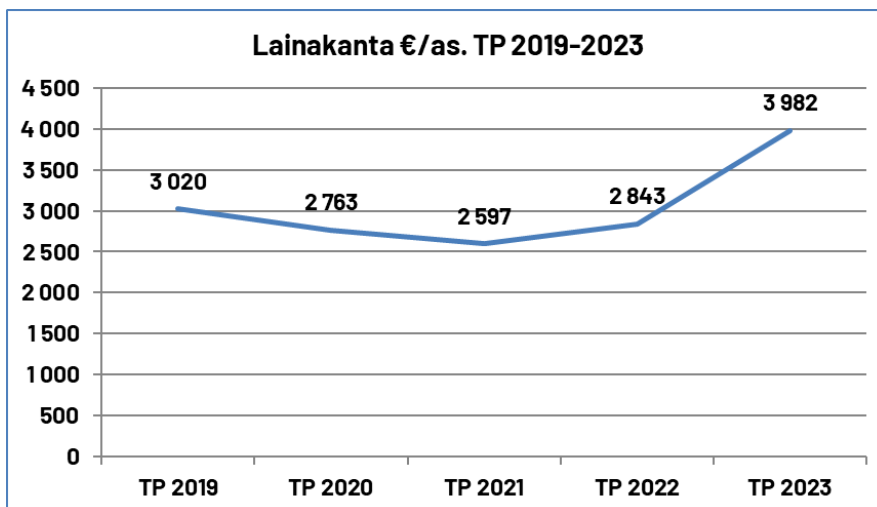
Investointimenot olivat 7 754 618 euroa. Investointituloja kertyi 72 551 euroa. Investointien tarkempi erittely löytyy kohdasta 2.5. Investointien toteutuminen.

LAINAKANNAN MUUTOKSET

Antolainauskanta väheni tilikaudella 42 919 euroa. Antolainauksen vähennys 94 030 euroa koostuu Kannuksen Vuokra-asunnot Oy:lle ja Osuuskunta Keskikaistalle myönnettyjen pitkäaikaisten antolainojen vuosisilyhennyksistä, Kannus-seuralle, Lestijokilaakson Taideyhdistykselle ja Eskolan kyläyhdistykselle hanke-aikaisten rahoitusten järjestämiseksi myönnettyjen lyhytaikaisten antolainojen takaisinmaksuista sekä palautuskelpoisten liittymismaksujen luovutuksesta kiinteistökaupan yhteydessä As Capital Oy:lle. Antolainauksen lisäys 51 110 euroa koostuu Kannus-seuralle ja Eskolan kyläyhdistykselle hanke-aikaisten rahoitusten järjestämiseksi myönnettyistä lyhytaikaisista lainoista sekä kaukolämmön palautuskelpoisen liittymismaksun hankkimisesta Raasakan uutta koulua varten.

Ottolainakanta lisääntyi 5 700 000 euroa. Lainakanta kasvoi Raasakan koulun investoinnista johtuen. Investointeja toteutettiin kaiken kaikkiaan lähes 7,7 milj. eurolla, eli osa niistä voitiin rahoittaa tulorahoituksella. Kuntatodistuslainaa korvattiin nostamalla pitkäaikaista velkakirjalainaa Suomenselän Osuuspankista 8,4 milj. euroa. Kokonaislainamäärä oli tilinpäätöshetkellä 20,9 milj. euroa, josta siis kuntatodistuslainaa 12,5 milj. euroa ja pitkäaikaista velkakirjalainaa 8,4 milj. euroa. Asukasta kohti laskettuna lainaa oli tilinpäätöshetkellä 3 982 euroa, kasvua edelliseen tilinpäätökseen oli 1 139 euroa/asukas.

LAINAT / ASUKAS

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

KUNNAN TASE, TIIVIS (ULKOISET ERÄT)

(1000 euroa)	2023	2022
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	119	118
Muut pitkävaikutteiset menot	1 952	2 131
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 070	2 249
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 762	2 733
Rakennukset	14 367	15 071
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 648	3 520
Koneet ja kalusto	267	346
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 137	2 209
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	30 181	23 879
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	6 215	6 538
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut lainasaamiset	3	3
Muut saamiset	55	55
Sijoitukset yhteensä	6 272	6 596
Pysyvät vastaavat yhteensä	38 524	32 724
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen varat	366	367
Muut toimeksiantojen varat	318	318
Toimeksiantojen varat yhteensä	684	684
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Vaihto-omaisuus yhteensä	0	0
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	494	529
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		65
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	229	321
Lainasaamiset	55	63
Muut saamiset	245	216
Siirtosaamiset	143	496
Saamiset yhteensä	1 166	1 691
Rahoitusarvopaperit		
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	387	863
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 553	2 553
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 761	35 962

(1000 euroa)	2023	2022
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	6 844	7 252
Arvonkorotusrahasto	2 012	2 012
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma		
Muut rahastot	1 049	1 049
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 899	5 810
Tilikauden yli-/alijäämä	296	89
Oma pääoma yhteensä	16 100	16 212
Vähemmistöosuudet		
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	0	0
Pakolliset varaukset		
Pakolliset varaukset yhteensä	0	0
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	587	635
Asuntoyhtiöiden rakennusaikaiset tulot		
Muut toimeksiantojen pääomat	14	14
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	601	649
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 291	
Korottomat		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	10	11
Siirtovelat		
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Joukkovelkakirjalainat	12 500	15 200
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	109	
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Korottomat		
Saadut ennakot	248	688
Ostovelat	1 140	980
Muut velat	229	219
Siirtovelat	1 533	2 003
Vieras pääoma yhteensä	24 060	19 100
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	40 761	35 962

KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	39,7 %	46,0 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	113,0 %	44,7 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 195	5 899
Kertynyt yli-/alijäämä, €/ asukas	1 180	1 103
Lainakanta 31.12., 1 000 €	20 900	15 200
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 982	2 843
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	21 068	15 417
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	4 014	2 883
Lainasaamiset, 1000 €	3	3
Asukasmäärä	5 249	5 347

VASTAAVAA

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomien hyödykkeiden, eli tietokoneohjelmistojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen tasearvo tilinpäätöshetkellä oli 2 070 396 euroa ja se laski edellisvuodesta 178 525 euroa. Muut pitkävaikutteiset menot sisältävät niiden investointien poistamattoman hankintamenon, jotka kaupunki on toteuttanut muuhun kuin kaupungin omassa omistuksessa oleviin hyödykkeisiin. Näitä ovat muun muassa kevyen liikenteen väyliin ja yksityisteihin tehdyt investoinnit.

Aineelliset hyödykkeet

Aineellisten hyödykkeiden, eli maa-alueiden, rakennusten sekä koneiden ja kaluston, tasearvo oli tilinpäätöshetkellä 30 181 130 euroa. Tasearvo kasvoi edellisvuodesta 6 302 310 euroa. Tämä tarkoittaa, että suunnitelman mukaiset poistot olivat pienemmät kuin aineellisiin hyödykkeisiin tehdyt uushankinnat eli investoinnit. Raasakan uuden koulun rakentaminen kasvattaa tasearvoa voimakkaasti.

Sijoitukset

Sijoitusten, eli osakkeiden ja osuuksien sekä sijoitusluonteisten saamisten, kuten lainasaamisten ja palautuskelpoisten liittymämaksujen, tasearvo oli tilinpäätöshetkellä 6 272 329 euroa. Tasearvo laski edellisvuodesta 323 560 euroa. Kuntayhtymäosuuksista kirjattiin pois Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä Soiten osuus kuntayhtymän lakattua ja toiminnan siirryttyä hyvinvointialueelle.

Toimeksiantojen varat

Toimeksiantojen varat sisältävät kaupungin saamat testamentti- ja lahjoitusvarat sekä Justus Sarisalo säätiön purkauduttua kaupungille siirtyneen n. 188 000 euron arvoisen taidekokoelman. Em. varoja oli tilinpäätöshetkellä toimeksiantojen varoihin merkittynä 366 162 euroa. Testamentti- ja lahjoitusrahastojen varoja käytettiin rahastosääntöjen mukaisesti kaupunginhallituksen erillisten päätösten perusteella vanhusten hoitoon sekä hyvinvointipalveluiden kehittämiseen ja parantamiseen eri ikäryhmien tarpeet huomioiden.

Saamiset ja rahat ja pankkisaamiset

Pitkäaikaisia saamisia, eli Kannuksen Vuokra-asunnot Oy:lle sekä Osuuskunta Keskikaistalle myönnettyjen lainojen pääomia, oli tilinpäätöshetkellä 494 000 euroa.

Lyhytaikaisia saamisia oli tilinpäätöshetkellä 672 211 euroa ja niissä oli vähennystä edellisvuoteen 424 260 euroa. Suurin vähennys, 288 328 euroa oli siirtosaamisissa jäsenkuntayhtymiltä.

Merkittävin saamiserä oli myyntisaamiset 229 401 euroa. Saaminen koostuu pääosin tammikuussa 2024 laskutetuista, joulukuulle 2023 kohdistetuista laskutustuotoista.

Rahavaroja tilinpäätöshetkellä oli 387 262,96. Maksuvalmius heikkeni hieman edellisvuoden tasosta. Kas-
san riittävyttä kuvaava tunnusluku oli tilinpäätöshetkellä 5, kun se edellisvuonna oli 7.

VASTATTAVAA

Oma pääoma

Kaupungin oma pääoma koostuu peruspääomasta, arvonkorotusrahastosta, kehittämisrahastosta sekä tilikausien yli-/alijäämistä. Oman pääoman arvo on 16 100 036 euroa ja se heikkeni ylijäämästä huolimatta edellisvuodesta 112 203 euroa johtuen Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä Soiten lakkautumisesta. 325 196 euron arvoista kuntayhtymäosuutta ei saatu rahana takaisin, vaan se kirjattiin alas peruspääomaa vastaan.

Taseen kertynyt ylijäämä on vuoden 2023 ylijäämäkirjauksen jälkeen 6 194 729 euroa eli asukasta kohden 1 180 euroa. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä kertynyttä ylijäämää kunnissa keskimäärin oli 2 686 euroa ja Keski-Pohjanmaan kunnissa keskimäärin 818 euroa/asukas.

Lainamäärän lisääntyminen heikensi kaupungin omavaraisuusasteen 40 %:iin. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste kunnissa keskimäärin oli 59 % ja Keski-Pohjanmaan kunnissa keskimäärin 44 %. Alle 50 % omavaraisuusaste tarkoittaa merkittävän suurta velkarasitetta.

Toimeksiantojen pääomat

Toimeksiantojen pääomat sisältävät kaupungin saamien testamentti- ja lahjoitusvarojen pääomat.

Vieras pääoma

Kaupungin lainakanta koostuu marraskuussa 2023 nostetusta 8,4 milj. euron pitkäaikaisesta velkakirjalainasta Suomenselän osuuspankista sekä yhteensä 12,5 milj. euron Kuntarahoituksesta ja Osuuspankista nostetuista lyhytaikaisista kuntatodistuslainoista. Lainakanta on siis yhteensä 20,9 milj. euroa ja se nousi edellisvuodesta 5,7 milj. euroa. Asukaskohtainen velkamäärä oli tilinpäätöshetkellä 3 982 euroa ja se nousi edellisvuodesta 1 139 euroa. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä kuntien keskimääräinen asukaskohtainen velka oli 3 343 euroa ja Keski-Pohjanmaan kunnissa keskimäärin 4 637 euroa. Lainamäärää kasvatti voimakas investointivuosi Raasakan koulun rakentamisen myötä. Investointeja toteutettiin lähes 7,7 milj. eurolla, eli n. 2 milj. enemmän kuin mitä lainakanta kuitenkään kasvoi.

Muu lyhytaikainen vieras pääoma koostuu osto-, siirto- ja muista veloista, joiden yhteismäärä oli 3 149 847 euroa. Suurin erä oli ostovelat, 1 220 418 euroa.

1.5. Kokonaistulot ja -menot

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1 000 EUROA

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	2 981	Toimintakulut	-18 845
Verotulot	13 169	Valmistus omaan käyttöön	78
Valtionosuudet	4 923	Korkokulut	-633
Korkotuotot	22	Muut rahoituskulut	-47
Muut rahoitustuotot	144	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
Pys. vast. hyödykkeiden luovutusvoitot		Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	
Investoinnit		Pys. vast. hyödykkeiden luovutustap- piot	
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Investoinnit	
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	73	Investointimenot	-7 755
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	94	Antolainasaamisten lisäykset	-51
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 400	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-2 700
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
TULOT YHTEENSÄ	29 806	MENOT YHTEENSÄ	-29 953

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Seuraavassa on esitelty yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä. Kaikki konserniin kuuluvat yhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen

Konserniin kuuluvat yhteisöt	Lukumäärä
Tytäryhteisöt	6
❖ Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4
- Kannuksen Vuokra-asunnot Oy	
- Kiinteistö Oy Kannuksen Virastotalo	
- Kiinteistö Oy Kannuksen Teollisuusmiilu	
- Kiinteistö Oy Kannuksen Lemmikki	
❖ Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1
- Kannuksen Kaukolämpö Oy	
❖ Muut yhtiöt	1
- YritysKannus Oy	
Kuntayhtymät	3
❖ Korpelan Voima	
❖ Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä Kpedu	
❖ Keski-Pohjanmaan liitto	
Osakkuusyhtiöt	3
❖ Jyta Omaisuus Oy	
❖ Kiinteistö Oy Kitinkoti	
❖ Osuuskunta Kitinkannus	

Kaupungin omistusosuudet Vestia Oy:stä ja TyöPlus Oys:tä ovat alle 20 %, eivätkä yhtiöt siksi kuulu kuntakonserniin.

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunkikonsernissa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä konserniohjeita. Konserniohje on uudistettu vuonna 2018 ja siihen on sisällytetty myös ohjeet hyvästä hallinto- ja johtamistavasta kuntakonsernissa. Konserniin kuuluvat yhtiöt ja yhteisöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle puolivuotiskatsauksessa sekä konsernitilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunki on asettanut konserniin kuuluville yhtiöille tavoitteet vuoden 2023 talousarviossa.

Konserniohje edellyttää, että konserniin kuuluvien yhtiöiden tavoitteiden tulee olla sopusoinnussa kaupungin tavoitteiden kanssa.

1.6.3. Tytäryhtiöille asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen

KANNUKSEN VUOKRA-ASUNNOT OY

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen. Yhtiön palveluksessa on 2 henkilöä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kaupungin strategian huomiointi toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	Yhtiön strategian laadinta	Strategia on valmis ja hyväksytty yhtiön hallituksessa 12.12.2023. Hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja esittelivät strategiaa kaupunginhallitukselle 28.11.2023.
Energiataloudelliset kiinteistöt	Energiaa säästävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen	Kiinteistöjen valaisimet on uusittu energiaa säästäviin led-lamppuihin.
Asuntojen käyttöaste vähintään 95 %	Kiinteistöt ja asunnot pidetään kunnossa, viihtyisinä ja turvallisina	Käyttöaste 91 %. Kaksi asuntoa oli remontissa.
Tasapainoinen talous	Toiminta- ja lainanhoitokulut kateaan perittävillä vuokrilla	Tilikauden alijäämä 31.12.2023 = 241 387,47 euroa. Alijäämä aiheutui Eskolan vuokratulojen luovutustappiosta.

YRITYSKANNUS OY

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin 100 % omistama ja suurelta osin rahoittama kehitysyritys, joka tuottaa Kannuksen kaupungin yrityspalvelut erillisen palvelusopimuksen mukaisesti ja vuosittaisen määrärahan sekä muun rahoituksen puitteissa. Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita kiinteistöjä, harjoittaa rakennus-, lunastus- ja vuokraus-toimintaa sekä tarjota toimitila- ja rahoituspalveluja sekä taloushallinnon konsultointi- ja koulutuspalveluja yrityksille. Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2023 lopussa 4 henkilöä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Paikallisen yrittäjyyden tukeminen	Vuorovaikutuksen tiivistäminen Tiedottamisen lisääminen Hankerahoituksen hyödyntämisen lisääminen	YritysKannus on tavannut uusia ja nykyisiä yrittäjiä, osallistunut Kannuksen Yrittäjät kokouksiin sekä mm. Kannuksen Kauppapäivien, Kesäpäivien, Ollikkala-messujen ja kaupunkifestivaalin järjestämiseen.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
		<p>Yhteistyötä on tehty tiiviisti sekä yrittäjäjärjestön että koulujen kanssa mm. yrittäjäyyskasvatuksen edistämiseksi työpajoissa, kouluvierailuilla ja rekryviikolla. Yritys-Kannus järjesti yhdessä yrittäjäjärjestön kanssa myös Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry päihdeluennon yläkouluikäisille. Yrittäjien aamukaffeja ja erilaisia iltatilaisuuksia on järjestetty yrittäjille lähes joka kuukausi.</p> <p>Tiedotusta on lisätty kaikilla sektoreilla, myös YritysKannuksen sähköiset työkalut uudistettiin vuoden 2023 aikana; uudet nettisivut yrityskannus.fi julkaistiin syyskuussa ja samalla vanhasta yritysrekisteristä ja toimitilarekisteristä luovuttiin. Nettisivulle luotiin myös palveluhakemisto Kannuksen yrityksistä. Vuoden 2023 aikana Yritys-Kannus julkaisi kuusi Uutiskirjettä, jakeluna kaikki Kannuksen yrittäjät, yrittäjäjärjestö, luottamushenkilöt ja kaupungin henkilöstö. Lehdistö tiedotteita laadittiin kahdeksan kappaletta, joita julkaistiin Lestijoki-lehdessä, Keskipohjanmaassa ja YLE:n kanavissa. Kesäkuussa lähdettiin hakemaan näkyvyyttä uuden TikTok-kanavan kautta etenkin nuorison keskuudessa - vuoden 2023 aikana julkaistiin yhteensä 51 tiktok-videota, joista valtaosa kannuslaisten yritysten esittelyitä.</p>

Tavoite	Toimenpide	Tulos
		<p>Ensimmäisenä YritysKannuksen omana hankkeena toteutui 1.1.-31.8.2023 Kannuksen Biokaasuhanke K-P Liiton AKKE-rahoituksella. Hankkeen tuloksena saatiin selville Kannuksen potentiaali biokaasutuotannon ja jatkojalostuksen osalta, tulosten pohjalta valmisteltiin jatkohanke syksyn aikana. YritysKannus haki myös kuntalaiskyselyn ja YAMK-opinnäytetyön pohjustamana Rieska Leaderilta kaksivuotisen hankekokonaisuuden "Kitinkangas - saavutettavien ja monipuolisten virkistyspalveluiden vastuullinen huippukeskus", hanke alkoi syyskuussa. Lisäksi YritysKannus osallistui useiden hankkeiden valmisteluun yhdessä mm. Kaustisen Seutukunnan, MTK:n ja Kosekin kanssa sekä valmisteli kahden oman yritysryhmähankkeen aloittamista yhdessä yrittäjien kanssa.</p>
Työllisyyspalvelujen turvaaminen	<p>TE 2025 -uudistukseen valmistautuminen ja paikalliseen toimintamalliin vaikuttaminen Osallistuminen kotoutumispalvelujen kehittämiseen yhteistyössä erisidosryhmien kanssa</p>	<p>YritysKannus on osallitunut TE2025-uudistuksen valmisteluun maakunnanlaajuisessa työryhmässä, Kannuksen kaupungin sisäisissä keskusteluissa ja kahdenvälisissä keskusteluissa Kaustisen seutukunnan ja Kokkolan kaupungin kanssa. YritysKannus on jatkuvassa yhteistyössä kotoutumispalvelujen kanssa ja osallistunut eri yhteistyötapaamisiin mm. Kannuksen seurakunnan ja vapaaehtoisten kanssa.</p>

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Teolliset investoinnit Kannuksessa lisääntyvät	Vaikuttamistyö yhdessä eri toimijoiden ja kaupungin edustajien kanssa	YritysKannus on valmistellut teollisen rakentamisen aloittamista Kannuksessa ja kontaktoinut yrityksiä teollisten investointien edistämiseksi. Osan kanssa keskustelut jatkuvat edelleen, osa investoinneista etenee hyvin ja niistä tiedotetaan yhtiöiden toimesta, kun tulee tiedotettavaa. Kannuksen kaupunkia on nostettu esiin myös elinkeinomarkkinoinnin keinoin monikanavaisesti; mm. Hilla Group, Sanoma, Alma Media, Kaupalehti Optio ("Suokuokka ja Jussi" / "ihminen tavattavissa" -kampanja). Vuoden 2023 aikana valmisteltiin useita kehitys- ja investointihankkeita kannuslaisten yritysten tai muiden toimijoiden kanssa; pieniä ja keskisuuria hanketukipäätöksiä tehtiin ELYn eri rahoituskanavista yhteensä 14kpl, positiivisia Rieska-Leaderin hankepäätöksiä Kannukseen tehtiin 8kpl. Positiivisen hankepäätösten saaneiden kannuslaisten hankkeiden ulkopuolisen rahoituksen summa oli yli 250.000 euroa vuonna 2023.

KANNUKSEN KAUKOLÄMPÖ OY

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 64,90 %, muina omistajina ovat Korpelan Voima ja Pouttu Oy. Yhtiön palveluksessa on 5 henkilöä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Paikallisen yrittäjyyden tukeminen	Paikallisen polttoaineen käyttö Käytetään lähialueen yrittäjien ammattitaitoa hyödyksi, kehitetään ja lisätään yhteistyötä toiminnoissa	Bio-polttoaineet alkuvuonna tulleet lähes kaikki n. 40 km säteeltä. Mitä lähempää laitosta polttoaine saatu hankittua sitä enempi mukana on aina paikallisuutta. Kilpailu polttoainemarkkinoilla kuitenkin keväällä kiristynyt kovasti. Etäisyydet hankinnoissa tulee kasvamaan.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Ympäristövaikutusten minimointi	Bio-polttoaineiden osuus tuotannossa pidetään yli 90 % Polttoaineiden hankinnoissa noudatetaan RED2 direktiivin mukaisia kestävän kehityksen kriteerejä Toimintatavoilla, tekniikalla ja valvonnalla hallitaan ja minimoidaan päästöt	Yhtiö kuuluu päästökaupan piiriin. Tämä sekä yhtiömme oma tavoite ja halu tuottaa lämpö asiakkaille fossiilittomasti ja kestävästi on toteutunut hyvin. Bio-polttoaineiden osuus on noussut 98 %:iin. Nykyaikainen tekniikka, velvoitteet ja henkilöstön hyvä motivaatio on pitänyt ympäristöpäästöt pieninä.
Energiatehokkuuden parantaminen	Opastetaan asiakkaita energiaa säästäviin toimenpiteisiin Tehostetaan energiatehokkuutta nykYTEKNIKALLA (automaation lisääminen ja uudistaminen) Haetaan vaihtoehtoisia energian tuotantomuotoja	Asiakkaita ohjeistetaan ja neuvotaan jatkuvasti energiansäästöissä. Mikä on korostunut viime talven energiapulan uhan aikana. Maailmalla ja varsinkin euroopassa valitseva erikoinen tilanne muuttanut totaalisesti energiapolitiikkaa. Uusia tekniikoita ja tuotantotapoja nyt markkinoille tulossa. Yhtiö seuraa tilannetta aktiivisesti.
Tasapainoinen talous	Kaukolämmön hinta pidetään kilpailukykyisenä turvaten kuitenkin yhtiön palvelu- ja investointikyky Seurataan energiamurroksen kehitystä ja pysytään energiatuotannossa ja siirrossa kehityksen eturintamassa	Energian hintaa tehtiin hillitty korotus vuodenvaihteessa edellisvuonna nousseiden kustannusten vuoksi. Sähkömarkkinoiden hiukan rauhoituttua on bio-polttoainemarkkinat muuttuneet hurjasti. Toiminta-alueellamme puupolttoaineiden kysyntä kasvanut. Sen myötä markkinoilla kilpailu ja hinta nousut. Tästä seuraa energianhinnalle nousupaineita. Energian hinta pidetään jatkossakin kilpailukykyisenä.

KIINTEISTÖ OY KANNUKSEN VIRASTOTALO

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 65,29 %, toisena omistajana on Senaatti-kiinteistöt.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Energiataloudellinen kiinteistö	Energiaa säästävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen	Kiinteistön valaisimia uudistetaan energiaa säästäviin led-lamppuihin
Käyttöasteen parantaminen	Kaupungin hallinnassa olevien tilojen käytön optimointi	Kaupungin hallinnassa olevat tilat ovat pääosin käytössä. Yksittäisiä työhuoneita on vapaana muutamia.

KIINTEISTÖ OY KANNUKSEN TEOLLISUUSMIILU

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 50,49 %, muina omistajina ovat Kannuksen Vesiosuuskunta, Lepi Oy ja Lestijokilaakson Siivous.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Energiataloudellinen kiinteistö	Energiaa säästävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen	Ilmanvaihtokoneen uusimisen suunnittelu alkaa syksyllä.
Kiinteistön käyttöaste 100 %	Kiinteistö pidetään kunnossa ja turvallisena	Käyttöaste 100 %.
Tasapainoinen talous	Toiminta- ja lainanhoitokulut ketaan perittävillä hoitovastikkeilla	Tilikauden alijäämä 30.6.2023 = 14 245 €. Kuluissa mukana edellisille tilikausille kuuluvia takautuvia kiinteistöhoitokustannuksia

KIINTEISTÖ OY KANNUKSEN LEMMIKKI

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 51 %, toisena omistajana on K-P:n koulutusyhtymä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Energiataloudellinen kiinteistö	Energiaa säästävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen	Kiinteistöyhtiön toimesta toimenpiteisiin ei ole tähän mennessä ryhdytty.
Tasapainoinen talous	Toiminta- ja lainanhoitokulut ketaan perittävillä vuokrilla	Tilikauden ylijäämä 31.12.2023 = 1 294,14 €.

1.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhtiöiden toiminnan osalta tilikausi sujui suunnitelmien mukaisesti. Kannuksen Vuokra-asunnot Oy myi Eskolan rivitalot As Capital Oy:lle ja kirjasi kaupasta myyntitappiona 237 127 euroa. YritysKannus Oy laajensi toimintaansa kaupungin lisärahoituksen avulla ja palkkasi yrityskehittäjän sekä hyödynsi myös erilaisia hankerahoituksia.

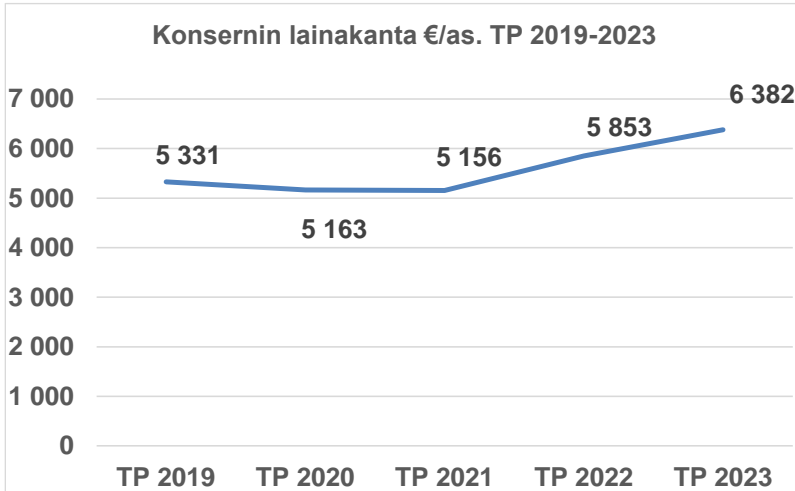
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalokuntayhtymä Soite purkautui ja jatkoi toimintaansa vuoden 2023 alusta Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueena. Kaupungin aikoinaan tekemä 325 196 euron sijoitus kuntayhtymään kirjattiin pois taseen sijoituksista peruspääomaan vastaan. Kaupunki on nyt jäsenenä vielä kolmessa kuntayhtymässä eli Korpelan Voimassa, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä sekä Keski-Pohjanmaan liitossa.

Kaupunginvaltuusto päätti 17.4.2023 § 17 myöntää kehittämisrahastosta 1 049 490 euron suuruisen pääomallinen kaupungin osakkuusyhtiö Kiinteistö Oy Kitinkodille. Yhtiö rakentaa Osuuskunta Kitinkannuksen tilojen yhteyteen rakennuksen, joka valmistuttuaan toimii vanhusten tehostetun, kuntouttavan palveluasumisen yksikkönä, jossa palveluntuottajana toimii Osuuskunta Kitinkannus. Hyvinvointialue Soite on sitoutunut Kiinteistö Oy Kitinkodin välivuokraukseen 10 vuoden määräajaksi. Välivuokrausmallissa Soite vuokraa asukkaiden käytössä olevat tilat Kiinteistö Oy Kitinkodilta ja edelleenvuokraa ne tehostetun palveluasumisen asukkaille. Kiinteistö Oy Kitinkodin lisärahoitusjärjestelyt nousivat tarkasteluun, jotta yhtiön kustannusrakennetta voitaisiin hillitä ja vuokrataso saattaa Soiten kanssa sovitulle tasolle. Kaupungin myöntämän pääomallain avulla näihin tavoitteisiin päästiin. Pääomallaina nostetaan vuoden 2024 aikana.

Vestia Oy ei kuulu kaupunkikonserniin, koska kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 6 %. Kaupunginvaltuusto myönsi 16.5.2023 § 88 Vestia Oy:lle takauksen enintään 907 000 euron suuruiselle lainalle Kannukseen rakennetun lajittelupihan toteuttamiseksi. Vestia Oy on investoinut lajittelupihon eri paikkakunnille ja niiden rahoittaminen on tapahtunut siten, että yhtiö ottaa Kuntarahoituksesta lainan, jonka lajittelupihan sijaintikunta on taannut.

Kaupunkikonsernin tilikausi oli ylijäämäinen 351 894 euroa. Korpelan Voiman kuntayhtymän saavutti 1 018 000 euron euron ylijäämän, josta Kannuksen kaupungin konsernitilinpäätökseen yhdistellään omistusosuuden mukainen osuus 26,07 %, eli 265 000 euroa. Kaupungin ylijäämä oli 296 000 euroa. Konsernitilinpäätöksen ylijäämää heikensi Kannuksen Vuokra-asunnot Oy:n 242 000 euron suuruisen alijäämä, mikä aiheutui Eskolan Vuokratilojen 237 000 euron suuruisesta luovutustappiosta. Kirjatulla tappiolla ei ole vaikutusta yhtiön rahavaroihin tai maksuvalmiuteen. Muiden tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien sekä osakkuusyhtiöiden yli-/alijäämillä ei ollut olennaista vaikutusta konsernin ylijäämään. Kaupunkikonsernin kertynyt ylijäämä taseessa on varsin vahva, lähes 11,7 milj. euroa. Konsernin lainakanta oli 33,5 milj. euroa ja kasvoi edellisvuodesta 529 euroa.

KONSERNIN LAINAT / ASUKAS

1.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernin tuleva kehitys niin talouden kuin toiminnan näkökulmasta katsottuna näyttää varsin vakaalta, eikä tytäryhtiöiden osalta ei ole tiedossa asioita, jotka vaikuttaisivat tulevaan kehitykseen ainakaan huonontaan sitä nykyisestä. Osakkuusyhtiö Kiinteistö Oy Kitinkodin hallinnoima vanhusten tehostetun kuntouttavan palveluasumisyksikön rakentaminen on edennyt aikataulussa ja kesän 2024 aikana. Valmistuttuaan tilat vuokrataan Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle, joka päättää asukasvalinnoista ja huolehtii asukasvuokrien perinnästä.

1.6.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernia johtaa kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus valitsee vuosittain edustajansa yhtiö- ja vuosikokouksiin ja antaa ohjeet kaupungin kannan ottamista varten käsiteltäviin asioihin. Kaupungin tilintarkastusta hoitava yhteisö hoitaa kaikkien tytäryhtiöiden tilintarkastuksen.

Konsernille asetetut tavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja riittäviä ja ne ovat toteutuneet hyvin. Konserniin kuuluvien yhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi ovat pääsääntöisesti ajan mukaisia ja riittäviä. Kaupungin laatimassa osavuosisikatsuksessa on mukana myös tytäryhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutumisen tilannekatsaus.

Voimassa olevat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 8.9.2020 § 146. Ohje koskee myös konserniin kuuluvia tytäryhteisöjä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeeseen on koottu valvonnan ohjeistukseen, suorittamiseen ja raportointiin sekä riskienhallintaan liittyvät asiat.

Tytäryhtiöt Kannuksen Kaukolämpöä lukuun ottamatta ostavat kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelunsa Monetra Oulu Oy:ltä. Talous- ja henkilöstöhallintoon liittyviä tehtäviä on kuitenkin ulkoistamisesta huolimatta edelleen kaupungin ja tytäryhtiöiden vastuulla.

Keskitettyjä toimintoja on käytössä mm. vakuuttamisen ja tietohallinnon osalta. Henkilöstöpäätöksiä tehtäessä on edellytyksenä, että konserniin kuuluvat yhtiöt ja yhteisöt ottavat huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtomahdollisuudet.

1.6.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA, TIIVIS

(1000 euroa)	2023	2022
Toimintatuotot	14 020	36 483
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-30 141	-75 443
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	224	595
Toimintakate	-15 898	-38 366
Verotulot	13 106	20 805
Valtionosuudet	7 188	19 408
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	15	11
Muut rahoitustuotot	158	94
Korkokulut	-987	-156
Muut rahoituskulut	-48	-33
Vuosikate	3 533	1 763
Poistot ja arvonalentumiset	-3 219	-3 506
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	315	-1 744
Tilinpäätössiirrot	16	26
Tilikauden verot	-1	-19
Laskennalliset verot	6	12
Vähemmistöosuudet	16	-41
Tilikauden yli-/alijäämä	352	-1 766

KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Toimintatuotot/toimintakulut	46,5 %	48,4 %
Vuosikate/poistot	109,8 %	50,3 %
Vuosikate, euroa/asukas	673,14	329,65
Asukasmäärä	5249	5347

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

(1000 euroa)	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 533	1 763
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-17	-187
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 517	1 575
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 272	-6 372
Rahoitusosuudet investointimenoihin		22
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	356	92
Investointien rahavirta yhteensä	-9 272	-6 349
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-5 400	-4 701
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	1	
Antolainasaamisten vähennys	9	5
Antolainauksen muutokset yhteensä		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 602	3 816
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 551	-1 776
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 610	1 463
Lainakannan muutokset yhteensä		
Oman pääoman muutokset	-7	-23
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-49	-131
Vaihto-omaisuuden muutos	-391	-102
Saamisten muutos	1 757	-1 526
Korottomien velkojen muutos	-1 677	2 109
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.		
Rahoituksen rahavirta yhteensä	5 084	3 835
Rahavarojen muutos	-316	-866
Rahavarat jakson alussa	4 745	7 439
Rahavarat jakson lopussa	4 429	6 573

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-12 169 701	-5 961 962
Investointien tulorahoitus, %	38,0 %	28,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,90	0,50
Kassan riittävyys, pv	38	29

KONSERNITASE, TIIVIS

(1000 euroa)	2023	2022
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	539	763
Muut pitkävaikutteiset menot	2 005	2 204
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 557	2 977
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 383	3 482
Rakennukset	24 622	28 823
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 237	11 156
Koneet ja kalusto	3 784	4 327
Muut aineelliset hyödykkeet	1 010	1 074
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 201	2 667
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	53 237	51 528
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	5 826	5 821
Osakkeet ja osuudet	1 924	2 005
Muut lainasaamiset		5
Muut saamiset	184	203
Sijoitukset yhteensä	7 934	8 034
Pysyvät vastaavat yhteensä	63 727	62 540
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	267	231
Lahjoitusrahastojen varat	366	367
Muut toimeksiantojen varat	341	340
Toimeksiantojen varat yhteensä	974	938
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	550	598
Keskeneräiset tuotteet	397	111
Muu vaihto-omaisuus	38	69
Ennakkomaksut		
Vaihto-omaisuus yhteensä	985	777
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	7	9
Siirtosaamiset		65
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 492	4 390
Lainasaamiset	22	30
Muut saamiset	419	1 027
Siirtosaamiset	198	823
Saamiset yhteensä	3 139	6 343
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit		262
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0	262

(1000 euroa)	2023	2022
Rahat ja pankkisaamiset	4 429	6 311
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	8 553	13 693
VASTAAVAA YHTEENSÄ	73 255	77 171
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	6 844	7 252
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma		
Arvonkorotusrahas	1 593	1 593
Muut omat rahastot	5 045	5 071
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	11 317	13 165
Tilikauden yli-/alijäämä	352	-1 766
Oma pääoma yhteensä	25 151	25 315
Vähemmistöosuudet	950	966
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		175
Pakolliset varaukset yhteensä	0	175
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	267	265
Lahjoitusrahastojen pääomat	587	685
Muut toimeksiantojen pääomat	39	84
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	892	1 034
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Pääomalainat	3	3
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 566	14 558
Korottomat		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	6 658	6 640
Laskennalliset verovelat	172	222
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Pääomalainat		
Joukkovelkakirjalainat	12 500	15 200
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 431	1 534
Korottomat		
Saadut ennakot	374	742
Ostovelat	2 439	4 482
Muut velat	1 076	1 467
Siirtyvät korot		
Vieras pääoma yhteensä	46 261	49 681
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	73 255	77 171

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	36,0 %	34,0 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	134,0 %	63,8 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	11 669	11 399
Kertynyt yli-/alijäämä, €/ asukas	2 223	2 132
Lainakanta 31.12., 1 000 €	33 500	31 295
Lainakanta 31.12., €/asukas	6 382	5 853
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	33 915	32 475
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	6 461	6 073
Lainasaamiset, 1000 €		5
Asukasmäärä	5 249	5 347

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupunginhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Kertyneet ylijäämät ovat 6 194 729 euroa.

1.7.1. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteitä ja -linjauksia on tehty vuodesta 2012 alkaen, kun tilinpäätökset kääntyivät alijäämäisiksi, vaikka kaupungilla ei missään vaiheessa ole ollut taseessa kattamatonta alijäämiä. Kaupungin taseessa oli tilinpäätöksessä 31.12.2012 kertynyttä ylijäämää 4 428 654 euroa ja vuoden 2023 tilinpäätöksessä sitä on 6 194 729 euroa. Kaupungin taseen kertynyt ylijäämä on näin ollen lisääntynyt 1 766 075 euroa tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisaikana.

Talouden tasapainottamistoimenpiteinä toteutettiin 2010-luvun alkupuolella monin tavoin - tulo- ja kiinteistöverotasoja korotettiin ja kaupungin palvelurakenteita uudistettiin niin kaupungin omassa toiminnassa kuin sote -sektorillakin. Näistä esimerkkeinä varhaiskasvatuspalveluverkon uudistus, vuodeosaston paikkamäärän vähentäminen, ruokahuollon keskittäminen, elinkeinopalvelujen uudelleenorganisointi ja kouluverkon uudistaminen. Lisäksi virkojen ja toimien täyttöluvat käsitellään aina kaupunginhallituksessa.

Talousarviot ja taloussuunnitelmat on vuoteen 2023 saakka onnistuttu laatimaan talouden tasapaino säilyttäen. Vuoden 2023 talousarvio laadittiin 66 428 euroa ylijäämäiseksi ja toteutunut ylijäämä oli 296 098 euroa. Vuoden 2023 osalta talouden tasapainon säilyttämisessä onnistuttiin vielä hyvin.

Tilanne on kuitenkin heikentymässä nopeasti. Vuoden 2024 talousarvio on ilman kehittämisrahaston tulouttamista 408 000 euroa alijäämäinen. Valtionosuudet vähenevät vuoden 2023 tasosta n. 0,5 milj. euroa ja korkokustannukset jatkavat kasvuaan lainamäärän edelleen lisääntyessä. Vuoden 2025 talousarvioraamissa talouden tasapaino on löydettävä uudestaan, joten toimintakulujen tarkastelu kaikilla toimialoilla aloitetaan vuoden 2024 aikana. Myös tulo- ja kiinteistöveroprosenttien tarkistamiseen on varauduttava.

1.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus toteaa, että tilikauden tulokseksi muodostui 296 097,82 euroa ja tuloksenkäsittelyeriä ei kirjata. Kaupunginhallitus päättää, että tilikauden ylijäämä 296 097,82 euroa lisätään edellisten tilikausien ylijäämiin. Ylijäämän kirjauksen jälkeen taseessa olevat ylijäämät ovat 6 194 728,96 euroa.

2. TOTEUTUMISVERTAILUT

2.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

KUNNAN TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN (ULKOISET JA SISÄISET ERÄT)

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 158 975	3 061 557		3 061 557	3 301 448	107,8 %	239 891
Maksutuotot	439 727	314 180		314 180	278 180	88,5 %	-36 000
Tuet ja avustukset	629 008	1 161 570		1 161 570	793 531	68,3 %	-368 039
Muut toimintatuotot	2 636 602	2 975 695		2 975 695	3 081 102	103,5 %	105 407
Toimintatuotot yht.	6 864 311	7 513 002	0	7 513 002	7 454 261	99,2 %	-58 741
Valmistus omaan käyttöön	86 367				78 027	-	78 027
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-10 989 884	-11 664 405		-11 664 405	-11 422 291	97,9 %	242 114
Palvelujen ostot	-28 026 302	-6 314 553		-6 314 553	-6 229 638	98,7 %	84 915
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 282 986	-2 322 596		-2 322 596	-2 268 226	97,7 %	54 370
Avustukset	-770 867	-837 544		-837 544	-875 973	104,6 %	-38 429
Muut toimintakulut	-1 978 071	-2 427 567		-2 427 567	-2 522 340	103,9 %	-94 773
Toimintakulut yht.	-44 048 111	-23 566 665	0	-23 566 665	-23 318 468	98,9 %	248 197
Toimintakate	-37 097 432	-16 053 663	0	-16 053 663	-15 786 179	98,3 %	267 484
Verotulot	20 861 375	12 635 000		12 635 000	13 168 806	104,2 %	533 806
Valtionosuudet	17 260 024	5 015 428		5 015 428	4 923 492	98,2 %	-91 936
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	3 850				22 103	-	22 103
Muut rahoitustuotot	290 867	17 415		17 415	143 539	824,2 %	126 124
Korkokulut	-35 526	-376 515		-376 515	-632 851	168,1 %	-256 336
Muut rahoituskulut	-8 995	-8 020		-8 020	-46 683	582,1 %	-38 663
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	250 197	-367 120		-367 120	-513 892	140,0 %	-146 772
Vuosikate	1 274 163	1 229 645	0	1 229 645	1 792 227	145,8 %	562 582
Poistot ja arvonalentumiset	-1 232 933	-1 193 217		-1 193 217	-1 496 129	125,4 %	-302 912
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot						-	-
Satunnaiset kulut						-	-
Satunnaiset erät						-	-
Tilikauden tulos	41 230	36 428	0	36 428	296 098	812,8 %	259 670
Poistoeron muutos	47 640					-	-
Varausten muutos						-	-
Rahastojen muutos		30 000		30 000		0,0 %	-30 000
Tilikauden yli-/alijäämä	88 870	66 428	0	66 428	296 098	445,7 %	229 670

2.2. Rahoitusosan toteutuminen

KUNNAN RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	TP 2022	TA+M 2023	TP 2023	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 274 163	1 229 645	1 792 227	145,8 %	562 582
Satunnaiset erät				-	0
Tulorahoituksen korjauserät	-77 006		-22 507	-	-22 507
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 197 157	1 229 645	1 769 720	143,9 %	539 625
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 416 517	-9 760 000	-7 754 618	79,5 %	2 005 382
Rahoitusosuudet investointimenoihin	86 785			-	0
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	61 398	50 000	72 551	145,1 %	22 551
Investointien rahavirta yhteensä	-3 268 334	-9 710 000	-7 682 067	79,5 %	2 027 933
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-2 071 177	-8 480 355	-5 912 348	69,7 %	2 568 008
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-28 200		-51 110	-	-51 110
Antolainasaamisten vähennys	65 300	33 000	94 030	284,9 %	61 030
Antolainauksen muutokset yhteensä	37 100	33 000	42 919	130,1 %	9 919
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			8 400 000	-	8 400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				-	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 200 000	8 447 355	-2 700 000	-32,0 %	-11 147 355
Lainakannan muutokset yhteensä	1 200 000	8 447 355	5 700 000	67,5 %	-2 747 355
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-83 489		-47 545	-	-47 545
Vaihto-omaisuuden muutos				-	0
Saamisten muutos	-408 541		481 308	-	481 308
Korottomien velkojen muutos	1 289 554		-740 048	-	-740 048
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	797 524		-306 285	-	-306 285
Rahoituksen rahavirta yhteensä	2 034 624	8 480 355	5 436 635	64,1 %	-3 043 721
Rahavarojen muutos	-36 553	0	-475 713	-	-475 713
Rahavarat jakson alussa	899 529		862 976	-	862 976
Rahavarat jakson lopussa	862 976		387 263	-	387 263

2.3. Käyttötalouden toteutuminen

2.3.1. Keskusvaalilautakunta

TILIVELVOLLISET

keskusvaalilautakunta

asianhallintasihteeri

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit. Talousarviomääräraha alittui 4 724 eurolla. Valtiolta saatu korvaus 9 797 euroa ei täysin riittänyt kattamaan 11 793 euron suuruisia kustannuksia.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Äänioikeutettujen määrä	4 206	4 200	4 540
Äänestys% eduskuntavaali	0	60	65

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Prosessivirheen takia hylättyjä ääniä <5	Huolehditaan vaalivirkailijoiden riittävästä koulutuksesta sekä varmistetaan käytännön toimenpiteiden sujuvuus	Puuttuvan vaalileiman takia ennakkoäänistä hylättiin kaksi ääntä.

TALOUSLUVUT - KESKUSVAALILAUTAKUNTA

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	9 000		9 000		0,0 %	11 356
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset				9 797	-	
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot					-	
Toimintatuotot yht.	9 000	0	9 000	9 797	108,9 %	11 356
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-11 819		-11 819	-9 133	77,3 %	-10 090
Palvelujen ostot	-4 442		-4 442	-2 481	55,9 %	-797
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-316		-316	-179	56,6 %	
Avustukset					-	
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut					-	
Toimintakulut yht.	-16 577	0	-16 577	-11 793	71,1 %	-10 887
Toimintakate	-7 577	0	-7 577	-1 996	26,3 %	470
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 577	0	-7 577	-1 996	26,3 %	470

2.3.2. Tarkastuslautakunta

TILIVELVOLLISET

Tarkastuslautakunta

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Kaupunginvaltuuston valitsemana tilintarkastusyhtiönä kaudella 2020-2025 toimii KPMG ja vastuullisena tarkastajana JHTT, KHT Elina Pesonen. KPMG toimii myös kuntakonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tilintarkastusyhtiönä. Tarkastuslautakunnan sihteeripalvelut ostettiin KPMG:ltä.

Toimintakuluihin varattu talousarviomääräraha 23 227 euroa alittui 941 eurolla. Edellisvuodesta kustannukset kasvoivat 3 385 euroa.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Tarkastuspäivät/v.	1	13	13
Vierailut kaupungin toimintayksiköissä/johdon tapaukset	11	5	12

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Toiminnan tuloksellisuutta tukeva tarkastustoiminta	Kaupungin virkamiesjohdon säännölliset kuulemiset. Tarkastuksen painopistealueiden toimipisteisiin tutustumiset ja esimiesten kuulemiset.	Vuoden aikana tarkastuslautakunta on kuullut teknistä johtajaa, kasvatus- ja opetusjohtajaa, kaupunginjohtajaa, talous- ja hallintojohtajaa, henkilöstöpäällikköä, ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikköä, rehtoreita, ruoka- ja puhdistuspalvelun työntekijöitä sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan puheenjohtajaa ja kaupunginhallituksen puheenjohtajaa. Lautakunta on käynyt tutustumassa KitinVaparin toimintaan.

TALOUSLUVUT - TARKASTUSLAUTAKUNTA

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot				-49	-	
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset					-	
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot					-	
Toimintatuotot yht.	0	0	0	-49	-	0
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 078		-7 078	-7 655	108,2 %	-6 511
Palvelujen ostot	-16 020		-16 020	-14 631	91,3 %	-12 389
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129		-129		0,0 %	
Avustukset					-	
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut					-	
Toimintakulut yht.	-23 227	0	-23 227	-22 286	95,9 %	-18 901
Toimintakate	-23 227	0	-23 227	-22 335	96,2 %	-18 901
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-23 227	0	-23 227	-22 335	96,2 %	-18 901

2.3.3. Kaupunginhallitus

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELO TILIKAUDELLE

Hyvinvointialueiden aloitettua 1.1.2023 toimintansa, jäi maksuosuus Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymän toimintaan pois kustannuksista. Kokkolan kaupungin järjestämistä vastaavalla olevan ympäristöterveydenhuollon kustannukset siirtyivät teknisten palveluiden toimialalle 1.1.2023 alkaen.

Toimintatuotot olivat 822 518 euroa. Ne ylittivät talousarvion 32 994 eurolla sisäisten talous- ja henkilöstöhallintopalvelumyyntien kasvusta johtuen. Myös edellisvuoteen verraten toimintatuotot kasvoivat em. syystä 25 914 euroa.

Toimintakulut olivat 2 381 626 euroa. Ne ylittivät talousarvion 7 265 eurolla. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut laskivat peräti 21 997 178 euroa. Kun sotevaikutus eliminoidaan vertailuvuodelta, toimintakulut kasvoivat 160 145 euroa. Kustannuskasvu selittää muun muassa lisäsatsaus YritysKannus Oy:n toimintaan ja kotoutumispalveluihin sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Traficommin tähtiluokitus (1-5), kiinteä laajakaista	alle 2	3	2
Sijointi Rambollin elävyysin-vertailussa, Suomen elävin maaseutumainen kunta	1	1	1
Kuntakeskuksen asukasluku	3 752	3 752	3 637
Hiilidioksidipäästöt tCO ₂ e/as	10	6	10
Työpaikkaomavaraisuus %	91	92	92
Työmarkkinatuen kuntaosuus 1 000 €	210	210	236
Hyte-kerroin €/asukas	19	13	20
Lainakanta €/asukas	2 843	4 504	3 982
Keski-Pohjanmaan kuntien lainakanta €/asukas	4 637	4 637	4 637
Suomen kuntien lainakanta €/asukas	3 343	3 343	3 343
Tuloveroprosentti	22	9	9
Keski-Pohjanmaan kuntien tuloveroprosentti keskim.	22	9	9
Suomen kuntien tuloveroprosentti keskim.	20	7	7

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kuntastrategian toimeenpano	<p>Strategian ohjaavuuden vahvistaminen seuraamalla sen toteutumista neljännesvuosittain kaupunginhallituksessa ja kahdesti vuodessa valtuustossa osana tilinpäätös- ja talousarvioprosessia.</p> <p>Tärkeiden yksittäisten päätösten vaikutus strategian toimeenpanoon kuvataan osana päätösesitystä erityisesti kaupunginhallituksessa.</p>	<p>Strategian toteutumista seurataan ja raportoidaan kaupunginhallituksen ja -valtuuston tietoon saatavalla toiminnan ja talouden puoli- vuotiskatsauksella sekä tilinpäätöksessä. Niissä tarkastellaan toimi- ja tulosalueittain talousarvioon 2023 asetettujen, strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.</p> <p>Kaikissa hankkeiden kuntarahoituspäätösten valmistelussa arvioidaan hankkeen vaikutus myös kaupungin strategian toteutumisen näkökulmasta. Yksittäisten tärkeiden päätösten, kuten tuulivoimarakentamisen periaatteet, valmistelussa arvioidaan päätöksen vaikutus strategian toimeenpanoon.</p>
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	<p>Vahvistetaan ja kehitetään henkilöstön osaamista ja johtamista.</p> <p>Panostetaan henkilöstön hyvinvointiin.</p>	<p>Eduhousen koulutusalan otettiin käyttöön 1.3.2023 alkaen. Eduhousen koulutustarjonnassa on n. 4 500 verkkokoulutusta, joihin henkilöstö voi osallistua ajasta ja paikasta riippumatta.</p> <p>Kaupunginviraston henkilökunnalle ja esimiehille hankitaan työnohjauspalveluita Konstituutti Oy:ltä. Starttipäivä järjestettiin 31.3. ja varsinaiset työnohjaukset käynnistyivät syksyllä sekä ryhmä- että yksilötyönohjauksina. Työnohjaukset jatkuvat myös vuonna 2024. Työsuhteiden kehittäminen on otettu käyttöön ja periaatteet vahvistettiin kaupunginhallituksessa 18.4.2023.</p>
Elävä ja viihtyisä kuntakeskus	Keskustan kehittämissuunnitelman päivittäminen	Koulukeskusalueen katujärjestelyt on toteutettu. Keskustan katujärjestelyt aloitettiin kesällä -23 ja jatkuvat vuonna 2024.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Terve ja turvallinen ympäristö	Uusien energiamuotojen kehittämisen vauhdittaminen. Rautakurun kansallispuistohankkeen edistäminen	Yrityskannus toteutti Keski-Pohjanmaan Liiton AKKE-rahoituksella selvityksen Kannuksen biokaasupotentiaalista Kannuksessa. Pääasiassa maatiloilta kerätyt tiedot vietiin Macon Oy:n asiantuntijoiden laskentaan, jolloin ilmeni, että biokaasun jalostusta on Kannuksen tiiviissä toimintaympäristössä mahdollista viedä aiottua pidemmälle. Biokaasuhankkeen päätavoite on kerätä faktoihin perustuvat tulokset eri vaihtoehdoista biokaasutuotannon ja sen ympärille kerättävien ekosysteemien toteuttamiseksi Kannuksessa. Tulosten pohjalta lähdetään toteuttamaan aluetta parhaiten tukevaa toimintamallia. Kansallispuistoaluetta esiteltiin keväällä Kokkolan kaupungin johtaville luottamushenkilöille. Hanke on mukana Keski-Pohjanmaan liiton edunvalvontasuunnitelmassa.
Vireä elinkeinoelämä	Paikallista yrittäjyyttä tukeva kaavoitus- ja hankintapolitiikka YritysKannus Oy:n toimintojen kehittäminen Työllisyyspalvelujen turvaaminen Työperäisen maahanmuuton kotoutumispalvelujen kehittäminen	Vuoden 2023 aikana ei ole tehty päätöksiä kaavoitukseen liittyen. YritysKannus Oy on palkannut yrityskehittäjän Kaupunginvaltuusto päätti 30.10.2023 § 44 hyväksyä sopimuksen Keski-Pohjanmaan kuntien työvoimapalvelujen järjestämisestä sekä Keski-Pohjanmaan työllisyysalueen järjestämissuunnitelman. Kaupunginvaltuusto lisäsi päätökseen ponnin, jossa se edellytti, että jatkossakin, vaikka Kokkolan kaupunki on vastuukunta te-palvelujen järjestäjänä, niin te-palvelujen toimipaikka tulee olla myös Kannuksessa ja henkilökohtaista palvelua pitää olla saatavissa lähipalveluna koko Keski-Pohjanmaan alueen pienimissäkin kunnissa säännöllisesti. Työllistämispalveluihin on palkattu määräaikainen kotoutumisneuvoja.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Hyvinvoinnin edistäminen	Kitinkankaan alueen palvelujen kehittäminen tukeminen Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa	Kaupunginvaltuusto myönsi 17.4.2023 Kiinteistö Oy Kitinkodille 1 049 489 €:n suuruisen pääomalan. Kiinteistö Oy Kitinkoti rakentaa Kitinkankaalle Osuuskunta Kitinkannuksen omistamaan rakennukseen liittyvän laajennusosan, joka valmistuttuaan toimii vanhusten tehostetun, kuntouttavan palveluasumisen yksikönä, jossa palveluntuottajana toimii Osuuskunta Kitinkannus. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite vuokraa asukkaiden käyttöön tulevat tilat Kiinteistö Oy Kitinkodilta ja edelleen vuokraa ne tehostetun palveluasumisen asukkaille. Pääomalan avulla Kiinteistö Oy Kitinkodin rahoituskustannukset pienenevät ja sitä kautta myös vuokratasoa saadaan kohtuullistettua. Kaupungille on tärkeää varmistaa kohtuuhintaisten palveluasumispaikkojen sekä siihen liittyvien työpaikkojen säilyminen Kannuksessa.

TALOUSLUVUT - KAUPUNGINHALLITUS

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	637 303		637 303	667 408	104,7 %	609 353
Maksutuotot				2 139	-	1 874
Tuet ja avustukset	185 215		185 215	179 216	96,8 %	195 798
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot				6 749	-	22 573
Toimintatuotot yht.	822 518	0	822 518	855 512	104,0 %	829 598
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-801 126		-801 126	-786 978	98,2 %	-991 609
Palvelujen ostot	-1 168 021		-1 168 021	-1 225 941	105,0 %	-23 014 518
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 390		-16 390	-10 301	62,8 %	-11 464
Avustukset	-296 500		-296 500	-289 699	97,7 %	-259 078
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-92 324		-92 324	-68 707	74,4 %	-102 136
Toimintakulut yht.	-2 374 361	0	-2 374 361	-2 381 626	100,3 %	-
						24 378 804
Toimintakate	-1 551 843	0	-1 551 843	-1 526 113	98,3 %	-23 549 206
Rahoitustuotot ja -kulut				-64	-	-2
Poistot ja arvonalentumiset	-14 981		-14 981	-41 604	277,7 %	-41 604
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 536 824	0	-1 536 824	-1 567 782	102,0 %	-23 590 812

2.3.3.1. Hallintopalvelut

TILIVELVOLLISET

kaupunginhallitus

kaupunginjohtaja

talous- ja hallintojohtaja

henkilöstöpäällikkö

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLA

Hallintopalvelujen tulosalue käsittää yleishallintopalvelut (kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus) sekä henkilöstö- ja talouspalvelut. Henkilöstöpalvelut sisältävät tyhy-toiminnan ja työsuojelun.

Kaupunginhallituksen jakamiin yleisavustuksiin oli varattu 15 000 euron määräraha, jota käytettiin kiinteistöveroavustuksiin yleishyödyllisille yhteisöille 4 515 euroa ja Chydenius-instituutin toiminta-avustukseen 13 012 euroa. Määräraha siis ylittyi 2 527 euroa.

Toimintatuottoihin varattu 712 518 määräraha ylittyi 45 867 euroa lähinnä sisäisten talous- ja henkilöstöhallintopalvelumyyntien kasvun johdosta. Samasta syystä toimintatuotot kasvoivat myös edellisvuodesta 31 562 euroa.

Toimintakuluihin varattu 1 385 990 määräraha ylittyi 13 174 euroa. Suurin selittävä tekijä oli työterveyshuoltopalvelut, joiden määräraha ylittyi 38 662 euroa. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut vähenivät 6 896 euroa. Työterveyshuoltokustannukset nousivat edellisvuodesta lähes 30 000 euroa, mutta vastaavasti osuus verotuskustannuksiin laski hyvinvointialueuudistuksesta johtuen lähes 60 000 euroa.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Kaupunginvaltuuston kokoukset	6	5	6
Kaupunginhallituksen kokoukset	15	15	17

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Ajantasainen hallinnon ohjeistus	Tarkistetaan hallintoon liittyvien ohjeistusten kattavuus ja ajantasaisuus sekä tarvittaessa laaditaan uusia tai päivitetään olemassa olevia	Asiakirjahallinnon toimintaohje hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 22.8.2023 ja vahvistettiin käyttöön 1.9.2023 alkaen

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Osaamisen kehittäminen ja tukeminen	Koulutus- ja työnohjauspalveluiden hankinta henkilöstölle	Eduhousen koulutuslupaan otettiin käyttöön 1.3.2023 alkaen. Eduhousen koulustarjonnassa on n. 4 500 verkkokoulutusta, joihin henkilöstö voi osallistua ajasta ja paikasta riippumatta. Esihenkilöille ja kaupunginviraston henkilökunnalle on hankittu työnohjauspalveluita Konstituutti Oy:ltä. Työnohjauksen starttipäivä järjestettiin 31.3. ja varsinaiset työnohjatukset käynnistyivät syksyllä sekä ryhmä- että yksilötyönohjatuksina. Työnohjatukset jatkuvat myös vuonna 2024.
Johtamisen kehittäminen ja tukeminen	Hankitaan johtamiskoulutusta esimiehille	Esihenkilövalmennus päätettiin kilpailutuksen perusteella hankkia Tamora Oy:tä. Valmennus käynnistyi tammikuussa 2024.
Työhyvinvointiin panostaminen	Työsuhdepolkupyöräetuuden käyttöönotto	Työsuhdepolkupyöräetuus on otettu käyttöön ja periaatteet vahvistettu kaupunginhallituksessa 18.4.2023.

TALOUSLUVUT - HALLINTOPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	637 303		637 303	667 408	104,7 %	609 273
Maksutuotot				1 459	-	1 039
Tuet ja avustukset	75 215		75 215	77 027	102,4 %	90 539
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot				6 618	-	20 101
Toimintatuotot yht.	712 518	0	712 518	752 513	105,6 %	720 951
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-547 801		-547 801	-542 668	99,1 %	-561 354
Palvelujen ostot	-738 919		-738 919	-784 786	106,2 %	-743 123
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 590		-12 590	-7 986	63,4 %	-6 898
Avustukset	-15 000		-15 000	-17 527	116,8 %	-15 785
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut	-71 680		-71 680	-46 198	64,5 %	-78 900
Toimintakulut yht.	-1 385 990	0	-1 385 990	-1 399 164	101,0 %	-1 406 060
Toimintakate	-673 472	0	-673 472	-646 651	96,0 %	-685 109
Rahoitustuotot ja -kulut				-64	-	2
Poistot ja arvonalentumiset	-14 981		-14 981	-41 604	277,7 %	-41 604
Tilikauden yli-/alijäämä	-688 453	0	-688 453	-688 320	100,0 %	-726 711

2.3.3.2. Elinvoimapalvelut

TILIVELVOLLISET

kaupunginhallitus

kaupunginjohtaja

työllisyyskoordinaattori

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Elinvoimapalveluihin sisältyy elinkeinopalvelut, maaseutupalvelut, työllistämispalvelut sekä rahoitusosuudet seudullisiin hankkeisiin.

Elinkeinopalvelut sisältää määrärahan kaupungin 100 % tytäryhtiölle YritysKannus Oy:lle, joka vastaa sekä aloittavien että kasvuyrittäjien yritysneuvonnan lisäksi yritysten kehittämispalveluista sekä kaupungin elinkeinomarkkinoinnista yhteistyössä kaupungin viestintäryhmän kanssa. Määräraha vuodelle 2023 oli 220 000 euroa ja sitä nostettiin edellisvuodesta 50 000 euroa. Yhtiö palkkasi lisärahoituksen avulla yrityskehittäjän ja lisäsi hanketoimintaa.

Maaseutupalveluista vastaa Lestijärven kunnan maaseutulautakunta, jonka hallintoyksikkö Kaseka hoitaa Kannuksen kaupungin ja Kaustisen seutukunnan kuntien maaseutuhallinnon lakisääteiset tehtävät. Vuodelle 2023 kustannuksia tästä kirjautui 49 332 euroa. Turkistalousneuvonnasta isäntäkuntamallilla vastaanut Kalajoen kaupunki lopetti neuvontapalvelut vähäisen kysynnän vuoksi 1.1.2023 alkaen.

Työllistämispalveluihin sisältyy työllisyyden kuntakokeiluun osallistuminen, etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta, velvoite- ja palkkatukityöllistäminen, nuorten kesätyöllistäminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuus. Työllistämispalveluihin varattiin määrärahaa työhönvalmentajan viran perustamiselle mutta virka saatiin täytettyä vasta aivan loppuvuodesta. Työllistämispalveluihin palkattiin alkuvuonna määräaikainen kotoutumisneuvoja.

Elinvoimapalveluiden talousarviossa on varauduttu 120 000 eurolla muiden organisaatioiden hallinnoimien EU-rahoitteisten kehittämishankkeiden kuntarahoitusosuuksiin. Kuntarahan myöntämisestä päättää kaupunginhallitus tai Rieska-Leader ry:n hallitus. Määrärahaa kului 108 285 euroa.

Elinvoimapalveluiden avustuksiin varattiin määrärahaa yhteensä 281 500 € seuraavasti: Elinkeinopalvelut:

- avustukset kehittämisrahastosta 30 000 € = avustuksia ei haettu/myönnetty tilikaudella

- yritysten kehittämisavustukset 10 000 € = avustuksia myönnettiin 2 000 euroa

Maaseutupalvelut:

- maatalouden kehittämisavustukset 16 500 € = avustuksia myönnettiin 16 498 euroa

Työllistämispalvelut:

- nuorten kesätyöllistäminen 15 000 € = avustuksia myönnettiin 17 250 euroa

- työmarkkinatuen kuntaosuus 210 000 € = määrärahaa kului 236 424 euroa.

Kokonaisuutena elinvoimapalveluiden tulosalueella toimintatuotot alittivat 7 000 eurolla talousarviossa arvioidun 110 000 euroa. Toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 5 647 euroa.

Toimintakuluihin oli talousarviossa varattu 988 371 euroa ja se alittui 5 909 euroa. Edellisvuodesta toimintakulut kasvoivat 167 040 euroa, johtuen lisäsatsauksesta YritysKannus Oy:n toimintaan ja kotoutumispalveluihin sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvusta.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Yritysten lukumäärä	505	500	510
Perustettujen yritysten lukumäärä	22	30	23
Työttömyysprosentti (vuosikeskiarvo)	7	8	8
Yritysneuvonnan yhteydenotot	410	400	440
Yritysneuvonnan asiakasyritykset	90	160	200
Hankkeet, joiden valmistuksessa oltu mukana	2	10	20
Toimivat maatilat	95	95	90
Peltoala ha/tila	72	72	77
Peltoala Keski-Pohjanmaalla ha/tila	54	54	58
Työttömät työnhakijat	181	160	235
Alle 29-vuotiaat työttömät	37	35	39
Aktivointiaste (aktiivisten työvoimapolitiittisten palveluiden piirissä olevien osuus työttömistä työnhakijoista)	30	0	24

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Vireä elinkeinoelämä	Paikallisen yrittäjyyden tukeminen	YritysKannus on tavannut yrittäjiä, yrittäjäksi aikovia, Kannuksen Yrittäjät ry:n hallitusta ja pyrkinyt löytämään ratkaisukeinoja, rahoituskanavia, kehittämistapoja, jne. eri haasteisiin. Paikallista tapahtumatuotantoa ja sitä kautta elinvoimaa on lähdetty YritysKannuksen toimesta vahvistamaan yhteisen yrittäjäryhmähankkeen kautta ja tekemällä yhteistyötä mm. Ollikkalamessujen kanssa. YritysKannus perusti kesäkuussa Tiktok-kanavan, jonka kautta on markkinoitu 2023 aikana kymmeniä kannuslaisia yrityksiä yritysvideon muodossa. Myös Kannuksen kaupunkia on nostettu esiin elinkeinomarkkinoinnissa monikanavaisesti; mm. Hilla Group, Sanoma, Alma Media, Kauppalehti Optio.
Liikekeskustojen ja teollisuusalueiden kehittäminen	Tonttien aktiivinen markkinointi ja sijoittujien etsiminen	Tekniset palvelut on toteuttanut yhdessä JS-Median kanssa esitteen, jossa muun muassa markkinoidaan tontteja. Esite on julkaistu sähköisenä kaupungin verkkosivustolla ja sitä jaetaan myös painettuna esimerkiksi Ollikkalamessuilla. Kaupunginvaltuusto tutustui puoliväliseminaarissa Nivalan Teollisuuskytän toimintaan, uuden Kannuksen Teollisuuskytän valmistelua on tehty vuoden 2023 aikana.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Hankerahoituksen hyödyntäminen	Kehittämishankkeiden ideointi ja valmistelu yhteistyössä YritysKannuksen, kehittäjäorganisaatioiden ja yritysten kanssa	YritysKannus toteutti 1.1.-31.8.2023 Keski-Pohjanmaan Liiton rahoituksella Kannuksen Biokaasuhanke -selvityksen, jonka jatkohanke valmisteltiin syksyn aikana. YritysKannus haki myös kuntalaiskyselyn ja YAMK-opinnäytetyön pohjastamana Rieska Leaderin rahoituspäätöksen kaksivuotiselle hankekokonaisuudelle "Kitinkangas -saavutettavien ja monipuolisten virkistyspalveluiden vastuullinen huippukeskus", hanke alkoi syyskuussa. Lisäksi YritysKannus osallistui useiden hankkeiden valmisteluun yhdessä Kaustisen Seutukunnan ja Kosekin kanssa sekä valmisteli kahden oman yritysryhmähankkeen aloittamista. Vuoden 2023 aikana valmisteltiin useita kehitys- ja investointihankkeita kannuslaisten yritysten kanssa; pieniä ja keskisuuria hanketukipäätöksiä saatiin ELYn eri rahoituskanavista yhteensä 14kpl, positiivisia Rieska Leaderin hankepäätöksiä Kannukseen saatiin 8kpl.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Työllistämispalvelujen kehittäminen ja työvoiman saatavuuden parantaminen	Valmistautuminen TE-palvelut 2025 -uudistukseen, Kotoutumispalvelujen kehittäminen	Kokkolan seudun työllisyyden kuntakokeilun yhteistyöelin laajentui maaliskuussa TE2024 valmistelutyöryhmäksi, jossa Kannuksen edustajina ovat kaupunginjohtaja, työllisyyskoordinaattori, YrittysKannuksen toimitusjohtaja/kehitysjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja. Kaupunginvaltuusto päätti 30.10.2023 § 44 hyväksyä sopimuksen Keski-Pohjanmaan kuntien työvoimapalvelujen järjestämisestä sekä Keski-Pohjanmaan työllisyysalueen järjestämissuunnitelman. Kaupunginvaltuusto lisäsi päätökseen ponnien, jossa se edellytti, että jatkossakin, vaikka Kokkolan kaupunki on vastuukunta te-palvelujen järjestäjänä, niin te-palvelujen toimipaikka tulee olla myös Kannuksessa ja henkilökohtaista palvelua pitää olla saatavissa lähipalveluna koko Keski-Pohjanmaan alueen pienimissäkin kunnissa säännöllisesti. Työllistämispalveluihin on palkattu määräaikaisesti työhönvalmentaja sekä kotoutumisneuvoja.
Lakisääteisten maatalousviranomaistehtävien hoitaminen ajallaan ja virheettömästi	Maksatukset saatetaan järjestelmässä hyväksytyt tilaan kuukauden kuluessa maksatuksen esteen poistuessa, tukitallennukset 20.6. mennessä, päätökset viljelijöille 2 kk:n kuluessa maksatuksesta.	Lakisääteisten tehtävien hoidossa onnistuttu hyvin.

TALOUSLUVUT - ELINVOIMAPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot					-	81
Maksutuotot				680	-	835
Tuet ja avustukset	110 000		110 000	102 189	92,9 %	105 259
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot				131	-	2 472
Toimintatuotot yht.	110 000	0	110 000	103 000	93,6 %	108 647
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-253 325		-253 325	-244 310	96,4 %	-173 549
Palvelujen ostot	-429 102		-429 102	-441 155	102,8 %	-370 777
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 800		-3 800	-2 315	60,9 %	-4 565
Avustukset	-281 500		-281 500	-272 172	96,7 %	-243 294
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-20 644		-20 644	-22 509	109,0 %	-23 235
Toimintakulut yht.	-988 371	0	-988 371	-982 462	99,4 %	-815 421
Toimintakate	-878 371	0	-878 371	-879 462	100,1 %	-706 774
Rahoitustuotot ja -kulut					-	-4
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-848 371	0	-848 371	-879 462	103,7 %	-706 778

2.3.3.3. Tilaajapalvelut

TALOUSSLUVUT - TILAAJAPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot					-	
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset					-	
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot					-	
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	-	0
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut					-	-256 706
Palvelujen ostot					-	-21 900 617
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					-	
Avustukset					-	
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut					-	
Toimintakulut yht.	0	0	0	0	-	-22 157 323
Toimintakate	0	0	0	0	-	-22 157 323
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0	0	-	-22 157 323

2.3.4. Kasvatus- ja opetuslautakunta

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Kasvatus- ja opetuslautakunta järjestää kannuslaisten varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut sekä vastaa siitä, että ne toimivat erityislainsäädännön edellyttämällä tavalla. Kasvatus- ja opetuslautakunta ohjaa ja valvoo palvelutuotantoa vastaamaan toimintaympäristön muutoksia sekä asiakkaiden tarpeita.

Toimintatuotot olivat 844 550 euroa. Ne alittivat talousarvion 252 306 eurolla lähinnä varhaiskasvatusmaksuihin ja hankerahoituksiin arvioitujen määrärahojen osalta. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot kuitenkin kasvoivat hieman, eli 29 728 euroa. Vaikka varhaiskasvatusmaksut laskivat edellisvuodesta 105 707 euroa, vastaavasti hankkeisiin saadut rahoitukset kasvoivat 147 525 euroa.

Toimintakulut olivat 12 560 291 euroa. Ne alittivat talousarvion ainoastaan 1 230 eurolla. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut nousivat peräti 1 161 186 euroa. Noususta sisäisten erien, kuten esimerkiksi vuokrien, osuus on 486 273 euroa eli 42 %. Henkilöstökulut nousivat 497 642 euroa eli 7 %. Aineet ja tarvikkeet nousivat prosentuaalisesti eniten, nousun ollessa 100 068 euroa ja 32,5 %.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Hyvinvoinnin edistäminen	Opiskeluhuollon palvelujen kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Hallittu kuraattoreiden ja psykologipalveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle. HYTE-kertoimien seuranta (kouluterveyskysely)	Yhteistyö aloitettu. Opiskeluhuollon kuntakohtainen suunnitelma valmis, alueellinen suunnitelma valmisteilla. Yhteistyö lähtenyt käyntiin. Kouluterveyskyselyt toteutettu keväällä 2023. Tulokset saatu syyskuussa. Analysointi prosessissa.
Kotouttamispalveluiden kehittäminen	Työperäisen maahanmuuton huomioiminen varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa.	Lasten / nuorten määrä kasvanut. Määräaikaisen valmistavan opettajan rekrytointi keväällä 2023.

TALOUSLUVUT - KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	125 393		125 393	178 980	142,7 %	188 566
Maksutuotot	170 000		170 000	155 452	91,4 %	261 159
Tuet ja avustukset	784 000		784 000	489 999	62,5 %	342 474
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	17 464		17 464	20 118	115,2 %	22 623
Toimintatuotot yht.	1 096 857	0	1 096 857	844 550	77,0 %	814 822
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 913 527		-7 913 527	-7 660 350	96,8 %	-7 162 708
Palvelujen ostot	-2 875 499		-2 875 499	-2 971 120	103,3 %	-2 765 061
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-364 362		-364 362	-409 517	112,4 %	-309 449
Avustukset	-314 340		-314 340	-371 795	118,3 %	-320 488
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-1 093 793		-1 093 793	-1 147 509	104,9 %	-841 399
Toimintakulut yht.	-12 561 521	0	-12 561 521	-12 560 291	100,0 %	-11 399 105
Toimintakate	-11 464 664	0	-11 464 664	-11 715 741	102,2 %	-10 584 284
Rahoitustuotot ja -kulut				-10	-	
Poistot ja arvonalentumiset	-20 285		-20 285	-57 634	284,1 %	-42 529
Tilikauden yli-/alijäämä	-11 484 949	0	-11 484 949	-11 773 385	102,5 %	-10 626 813

2.3.4.1. Varhaiskasvatuspalvelut

TILIVELVOLLISET

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Sivistystoimenjohtaja

Kasvatus- ja opetusjohtaja 14.2.2023 alkaen

Varhaiskasvatuspäällikkö

Varhaiskasvatuksen vastaava

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Varhaiskasvatuspalveluilla on 5 päiväkotia, joista 3 toimii kaupungin omissa tiloissa ja 2 vuokratiloissa.

Päiväkotiryhmiä on tällä hetkellä 10. Esiopetusta järjestetään Takalo-Raasakan koululla.

Eri ikäluokkien käyttöasteet ovat nousussa. Erityisesti kasvua on ollut alle 3-vuotiaiden osalta.

Avointa varhaiskasvatustoimintaa (metsäkerhoa) on pilotoitu. Kannuslisään tehtiin 20 € korotus 1.3.2023 alkaen. Asiakasmaksuissa on huomioitu tulo rajojen muutokset.

Toimintatuotot olivat 434 305 euroa. Ne alittivat talousarvion 20 582 eurolla lähinnä varhaiskasvatusmaksuihin ja hankerahoitukseen arvioitujen määrärahojen osalta. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot kuitenkin nousivat 76 414 euroa. Vaikka varhaiskasvatusmaksut laskivat edellisvuodesta 105 707 euroa, vastaavasti hankkeisiin saadut rahoitukset kasvoivat 151 736 euroa.

Toimintakulut olivat 4 227 868 euroa. Ne alittivat talousarvion 65 286 eurolla. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut nousivat 311 515 euroa. Noususta sisäisten erien, kuten esimerkiksi vuokrien, osuus on 176 152 euroa eli 57 %. Henkilöstökulut nousivat 144 002 euroa eli 6 %.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Lapset / esiopetus	64	61	63
Lapset / varhaiskasvatus	232	250	214
Asiakastyytyväisyys ka.	4	4	4

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Johtaminen - Tarvetta vastaava toiminta	Varhaiskasvatuspäällikön rekrytointi. Keskustelun ja osallisuuden lisääminen varhaiskasvatuksen arjessa - rakennetaan luottamusta ja sitoutumista. Toimenkuvien päivittäminen. Kahden vuoden määräajaksi: 1. Perustetaan kolmas ryhmä Rauhanyhdistyksen tiloihin (sivistyspalveluiden lautakunta 10.5.2021 § 65). 2. Varaudutaan perhepäivähoidon aloittamiseen/ryhmissen perustamiseen. Valmistaudutaan varhaiskasvatuksen tarvetta vastaavan tilasuunnitelman tekemiseen yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa. Tarve mitoitetaan siten, että tavoitteena on maksuttoman varhaiskasvatuksen tarjoaminen v. 2024 alusta.	Varhaiskasvatuspäällikkö rekrytoitu 1.8.2023 alkaen. Palaverikäytäntöjä lisätty mm. pedagogisella palaverilla. Hallinnon uudelleen organisoituminen 1.10.2023 alkaen. Varhaiskasvatuspäällikön, varhaiskasvatuksen vastaavan ja toimistosihteerin toimenkuvat päivitetty. Muut toimenkuvat prosessissa. Kolmas ryhmä perustettu Vesseleiden päiväkotiin 9.1.2023. Hoidontarpeen pysyessä hallittuna, ryhmäperhepäivähoitoa/ryhmistä ei tarvittu. Tarveselvitys hyväksytty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 18.9.2023 ja teknisten palveluiden lautakunnassa 20.9.2023.
Tarvetta vastaava ja hyvinvoiva henkilökunta	Vakinaisen henkilöstön rekrytointi ja perehdyttäminen. Henkilöstösuunnitelman toteuttaminen voimassa olevan lain mukaisesti. Tietoisuuden lisääminen työyhteisötaidoista ja yhteisvastuu ilmapiirin rakentamisesta.	Rekrytointi aloitettu maaliskuussa 2023. Perustettu: 2 avustaja-lastenhoitajan, 1 avustajan ja 3 sosionomin vakituista toimeja. Huomaa hyvä toteutettu syksyllä 2023 aihepiireinä työhyvinvointi ja kolmiportainen tuki.
Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuen vahvistaminen	Kolmiportaisen tuen -mallin jalkauttaminen lapsiryhmiin.	Työn tueksi toteutettu Huomaa hyvä -koulutus aihepiireinä työhyvinvointi ja kolmiportainen tuki.
Terveyttä ja iloa ruokailusta	Kehitetään kouluruokailua ruoka- ja varhaiskasvatuspalveluiden henkilökunnan ja lasten kanssa.	Kehitystyötä tehty yhteistyöpala-vereissa.

TALOUSLUVUT - VARHAISKASVATUSPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	59 887		59 887	64 452	107,6 %	48 103
Maksutuotot	170 000		170 000	155 452	91,4 %	261 159
Tuet ja avustukset	225 000		225 000	214 400	95,3 %	48 266
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot					-	362
Toimintatuotot yht.	454 887	0	454 887	434 305	95,5 %	357 891
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-2 519 087		-2 519 087	-2 413 029	95,8 %	-2 269 027
Palvelujen ostot	-1 124 366		-1 124 366	-1 081 250	96,2 %	-1 040 029
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 609		-38 609	-50 568	131,0 %	-56 655
Avustukset	-310 000		-310 000	-369 608	119,2 %	-314 674
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-301 092		-301 092	-313 412	104,1 %	-235 968
Toimintakulut yht.	-4 293 154	0	-4 293 154	-4 227 868	98,5 %	-3 916 353
Toimintakate	-3 838 267	0	-3 838 267	-3 793 563	98,8 %	-3 558 462
Rahoitustuotot ja -kulut				-10	-	
Poistot ja arvonalentumiset	-2 012		-2 012	-6 324	314,3 %	-2 012
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 840 279	0	-3 840 279	-3 799 897	98,9 %	-3 560 474

2.3.4.2. Opetuspalvelut

TILIVELVOLLISET

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Sivistystoimenjohtaja

Kasvatus- ja opetusjohtaja 14.2.2023 alkaen

Perusopetuksen rehtori

Perusopetuksen ja lukion rehtori

Perusopetuksen ja lukion apulaisrehtori

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Opetuspalveluissa on 3 alakoulua, yläkoulu ja lukio. Takalo-Raasakan koulu toimii kahdessa eri toimipisteessä.

Raasakan uuden koulun rakentamisen toiminnallisia vaikutuksia on arvioitu ja suunniteltu.

Toimintatuotot olivat 410 246 euroa. Ne ylittivät talousarvion 231 724 eurolla hankerahoitukseen arvioitujen määrärahojen osalta. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot laskivat 46 685 euroa, johtuen pääosin kuntakorvausten vähentymisestä.

Toimintakulut olivat 8 332 423 euroa. Ne ylittivät talousarvion 64 056 eurolla. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut nousivat 849 671 euroa. Noususta sisäisten erien, kuten esimerkiksi vuokrien, osuus on 310 122 euroa eli 37 %. Henkilöstökulut nousivat 353 639 eli 7 %. Aineet ja tarvikkeet nousivat 106 155 euroa, peräti 42 %.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Oppilaat / perusopetus	638	637	647
Oppilaat / päivälukio	111	109	94
Oppilaat / ammattilukio	6	8	6
Aloittavien määrä lukiossa / Kannuksen ikäluokan aloittaneet %	36 %	36 (40 %)	37,50 %

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Johtamisen kehittäminen	Keskustelun ja osallisuuden lisääminen koulun arjessa - rakennetaan luottamusta ja sitoutumista. Tiedottamisen ja palautteenannon sekä viestinnän kehittäminen. Vuorovaikutuksen ja keskustelukulttuurin lisääminen kaupungin eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa.	Työnohjaukset aloitettu. Esimiesvalmennus alkanut. Toteutettu yhteistyöpalavereita. Sisäisen johtamisyhteistyön kehittämistä prosessoitu yläkoulu-lukion osalta. Toimenkuvat päivitetty. Tiedotuskanava uudistettu yläkoulu-lukion osalta. Henkilökunnan palavereita ollut säännöllisesti. Säännöllisiä palavereita teknisten palveluiden kanssa. Yhteistyöpalaverit aloitettu hyvinvointipalveluiden kanssa.
Henkilöstörakenteen ja henkilöstön osaamisen kehittäminen	Henkilöstörakenteen tarkastelu - laadukas koulupolku. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen. Tietoisuuden lisääminen työyhteisötaitoista ja yhteisvastuu ilmapiirin rakentamisesta. Opettajille työpuhelimet.	Tarkastelu huomioitu henkilöstösuunnitelmassa TA24. Valmistavan opettaja rekrytoitu 1.8.2023. Oppivelvollisuuden toteutumisen seuranta lisätty toimenkuviin. Perehdyttämiseen kiinnitetty huomiota. Henkilöstön kouluttautumista ja kehittymistä seurataan säännöllisesti. Edistetään henkilöstön osaamisen jakamista ja kehittymistä, osallisuutta ja uusien toimintatapojen omaksumista sekä työssä jaksamista. Puhelimet hankittu.
Hyvää kouluruokaa yhä useammalle	Kehitetään kouluruokailua ruokaja opetuspalveluiden henkilökunnan ja oppilaiden kanssa.	Valvontaruokailujen määrää lisätty ja kehitetty toimenpiteitä henkilöstön/oppilaiden ja ruokapalveluiden yhteistyössä, joilla edistää oppilaiden ruokakasvatusta.

TALOUSLUVUT - OPETUSPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	65 506		65 506	114 528	174,8 %	140 463
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset	559 000		559 000	275 599	49,3 %	294 208
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	17 464		17 464	20 118	115,2 %	22 260
Toimintatuotot yht.	641 970	0	641 970	410 246	63,9 %	456 931
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-5 394 440		-5 394 440	-5 247 321	97,3 %	-4 893 682
Palvelujen ostot	-1 751 133		-1 751 133	-1 889 869	107,9 %	-1 725 032
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-325 753		-325 753	-358 949	110,2 %	-252 794
Avustukset	-4 340		-4 340	-2 187	50,4 %	-5 814
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-792 701		-792 701	-834 097	105,2 %	-605 431
Toimintakulut yht.	-8 268 367	0	-8 268 367	-8 332 423	100,8 %	-7 482 752
Toimintakate	-7 626 397	0	-7 626 397	-7 922 178	103,9 %	-7 025 821
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset	-18 273		-18 273	-51 310	280,8 %	-40 517
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 644 670	0	-7 644 670	-7 973 488	104,3 %	-7 066 339

2.3.5. Hyvinvointipalveluiden lautakunta

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Hyvinvointipalveluiden lautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Hyvinvointipalveluihin kuuluu kirjastopalvelut ja muut hyvinvointipalvelut. Muut hyvinvointipalvelut ovat liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, kansalaisopisto ja kaupungin yleinen viestintä.

Hyvinvointipalveluiden lautakunta jakaa avustuksia paikallisen liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoiminnan tukemiseen, sekä jakaa avustuksia muille hyvinvointia edistäville yhdistyksille, järjestöille ja seuroille.

Toimintatuotot olivat 636 021 euroa. Ne toteutuivat lähes talousarvion mukaisina alittaen sen vain 17 712 eurolla. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot kasvoivat 118 605 euroa lähinnä KitinVaparin myyntituottojen lisääntyä. Myyntituottojen kasvusta n. 70 000 euroa on sisäisten myyntituottojen kasvua.

Toimintakulut olivat 2 812 512 euroa. Ne alittivat talousarvion 29 688 eurolla. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut nousivat peräti 402 403 euroa. Noususta sisäisten erien, kuten esimerkiksi vuokrien, osuus on 199 685 euroa eli lähes puolet. Henkilöstökulut nousivat 164 256 euroa eli peräti 18 %. Aineet ja tarvikkeet nousua oli 25 890 euroa.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Palvelumme ovat monipuolisia, saavutettavia ja hyvinvointia lisääviä.	Kehitämme palvelutarjontaamme suunnitelmallisesti ja asiakaslähtöisesti. Hankerahoituksen hyödyntäminen palveluiden ja yhteistyöverkostojen kehittämisessä.	Palvelutarjonta on monipuolista ja asiakaslähtöistä. Kaikki toimialalla tuotetut palvelut ovat hyvinvointia lisääviä. Olemme panostaneet suunnitelmallisuuteen ja saaneet hankerahoitusta toiminnan kehittämiseen.
Ammatillinen ja hyvinvoiva henkilöstö.	Turvaamme hyvinvointipalveluiden laadukkaan tuottamisen ja henkilöstön hyvinvointia vahvistamalla perusrakenteita riittäväillä henkilöstöresursseilla.	Henkilöstöresursseja on vahvistettu palkkaamalla nuorisopalveluihin vapaa-ajanohjaaja ja liikunta-palveluihin uimahallityöntekijä. Säännölliset henkilöstö- ja tiimikokoukset. On käynnistetty työnohjaus.
Hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisyn näkökulmasta.	Yhteistyön tiivistäminen hyvinvointialueen ja muiden sidosryhmien kanssa.	Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa on toteutettu osallistumalla erilaisiin hyte-työryhmiin. Lasten ja nuorten hyvinvointia on edistetty yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa mm. Kannustaen kasvuun-työryhmässä. Maksuton liikunta-neuvonta hankkeen kautta.

TALOUSLUVUT - HYVINVOINTIPALVELUIDEN LTK

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	302 983		302 983	425 720	140,5 %	333 997
Maksutuotot	84 180		84 180	71 546	85,0 %	76 788
Tuet ja avustukset	192 355		192 355	114 519	59,5 %	83 279
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	74 215		74 215	24 237	32,7 %	23 352
Toimintatuotot yht.	653 733	0	653 733	636 021	97,3 %	517 416
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 166 475		-1 166 475	-1 094 458	93,8 %	-930 202
Palvelujen ostot	-631 548		-631 548	-655 549	103,8 %	-548 182
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-146 300		-146 300	-180 343	123,3 %	-154 453
Avustukset	-105 704		-105 704	-96 734	91,5 %	-103 090
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-792 173		-792 173	-785 428	99,1 %	-674 181
Toimintakulut yht.	-2 842 200	0	-2 842 200	-2 812 512	99,0 %	-2 410 109
Toimintakate	-2 188 467	0	-2 188 467	-2 176 490	99,5 %	-1 892 693
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 188 467	0	-2 188 467	-2 176 490	99,5 %	-1 892 693

2.3.5.1. Kirjastopalvelut

TILIVELVOLLISET

Hyvinvointipalveluiden lautakunta

Vastaava kirjastonhoitaja

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu, joka tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää uudistuvaa kokoelmaa ja tukee tiedon hankintaa, monipuolista lukutaitoa sekä lukemista ja kirjallisuutta. Kirjastolaki edellyttää kirjastolta tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Kirjaston tulee edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Maksuttomat kirjastopalvelut ehkäisevät syrjäytymistä, tukevat elinikäistä oppimista, edistävät kansalais- ja digitaitoja, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja monikulttuurisuutta.

Riittävä ammattitaitoinen henkilöstö sekä toimivat ja turvalliset tilat mahdollistavat asiakkaiden tarvitsemat palvelut sekä niiden kehittämisen.

Omatoimikirjasto Kannukseen -kehittämishanke toteutettiin ja kirjaston aukioloaikoja lisättiin omatoimitekniikan avulla.

Toimintatuotot olivat 10 311 euroa. Ne toteutuivat lähes talousarvion mukaisina ylittäen sen 1 946 eurolla. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot kasvoivat 513 euroa.

Toimintakulut olivat 402 925 euroa. Ne ylittivät talousarvion 7 909 eurolla. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut nousivat 35 174 euroa. Noususta sisäisten erien, kuten esimerkiksi vuokrien, osuus on 21 262 euroa eli 60 %. Henkilöstökulut nousivat 15 149 euroa eli 8 %.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Lainaaaja / asukkaista %	33	34	35
Asiakaskäynnit / asukas	6	7	7
Käyttäjäkoulutus lukumäärä	28	35	41
Käyttäjäkoulutus osallistujamäärä	471	580	615
Tapahtumat ja näyttelyt lukumäärä	63	60	95

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Parannetaan kirjastopalveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja esteettömyyttä.	Lisätään kirjaston aukioloaikaa omatoimitekniikalla ja mahdollistetaan kuntalaisille yhteisten tilojen käyttö monipuolisesti sekä edistetään ajanmukaisten kirjastotilojen rakentamista.	Omatoimikirjasto avattiin 1.9.2023. Vuoden lopussa 350 asiakasta oli ottanut omatoimen käyttöön. Kirjautumisia noin 300 /kuukasi. Ajanmukaisten tilojen toteuttaminen on teknisen toimialana suunnitelmassa tuleville vuosille.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Edistetään vuoropuhelua, avoimuutta ja kuntalaisten osallisuutta.	Järjestetään matalan kynnyksen tapahtumia sekä kuntalaisten ja päättäjien kohtaamisia yhteistyökumppanien kanssa ja kirjaston omana toimintana.	Vuoden aikana kirjastossa järjestettiin 87 tapahtumaa ja 8 näyttelyä. Tapahtumissa oli 991 osallistujaa, joista kaksi kolmasosaa alle 18-vuotiaita ja kolmannes aikuisia.

TALOUSLUVUT - KIRJASTOPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 253		2 253	2 932	130,1 %	2 549
Maksutuotot	2 000		2 000	2 690	134,5 %	2 144
Tuet ja avustukset					-	
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	4 112		4 112	4 689	114,0 %	5 105
Toimintatuotot yht.	8 365	0	8 365	10 311	123,3 %	9 798
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-192 582		-192 582	-204 277	106,1 %	-189 128
Palvelujen ostot	-78 551		-78 551	-74 130	94,4 %	-68 737
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-63 152		-63 152	-62 065	98,3 %	-64 133
Avustukset					-	
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut	-60 731		-60 731	-62 452	102,8 %	-45 753
Toimintakulut yht.	-395 016	0	-395 016	-402 925	102,0 %	-367 751
Toimintakate	-386 651	0	-386 651	-392 614	101,5 %	-357 953
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-386 651	0	-386 651	-392 614	101,5 %	-357 953

2.3.5.2. Muut hyvinvointipalvelut

TILIVELVOLLISET

Hyvinvointipalveluiden lautakunta

Hyvinvointijohtaja

Liikuntapalvelupäällikkö

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, kansalaisopisto sekä viestintä- ja markkinointi. Kansalaisopiston rehtorin tehtävät sisältyvät hyvinvointijohtajan virkaan. Liikuntapalveluista on muodostettu 1.1.2023 alkaen muut hyvinvointipalvelut tulosalueen alainen toimintayksikkö, jonka toiminnasta vastaa liikuntapalvelupäällikkö. Perustettu liikuntapalvelupäällikön virka 1.1.2023 alkaen. Perustettu nuorisopalveluihin vapaa-ajanohjaajan kokoaikainen vakituinen toimi. Perustettu uimahallityöntekijän vakituinen kokoaikainen toimi. Tehtävänkuvaukset on päivitetty.

Viestintäpalvelut siirretään Muut hyvinvointipalvelut tulosalueen alta Kirjastopalveluiden tulosalueelle ja sen nimi muutetaan Kirjasto- ja viestintäpalveluiksi 1.1.2024 alkaen. Samalla vastaavan kirjastonhoitajan nimike on muutettu kirjasto- ja viestintäpäälliköksi 1.1.2024 alkaen.

Etsivä nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan siirto hyvinvointipalveluiden toimialan alle työllisyyspalveluista toteutuu 1.1.2024 alkaen.

Toimintatuotot olivat 625 710 euroa. Ne toteutuivat lähes talousarvion mukaisina alittaen sen vain 19 658 eurolla. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot kasvoivat 118 092 euroa lähinnä KitinVaparin myyntituottojen lisääntyttä. Myyntituottojen kasvusta n. 70 000 euroa on sisäisten myyntituottojen kasvua.

Toimintakulut olivat 2 409 586 euroa. Ne alittivat talousarvion 37 597 eurolla. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut nousivat peräti 367 229 euroa. Noususta sisäisten erien, kuten esimerkiksi vuokrien, osuus on 178 543 euroa eli lähes puolet. Henkilöstökulut nousivat 149 107 euroa eli peräti 20 %. Aineet ja tarvikkeet nousua oli 27 959 euroa.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Näyttelyt lkm	11	12	11
Kulttuuritapahtumat lkm	15	20	15
Kulttuuritapahtumien ja näyttelyiden kävijämäärä	2 889	2 400	4 732
Muut tapahtumat	11	10	8
Nuorisotilatoiminta lkm	105	120	129
Nuorisotilan kävijämäärä	1 270	2 000	1 656
Muulla järjestetty nuorisotoiminta osallistujamäärä	0	0	1 027
Kansalaisopisto opetustunnit	5 632	6 000	5 293
Kansalaisopisto opiskelijamäärä	1 255	1 400	1 146
Uimahallikäynnit	36 181	33 000	46 671
Kuntosalikäynnit	28 108	24 000	34 002
Ohjattu liikunta osallistujat	10 289	8 400	8 037

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.	Monipuolisten hyvinvointipalveluiden tarjoaminen. Erilaisissa yhteistyöverkostoissa toimiminen ja järjestöyhteistyön kehittäminen.	Palvelutarjontaa on monipuolistettu ja kehitetty suunnitelmallisesti. Yhteistyötä on tehty useissa eri verkostoissa ja järjestöjen kanssa. Hyte-työryhmiin on osallistuttu mahdollisuuksien mukaan.
Riittävän tiedonsaannin turvaaminen koskien kaupungin palvelutarjontaa ja toimintaa.	Kaupungin ulkoisen viestinnän kehittäminen, viestintäsuunnitelman laadinta ja verkkosivu-uudistuksen toteuttaminen.	Kaupungin viestintään on luotu rakenteita (viestintätiimi, viestintärinki) ja käytänteitä sekä koordinoitu kaupungin viestintää. Viestintään on lisätty ja kehitetty median suuntaan sekä kaupungin verkkosivujen ja somen kautta. Viestintäsuunnitelma on tehty (hyväksytty KH 30.5.2023) ja verkkosivu-uudistus on aloitettu. On pidetty viestintään liittyvä koulutus ja perustettu eri toimialojen viestintää tekevien viestintärinki, joka on kokoontunut säännöllisesti. Kuntamarkkinoinnissa on kokeiltu uusia kanavia yhteistyössä YritysKannus Oy:n kanssa kaupungin tunnettuuden ja näkyvyyden lisäämiseksi myös alueellisesti ja valtakunnallisesti. Kaupungin logo ja visuaalinen ilme on uudistettu.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kuntalaisten aktiivisen ja tasavertaisen osallisuuden lisääminen.	Nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan kehittäminen. Vapaaehtoistoiminnan roolin vahvistaminen.	Nuorisovaltuusto on kokoontunut säännöllisesti ja tehnyt valtuustoaloitteita, jotka on käsitelty. Vanhus- ja vammaisneuvosto on toiminut aktiivisesti mm. järjestänyt ikäihmisten ja vammaisten kuulemistilaisuuksia sekä seniorisumpit. Kaupunki on tehnyt laajaa yhteistyötä vapaaehtoisten kanssa esim. tapahtumien järjestämisessä.
Saavutettavat palvelut ja tapahtumat.	Nuorisopalveluiden ja liikuntapalveluiden rekrytoinnit. Tarjoamme monipuoliset mahdollisuudet kulttuuriin ja harrastustoimintaan. Pannostetaan lasten ja nuorten kulttuuripalveluihin. Mäkiraonmäen toiminnan kehittäminen.	Nuorisopalveluihin on palkattu vapaa-ajanohjaaja. Liikuntapalveluihin on palkattu uimahallityöntekijä. Hyvinvointipalvelut tarjoavat monipuoliset harrastustoiminnan mahdollisuudet kaikissa sen osa-alueissa. Tapahtumia on järjestetty erityisesti kesäaikaan ja on järjestetty lapsille ja nuorille musiikki-iltoja konserttien muodossa. Mäkiraonmäen kulttuuri- ja museoaluetta on elävöitetty K.H. Renlundin museon hallinnoiman yhteisötaidehankkeen myötä. Ollikkala- maaseutumessuille osallistuttiin kaupungin oman osaston ja toiminnallisen liikuntapisteen kautta. Osallistuttiin Kilju-kaupunkifestareihin tarjoamalla lapsille ja nuorille suunnattua ohjelmaa. Tapahtumien, näyttelyiden ja nuorisotilan kävijämäärät nousivat, samoin liikuntapalveluiden kävijämäärät sekä uimahallin (46 671) että kuntosalin (34 002) puolella saavutettiin uudet kävijäennätykset. Hyvinvoiva Kannus-hankkeen kautta tarjottiin maksutonta liikuntaneuvontaa ja useita lyhytkursseja. Erilaiset kuntokampanjat. Kansalaisopiston kurssitarjonta pidettiin samalla tasolla kuin edellisvuosinakin.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Nuorisopalvelut ovat keskeinen osa nuorten hyvinvoinnin edistämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä.	Kehitetään suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti nuorisopalveluita palkkaamalla nuorisotoimintaan vapaa-ajanohjaaja.	Nuorisopalveluiden pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen kehittäminen on mahdollistunut uuden työntekijäresurssin avulla. Nuorisotoimintaa on monipuolistettu ja on toteutettu mm. kesäajan toimintaa yhteistyössä liikunta- ja kirjastopalveluiden kanssa sekä hankerahoituksella. Koulunuorisotyöntekijä toimii nykyään hyvinvointipalveluiden alla. On perustettu nuorisotyön tiimi, joka kokoontuu säännöllisesti. Etsivä nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan siirto hyvinvointipalveluiden toimialan alle työllisyyspalveluista on valmisteltu loppuvuoden 2023 aikana. Etsivä nuorisotyöntekijä aloitti 1.12.2023.

TALOUSLUVUT - MUUT HYVINVOINTIPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	300 730		300 730	422 788	140,6 %	331 448
Maksutuotot	82 180		82 180	68 855	83,8 %	74 644
Tuet ja avustukset	192 355		192 355	114 519	59,5 %	83 279
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	70 103		70 103	19 547	27,9 %	18 247
Toimintatuotot yht.	645 368	0	645 368	625 710	97,0 %	507 618
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-973 893		-973 893	-890 181	91,4 %	-741 074
Palvelujen ostot	-552 997		-552 997	-581 418	105,1 %	-479 445
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 148		-83 148	-118 279	142,3 %	-90 320
Avustukset	-105 704		-105 704	-96 734	91,5 %	-103 090
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-731 442		-731 442	-722 975	98,8 %	-628 429
Toimintakulut yht.	-2 447 184	0	-2 447 184	-2 409 587	98,5 %	-
						2 042 358
Toimintakate	-1 801 816	0	-1 801 816	-1 783 877	99,0 %	-1 534 739
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 801 816	0	-1 801 816	-1 783 877	99,0 %	-1 534 739

2.3.6. Teknisten palveluiden lautakunta

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELTA

Teknisten palveluiden toimiala tuottaa kaupungin kiinteistöpalvelut, ruoka- ja puhdistuspalvelut, IT-palvelut, yhdyskuntapalvelut sisältäen kaavoituksen ja tonttien myynnin sekä viranomaispalvelut laadukkaasti, suunnitelmallisesti ja asiakaslähtöisesti, ja vastaa investointiohjelman toteuttamisesta elinkaariedullisesti ja oikea-aikaisesti.

Palo- ja pelastustoimi siirtyi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen, jonka seurauksena n. 0.55 milj. euron maksuosuuskustannus jäi kaupungin kustannuksista pois. Kannuksen osuus Kokkolan kaupungin järjestämävastuulla olevan ympäristöterveydenhuollon kustannuksista siirtyi elinvoima- ja konsernipalveluiden toimialalta teknisten palveluiden toimialalle viranomaispalveluihin 1.1.2023.

Toimintatuotot olivat 5 108 429 euroa. Ne ylittivät talousarvion 177 535 eurolla. Muiden rakennusten sekä maa- ja vesialueiden vuokratulot ylittivät talousarvion 126 891 euroa. Myyntituotot ylittivät 42 511 euroa lähinnä puun myyntituottojen ansiosta. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot kasvoivat 417 310 euroa lähes yksinomaan sisäisten vuokrien korotuksen johdosta.

Toimintakulut olivat 5 529 960 euroa. Ne alittivat talousarvion 218 819 eurolla. Merkittävimmät alitukset olivat sähkökuluissa sekä rakennusten ja alueiden kunnossapidossa. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut laskivat 300 346 euroa, mutta kun vertailuvuodelta eliminoidaan palo- ja pelastustoimen kustannukset ja huomioidaan ympäristöterveydenhuollon osuus, kustannukset nousivat 159 322 euroa. Nousu johtui suurimmaksi osaksi rakennusten vuokrien lisäyksestä sekä ympäristöterveydenhuollon kustannusten noususta. Henkilöstömenot eivät teknisissä palveluissa nousseet, sopimuskorotuksia kompensoi henkilöstökustannusten lasku etenkin ruoka- ja puhdistuspalveluissa. Tämä taas oli seurausta toiminnan volyymin vähentymisestä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Vahvistetaan kuntakeskukseen elävyyttä varmistamalla yksityisten ja julkisten palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja esteettömyys sekä luomalla viihtyisyyttä katujen kunnossapidolla, viherrakentamisella, valaistuksella	Kehitetään teknisiä järjestelmiä saatavuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden parantamiseksi.	Keskustan asemakaavan toteuttaminen käynnistyi.
Hiilineutraalius saavutettu 2030.	Käynnistetään ilmastosuunnitelmatyö yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa ja haetaan avustus suunnitelman laatimiseen.	Osallistuttu kevään aikana Keski-Pohjanmaan liiton ilmastotyöhankkeeseen, josta saatu työkaluja ilmastosuunnitelmatyön käynnistämiseksi.
Kyliin elinvoima turvataan mm. laajakaistaverkkoa laajentamalla ja tieyhteyksien kunnossapidosta huolehtimalla.	Tehdään laajaa vaikuttamistyötä eri sidosryhmien suuntaan laajakaista- ja tiehankkeiden rahoituksen ja yhteistyökumppaneiden löytämiseksi.	Osallistuttu Keski-Pohjanmaan liiton työryhmiin tiehankkeiden eteenpäin viemiseksi. Ylläidetty tiivistä keskusteluyhteyttä Etelä-Pohjanmaan Ely-keskukseen.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Vauhditetaan uusiutuvien energiamuotojen kehittämistä luonnon monimuotoisuuden ja asumisviihtyvyyden asettamisissa rajoissa sekä valtuuston ohjauksessa.	Toteutetaan uusiutuviin energiamuotoihin liittyvää kaavoitusta asukaslähtöisesti ja avoimesti sovittuja periaatteita noudattaen.	Laadittu tuulivoimarakentamisen periaatteet Kannuksessa -asiakirja, joka ohjaa tuulivoimakaavoitusta ja osin myös aurinkovoimarakentamista.
Lestijoen hyödyntäminen kuntakuvan, harrastamisen ja matkailun voimavarana.	Tuetaan kaupungin toimialoja eri hankkeiden toteuttamisessa.	Suunniteltiin ja toteutettiin veloitukseton Teknisten palveluiden esite. Esite toimii myös kuntaesitteenä.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö.	Koulutusohjelman toteuttaminen. Esimiestyön tukeminen. Rekrytointien toteuttaminen. Perehdytykseen panostaminen.	Henkilöstö osallistunut koulutuksiin kehityskeskustelujen ja koulutusohjelman mukaisesti. Rekrytoinnit toteutettu. Perehdytyksiä varten käynnistetty toimikohtaisten vuosikellojen laadinta.

TALOUSLUVUT - TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUN

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 986 878		1 986 878	2 029 389	102,1 %	2 015 702
Maksutuotot	60 000		60 000	49 043	81,7 %	99 906
Tuet ja avustukset					-	7 457
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	2 884 016		2 884 016	3 029 998	105,1 %	2 568 054
Toimintatuotot yht.	4 930 894	0	4 930 894	5 108 429	103,6 %	4 691 119
Valmistus omaan käyttöön				78 027	-	86 367
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 764 380		-1 764 380	-1 863 717	105,6 %	-1 888 764
Palvelujen ostot	-1 619 023		-1 619 023	-1 359 917	84,0 %	-1 685 355
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 795 099		-1 795 099	-1 667 886	92,9 %	-1 807 621
Avustukset	-121 000		-121 000	-117 744	97,3 %	-88 211
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-449 277		-449 277	-520 696	115,9 %	-360 355
Toimintakulut yht.	-5 748 779	0	-5 748 779	-5 529 960	96,2 %	-5 830 306
Toimintakate	-817 885	0	-817 885	-343 503	42,0 %	-1 052 819
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 000		-1 000	-835	83,5 %	-59
Poistot ja arvonalentumiset	-1 157 951		-1 157 951	-1 396 892	120,6 %	-1 148 800
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 976 836	0	-1 976 836	-1 741 230	88,1 %	-2 154 039

2.3.6.1. Tila- ja huoltopalvelut

TILIVELVOLLISET

Tekninen johtaja

Kiinteistöpäällikkö

Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö

IT-päällikkö

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLA

Kiinteistöpalvelut ylläpitää, korjaa ja rakennuttaa kaupungin omistamia kiinteistöjä. Rakennusten kuntoa sekä toimivuutta seurataan aktiivisesti ja korjaustoimet kohdistetaan oikea-aikaisesti. Sähköisillä järjestelmillä tehostetaan huolto- ja palvelutoiminnan laatua.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut huolehtii kaupungin omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta sekä sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden aterioiden tuottamisesta. Ruokahuolto on keskitetty keskuskeittiöön.

It-palvelut vastaa koko kaupungin it-toimintojen kokonaishallinnasta sekä turvaa häiriöttömän toiminnan operatiivisessa toiminnassa. It-palvelut huomioivat valinnoissa ja hankinnoissa muiden hallintokuntien

Tilikaudella on toteutettu kaupungin historian suurinta investointihanketta, Raasakan uuden koulun rakentamista. Vuoden 2023 alusta toteutuva aluehallintouudistus aiheutti muutoksia ruoka- ja puhdistuspalveluiden toimintaan terveyskeskuksen ja Puistolän ruokapalveluiden siirtyessä hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Toimintatuotot olivat 4 866 773 euroa. Ne ylittivät talousarvion 35 879 eurolla johtuen pääosin muiden rakennusten vuokratuloista. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot kasvoivat 441 103 euroa pääosin sisäisten vuokrien korotuksen johdosta. Ateriapalvelumyynti Soitelle loppui ja vähensi ulkoisia myyntituottoja 204 145 euroa. Tätä jouduttiin osittain kompensoimaan nostamalla sisäisen ateriapalvelun hintaa.

Toimintakulut olivat 4 278 719 euroa. Ne alittivat talousarvion 289 743 eurolla. Merkittävimmät alitukset olivat sähkökuluissa sekä rakennusten ja alueiden kunnossapidossa. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut laskivat 53 391 euroa, suurin lasku n. 150 000 euroa oli sähkökustannuksissa.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Lämmitys €/ h-m ²	12	12	14
Sähkö €/ h-m ²	15	14	11
Vesi €/ h-m ²	2	2	1
Ateriamäärät	319 198	255 000	273 178
Tehokkuus annos/h	15	13	13
Elintarvikehankintojen kotimaisuusaste %	82	80	82
Siivous €/m ²	2	2	2
Siivous m ² /h	250	250	241

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kiinteistöjen hoito ja huolto, kunnossapito sekä rakennuttaminen on suunnitelmallista.	Huoltokirja ja huoltokirjaohjelmat päivitetään vastaamaan kunkin toimitalan huoltotarvetta. Kunnossapito- ja investointiohjelmat päivitetään.	Huoltokirja ja huolto-ohjelmat päivitetty alkuvuoden aikana. Investointiohjelma sekä kunnossapito- ja rakennuttamisprosessit päivitetty osana Toimitilaohjelmaa. Varhaiskasvatuksen tarveselvitys valmistui syksyllä yhteistyössä kasvatus- ja opetuspalveluiden kanssa. Raasakan koulun uudisrakennuksen rakentaminen jatkui koko vuoden.
Rakennuttamisen ja ylläpidon hiilidioksidipäästöjen vähentäminen.	Käynnistetään prosessi Kannuksen liittymiseksi HINKU-kunnaksi ja KETSiin. Selvitetään aurinkosähkön toteuttamismahdollisuudet ja LED-valaistukseen siirtyminen kaupungin kiinteistöissä.	Aurinkosähkön toteuttamismahdollisuuksia ja LED-valaistukseen siirtymistä sekä tievalaistuksessa että kaupungin kiinteistöissä on selvitetty, työ kesken ja jatkuu vuodelle 2024.
Hankintojen kotimaisuus- ja paikallisuusasteen hallittu kasvattaminen.	Osallistetaan prosesseihin paikallisia asukkaita ja yrityksiä. Hankintaa kehitetään paikallisuutta tukemiseksi.	Teknisen toimialan hankinnat toteutetaan lain sallimissa puitteissa kotimaisuus ja paikallisuus huomioiden.
Ruokahävikin pienentäminen.	Tilausjärjestelmän kehittäminen ja tilauskäytäntöjen tarkentaminen. Asiakkaiden ohjaus ja valistaminen. Ylijäämäruuan hyödyntämisen vaihtoehtojen selvittäminen ja käyttöönotto.	Tilauskäytäntöjä tarkennettu asiakkaita ohjaamalla Työ jatkuu vuonna 2024. Koulukeskuksen ylijäämäruokaa annetaan seurakunnan ruoka-apuun.
Tarjota maittavaa ja ravitsemussuosittelun mukaista ruokaa kouluille ja varhaiskasvatukseen kustannustehokkaasti.	Päivitetään ruokalistat vastaamaan lasten ja nuorten ravintosuosituksia yhteistyössä opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden henkilökunnan ja oppilaiden kanssa.	Yhteistyö oppilaiden kanssa aloitettu. Ruokalistojen päivitystä aloitettu ja jatkuu vuodelle 2024.
Ylläpitää tarkoituksenmukainen puhtaustaso huomioiden kiinteistöjen käyttö.	Säännölliset laatu- ja yhteydenpito asiakaisiin.	Yhteydenpitoa asiakkaisiin lisätty. Laatu- ja yhteydenpitoa ei voitu toteuttaa henkilöstöresurssien vajeen vuoksi.

TALOUSLUVUT - TILA- JA HUOLTOPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 986 878		1 986 878	1 969 984	99,1 %	1 996 806
Maksutuotot				6 475	-	12 552
Tuet ja avustukset					-	5 997
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	2 844 016		2 844 016	2 890 314	101,6 %	2 410 315
Toimintatuotot yht.	4 830 894	0	4 830 894	4 866 773	100,7 %	4 425 670
Valmistus omaan käyttöön				14 546	-	49 064
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 526 391		-1 526 391	-1 529 354	100,2 %	-1 616 629
Palvelujen ostot	-984 670		-984 670	-789 689	80,2 %	-737 899
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 619 383		-1 619 383	-1 464 421	90,4 %	-1 632 377
Avustukset				-3 294	-	
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut	-438 018		-438 018	-491 961	112,3 %	-345 206
Toimintakulut yht.	-4 568 462	0	-4 568 462	-4 278 719	93,7 %	-
						4 332 110
Toimintakate	262 432	0	262 432	602 600	229,6 %	142 623
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 000		-1 000	-485	48,5 %	-59
Poistot ja arvonalentumiset	-675 836		-675 836	-904 303	133,8 %	-730 089
Tilikauden yli-/alijäämä	-414 404	0	-414 404	-302 188	72,9 %	-539 885

2.3.6.2. Yhdyskuntapalvelut

TILIVELVOLLISET

Työpääällikkö

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Yhdyskuntapalvelut vastaa kaavoituksesta ja tonttien myynnistä sekä kaupungin yleisten alueiden, puistojen ja katujen hoidosta, kunnossapidosta, rakennuttamisesta ja rakentamisesta. Yhdyskuntapalveluiden henkilöstöä lisättiin.

Toimintatuotot olivat 199 088 euroa. Ne ylittivät talousarvion 159 088 euroa johtuen pääosin maa- ja vesialueiden vuokratuotoista sekä puunmyyntituloista. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot kasvoivat 26 478 euroa maa- ja vesialueiden vuokratuottojen kasvun ansiosta. Kaupunki saa maanvuokratuottoa muun muassa sekä Kuuronkallion että Mutkalammin tuulipuistoista.

Toimintakulut olivat 966 411 euroa. Ne ylittivät talousarvion 99 886 eurolla johtuen pääosin henkilöstömenojen ylityksestä. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut nousivat 157 686 euroa johtuen henkilöstömenojen, aineiden ja tarvikkeiden sekä yksityistieavustusten kasvusta.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Kaavatiet km	45	47	47
Tehokkuus / hoitokulut €/km	4 173	4 000	4 024

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Teiden ja yleisten alueiden hoito, kunnossapito ja rakennuttaminen on suunnitelmallista ja kustannustehokasta.	Katujen ja yleisten alueiden hoito-, rakentamis- ja kunnossapito-ohjelmat päivitetään. Tehostetaan ja kehitetään menetelmiä sekä työtapoja yhteistyössä urakoitsijoiden kanssa.	Katujen ja yleisten alueiden hoito-, rakentamis- ja kunnossapito-ohjelmien päivittäminen käynnistetty. Lastentalon leikkialueen rakentaminen aloitettiin. Keskustan alueen katujärjestelyt aloitettu. Koulukeskuksen alueen katujärjestelyt toteutus käynnistetty.
Rekilä-Roikola-tie ja Mutkalampi-Ainali-tie peruskorjataan.	Toteutetaan Rekilä-Roikola -tien parannussuunnitelman mukainen rakentaminen vuosien 2023 ja 2024 aikana. Mutkalampi-Ainali -tien peruskorjaaminen toteutetaan yhteishankkeena.	Rekilä-Roikola -tien perusparantaminen toteutettu n 3,5 km osalta. Loppuosan toteuttamisesta käyty neuvotteluja Ely-keskuksen kanssa ja toteutetaan 2024 aikana.
Toteutetaan kuntakuvaa, harrastamismahdollisuuksia ja matkailua edistäviä hankkeita määrärahojen puitteissa.	Toteutetaan suihkulähde Lestijokeen. Kesäkukkaistutukset keskitetään. Suunnitellaan esteetön liikuntapaikka Lestijoen varteen lähelle ydinkeskustaa keskustan asemakaavan toteuttamisen yhteydessä.	Suihkulähde Lestijokeen asennettu kesäkuussa. Kesäkukkaistutus ja istutusalueet uudistettu.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Energiansäästö.	Tehdään selvitys tievalaistuksen LED-saneerauksen nopeuttamisesta leasing-mallilla.	Käynnistetty tievalaistuksen inventoinnin päivitys LED-saneerausta varten. Käyty neuvotteluja toimijoiden kanssa erilaisista leasing-toimintamalleista. Katuvaloja saneerattu LED tekniikalla.

TALOUSLUVUT - YHDYSKUNTAPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot				59 405	-	18 896
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset					-	1 460
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	40 000		40 000	139 683	349,2 %	152 254
Toimintatuotot yht.	40 000	0	40 000	199 088	497,7 %	172 610
Valmistus omaan käyttöön				50 214	-	24 085
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-171 908		-171 908	-273 175	158,9 %	-194 142
Palvelujen ostot	-394 059		-394 059	-350 909	89,0 %	-344 342
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-175 000		-175 000	-203 430	116,2 %	-174 437
Avustukset	-121 000		-121 000	-114 450	94,6 %	-88 211
Vuokratulut					-	
Muut toimintakulut	-4 558		-4 558	-24 447	536,4 %	-7 593
Toimintakulut yht.	-866 525	0	-866 525	-966 411	111,5 %	-808 725
Toimintakate	-826 525	0	-826 525	-717 109	86,8 %	-612 030
Rahoitustuotot ja -kulut				-350	-	
Poistot ja arvonalentumiset	-482 115		-482 115	-492 589	102,2 %	-400 673
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 308 640	0	-1 308 640	-1 210 048	92,5 %	-1 012 703

2.3.6.3. Viranomaispalvelut

TILIVELVOLLISET

tekninen johtaja

rakennustarkastaja

TOIMINNAN JA TALOUDEN TARKASTELU TILIKAUDELLE

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan avulla edistää hyvää ja ympäristöön sopivaa rakentamista sekä valvoo ympäristön laatua. Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki sekä -asetus, Suomen rakentamismääräyskokoelma sekä kaupungin rakennusjärjestys.

Rakennusvalvonta palvelee kaupunkilaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä luvanhakijoiden ja naapurien oikeusturvan takaamisesta rakennettaessa. Rakennetun ympäristön ja maiseman suojelua koskevat myös esimerkiksi rakennussuojelulaki ja luonnonsuojelulaki.

Ympäristösuojelulain mukaiset tehtävät ostetaan Ylivieskan kaupungilta.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut ostetaan Kokkolan kaupungilta.

Palo- ja pelastustoimi siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialueen vastattavaksi ja sitä vastaava määräraha on poistettu talousarviosta.

Ympäristöterveydenhuollon määräraha siirtyi teknisten palveluiden toimialalle.

Toimintatuotot olivat 42 568 euroa. Ne alittivat talousarvion 17 432 eurolla rakennusvalvontamaksuista, joita ei arvioiden mukaisesti kertynyt. Edellisvuoteen verraten toimintatuotot laskivat 50 271 edellä kerrotusta johtuen.

Toimintakulut olivat 284 830 euroa. Ne alittivat talousarvion 28 962 eurolla. Merkittävin alitus oli ympäristöterveydenhuollon maksusuudessa. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut laskivat 404 640 euroa, mutta kun vertailuvuodelta eliminoidaan palo- ja pelastustoimen kustannukset ja huomioidaan ympäristöterveydenhuollon osuus, kustannukset nousivat 55 028 euroa nimenomaan ympäristöterveydenhuollon kustannuskasvusta johtuen.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Rakennus-, toimenpide- ja purkuluvat, rakentamisilmoitukset, suunnittelutarveraisut sekä poikkeamisluvat	79	120	64

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Rakennusvalvonnan palvelu on sujuvaa ja nopeaa.	Rakennus- ja toimenpidelupien käsittely kahden viikon kuluessa päätöskelpoisen hakemuksen jättämisestä.	Lupahakemukset käsitelty pääsääntöisesti tavoitteen mukaisesti.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Ympäristöpalveluiden toiminta on sujuvaa.	Ympäristö- ja maa-aineslupien käsittely kolmessa kuukaudessa päätöskelpoisen hakemuksen jättämisestä.	Lupahakemukset käsitelty pääsääntöisesti tavoitteen mukaisesti. Keväällä tapahtunut ympäristösihteerin vaihtuminen sujunut hyvin ja perhdytystä jatkettu koko syksy.
Asiakaslähtöiset palvelut	Asiakkaiden ohjaus ja neuvonta sähköisten palveluiden käyttämisessä sekä uudis- ja korjausrakentamisessa.	Kotisivut pidetty ajan tasalla. Lupapiste.fi -palvelun käyttöön tarjottu neuvontaa. Rakennusvalvontataksa päivitetty.
Viranomaistoiminta tukee hiilineutraaliustavoitetta	Ohjataan rakentajia ja peruskorjajia uusiutuvien energiamuotojen käyttöönottoon.	Rakennusvalvonnan ohjauksessa rakentajia opastetaan myös uusiutuviin energiamuotoihin.

TALOUSLUVUT - VIRANOMAISPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot					-	
Maksutuotot	60 000		60 000	42 568	70,9 %	87 354
Tuet ja avustukset					-	
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot					-	5 485
Toimintatuotot yht.	60 000	0	60 000	42 568	70,9 %	92 839
Valmistus omaan käyttöön				13 268	-	13 218
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-66 081		-66 081	-61 187	92,6 %	-77 993
Palvelujen ostot	-240 294		-240 294	-219 319	91,3 %	-603 114
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-716		-716	-36	5,0 %	-807
Avustukset					-	
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-6 701		-6 701	-4 288	64,0 %	-7 556
Toimintakulut yht.	-313 792	0	-313 792	-284 830	90,8 %	-689 470
Toimintakate	-253 792	0	-253 792	-228 994	90,2 %	-583 412
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	-18 039
Tilikauden yli-/alijäämä	-253 792	0	-253 792	-228 994	90,2 %	-601 451

2.3.7. Koko kaupunki yhteensä

KUNNAN TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN (ULKOISET JA SISÄISET ERÄT)

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 158 975	3 061 557		3 061 557	3 301 448	107,8 %	239 891
Maksutuotot	439 727	314 180		314 180	278 180	88,5 %	-36 000
Tuet ja avustukset	629 008	1 161 570		1 161 570	793 531	68,3 %	-368 039
Muut toimintatuotot	2 636 602	2 975 695		2 975 695	3 081 102	103,5 %	105 407
Toimintatuotot yht.	6 864 311	7 513 002	0	7 513 002	7 454 261	99,2 %	-58 741
Valmistus omaan käyttöön	86 367				78 027	-	78 027
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-10 989 884	-11 664 405		-11 664 405	-11 422 291	97,9 %	242 114
Palvelujen ostot	-28 026 302	-6 314 553		-6 314 553	-6 229 638	98,7 %	84 915
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 282 986	-2 322 596		-2 322 596	-2 268 226	97,7 %	54 370
Avustukset	-770 867	-837 544		-837 544	-875 973	104,6 %	-38 429
Muut toimintakulut	-1 978 071	-2 427 567		-2 427 567	-2 522 340	103,9 %	-94 773
Toimintakulut yht.	-44 048 111	-23 566 665	0	-23 566 665	-23 318 468	98,9 %	248 197
Toimintakate	-37 097 432	-16 053 663	0	-16 053 663	-15 786 179	98,3 %	267 484
Verotulot	20 861 375	12 635 000		12 635 000	13 168 806	104,2 %	533 806
Valtionosuudet	17 260 024	5 015 428		5 015 428	4 923 492	98,2 %	-91 936
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	3 850				22 103	-	22 103
Muut rahoitustuotot	290 867	17 415		17 415	143 539	824,2 %	126 124
Korkokulut	-35 526	-376 515		-376 515	-632 851	168,1 %	-256 336
Muut rahoituskulut	-8 995	-8 020		-8 020	-46 683	582,1 %	-38 663
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	250 197	-367 120		-367 120	-513 892	140,0 %	-146 772
Vuosikate	1 274 163	1 229 645	0	1 229 645	1 792 227	145,8 %	562 582
Poistot ja arvonalentumiset	-1 232 933	-1 193 217		-1 193 217	-1 496 129	125,4 %	-302 912
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot						-	-
Satunnaiset kulut						-	-
Satunnaiset erät						-	-
Tilikauden tulos	41 230	36 428	0	36 428	296 098	812,8 %	259 670
Poistoeron muutos	47 640					-	-
Varausten muutos						-	-
Rahastojen muutos		30 000		30 000		0,0 %	-30 000
Tilikauden yli-/alijäämä	88 870	66 428	0	66 428	296 098	445,7 %	229 670

2.4. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

KÄYTTÖTALOUSHENKIVERTAILU - KESKUSVAALILAUTAKUNTA

	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	9 000	9 797	108,9 %	11 356
- sisäiset	0	0	-	0
Toimintatuotot yht.	9 000	9 797	108,9 %	11 356
Toimintakulut				
- ulkoiset	-16 227	-11 461	70,6 %	-10 531
- sisäiset	-350	-332	94,8 %	-356
Toimintakulut yht.	-16 577	-11 793	71,1 %	-10 887
Toimintakate	-7 577	-1 996	26,3 %	470
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 577	-1 996	26,3 %	470

KÄYTTÖTALOUSHENKIVERTAILU - TARKASTUSLAUTAKUNTA

	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	0	0	-	0
- sisäiset	0	-49	-	0
Toimintatuotot yht.	0	-49	-	0
Toimintakulut				
- ulkoiset	-22 807	-21 989	96,4 %	-18 629
- sisäiset	-420	-297	70,7 %	-272
Toimintakulut yht.	-23 227	-22 286	95,9 %	-18 901
Toimintakate	-23 227	-22 335	96,2 %	-18 901
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-23 227	-22 335	96,2 %	-18 901

KÄYTTÖTALOUSHENKIVERTAILU - KAUPUNGINHALLITUS

	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	185 215	187 860	101,4 %	218 912
- sisäiset	637 303	667 652	104,8 %	610 686
Toimintatuotot yht.	822 518	855 512	104,0 %	829 598
Toimintakulut				
- ulkoiset	-2 262 222	-2 253 835	99,6 %	-24 245 012
- sisäiset	-112 139	-127 791	114,0 %	-133 792
Toimintakulut yht.	-2 374 361	-2 381 626	100,3 %	-24 378 804
Toimintakate	-1 551 843	-1 526 113	98,3 %	-23 549 206
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-64	-	-2
Poistot ja arvonalentumiset	-14 981	-41 604	277,7 %	-41 604
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 536 824	-1 567 782	102,0 %	-23 590 812

KÄYTTÖTALOUSHENNOVERTAILU - KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	1 091 707	854 970	78,3 %	817 677
- sisäiset	5 150	-10 420	-202,3 %	-2 855
Toimintatuotot yht.	1 096 857	844 550	77,0 %	814 822
Toimintakulut				
- ulkoiset	-9 505 909	-9 564 347	100,6 %	-8 889 270
- sisäiset	-3 055 612	-2 995 944	98,0 %	-2 509 835
Toimintakulut yht.	-12 561 521	-12 560 291	100,0 %	-11 399 105
Toimintakate	-11 464 664	-11 715 741	102,2 %	-10 584 284
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-10	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	-20 285	-57 634	284,1 %	-42 529
Tilikauden yli-/alijäämä	-11 484 949	-11 773 385	102,5 %	-10 626 813

KÄYTTÖTALOUSHENNOVERTAILU - HYVINVOINTIPALVELUIDEN LTK

	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	646 864	553 315	85,5 %	500 699
- sisäiset	6 869	82 706	1204,1 %	16 717
Toimintatuotot yht.	653 733	636 021	97,3 %	517 416
Toimintakulut				
- ulkoiset	-1 788 698	-1 708 297	95,5 %	-1 506 335
- sisäiset	-1 053 502	-1 104 215	104,8 %	-903 774
Toimintakulut yht.	-2 842 200	-2 812 512	99,0 %	-2 410 109
Toimintakate	-2 188 467	-2 176 490	99,5 %	-1 892 693
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 188 467	-2 176 490	99,5 %	-1 892 693

KÄYTTÖTALOUSHENNOVERTAILU - TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUN

	TA+M 2023	TP 2023	Tot.	TP 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	1 084 520	1 375 330	126,8 %	1 506 385
- sisäiset	3 846 374	3 733 099	97,1 %	3 184 734
Toimintatuotot yht.	4 930 894	5 108 429	103,6 %	4 691 119
Toimintakulut				
- ulkoiset	-5 475 106	-5 285 548	96,5 %	-5 569 052
- sisäiset	-273 673	-244 412	89,3 %	-261 254
Toimintakulut yht.	-5 748 779	-5 529 960	96,2 %	-5 830 306
Toimintakate	-817 885	-343 503	42,0 %	-1 052 819
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 000	-835	83,5 %	-59
Poistot ja arvonalentumiset	-1 157 951	-1 396 892	120,6 %	-1 148 800
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 976 836	-1 741 230	88,1 %	-2 154 039

2.5. Investointien toteutuminen

Investointivuosi 2023 oli historiallisen mittava. Investointeihin oli talousarviossa varattu 9 760 000 euroa ja niistä toteutui 7 754 618,46 euroa. Investointituloja arvioitiin kertyvän 50 000 euroa ja niitä toteutui 72 551,16 euroa. Varattuja määrärahoja jäi siis käyttämättä n. 2,0 milj. euroa, joista pitkävaikutteisten menojen osuus oli n. 1,0 milj. euroa. Roikola-Rekilä -tien saneeraukseen varattua 0,9 milj. eurosta siirtyi 0,6 milj. euroa käytettäväksi vuodelle 2024, eikä Mutkalampi-Ainali -tien saneeraukseen varattua 263 000 euron määrärahaa käytetty lainkaan. Omassa omistuksessa oleviin katuihin, puistoihin ym. alueisiin varattua määrärahaa jäi käyttämättä 0,5 milj. euroa.

Liikenneväyliin, puistoihin ja liikunta-alueisiin käytettiin yhteensä 1 101 973 euroa, josta:

- Katujen rakentamiseen ja saneeraukseen 371 544 euroa
- Keskusta-alueen kehittämissuunnitelman toteuttamiseen 277 087 euroa
- Roikola-Rekilä -tien saneeraukseen 275 096 euroa
- Tievalaistuksen saneerauksiin 166 005

Rakennuksiin käytettiin yhteensä 6 528 918 euroa, josta suurin osa, eli 6 297 222 euroa, kului Raasakan koulun rakentamiseen.

Kone- ja kalustohankintoihin käytettiin 114 971 euroa, josta:

- Sivistystoimi 69 749 euroa (yläkoulun koululuokkien kalustaminen)
- Tekninen toimi 27 323 euroa (pakettiauto)
- It-ohjelmistot 17 900 euroa (talousarvio-ohjelma)

Kiinteistöjä hankittiin 4 200 eurolla ja myytiin 72 551,16 eurolla (Veturitali Eskolasta, Sininen teollisuushalli sekä maa-alueita).

Osakkeihin ja osuuksiin kirjautui edellisvuonna ostettujen Työplus Oy:n osakkeiden varainsiirtovero 1 555 euroa.

INVESTOINNIT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
IRTAIMISTOHANKINNAT					
It-ohjelmistot ja irtaimisto (määrittelemätön)	55 000		55 000	17 900,00	37 100
Kasvatus- ja opetustoimen irtaimisto:					
- Yläkoulun luokkien kalustaminen	72 000		72 000	69 748,64	2 251
Teknisten palveluiden irtaimisto:					0
- Ajokalusto, yhdyskuntapalveluiden paketti- auto	30 000		30 000	27 322,61	2 677
- Ruokahuollon laitehankinnat (varaus)	35 000		35 000	0,00	35 000
IRTAIMISTOHANKINNAT MENOT YHTEENSÄ	192 000	0	192 000	114 971,25	77 029
OSAKKEET JA OSUUDET					
Asunto-osakkeet	150 000		150 000		150 000
Muut osakkeet	0		0	1 555,48	-1 555
OSAKKEET JA OSUUDET MENOT YHTEENSÄ	150 000	0	150 000	1 555,48	148 445
MAA-ALUEET					
Maa-alueiden osto	50 000		50 000	4 200,00	45 800
Maa-alueiden myynti	50 000		50 000	72 551,16	-22 551
PITKÄVAIKUTTEISET MENOT					
Yksitysteiden perusparannus	20 000		20 000	5 176,05	14 824
Valokuituverkkojen kuntarahoitusosuudet	60 000		60 000	0,00	60 000
Yhteishankkeet/Roikola-Rekilä tien saneeraus	900 000		900 000	275 096,29	624 904
Yhteishankkeet/Mutkalampi-Ainali tien saneeraus	263 000		263 000	0,00	263 000
Muut yhteishankkeet/Tiet kaduiksi	50 000		50 000	0,00	50 000
PITKÄVAIKUTTEISET MENOT YHTEENSÄ	1 293 000	0	1 293 000	280 272,34	1 012 728
RAKENNUKSET					
Koulukeskus (lukion ikkunat)	200 000		200 000	62 509,39	137 491
Raasakan koulu uudisrakennus ja kalustaminen	5 840 000		5 840 000	6 297 221,88	-457 222
Kaupunginviraston kokoustilat	250 000		250 000	0,00	250 000
Kirjasto	85 000		85 000	0,00	85 000
Lastentalon piha	60 000		60 000	70 756,45	-10 756
Kattoremontit	50 000		50 000	25 026,22	24 974
Salaojaremontit	150 000		150 000	0,00	150 000
Ennakoimattomat perusparannukset	95 000		95 000	73 404,50	21 596
RAKENNUKSET MENOT YHTEENSÄ	6 730 000	0	6 730 000	6 528 918,44	201 082
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET					
Katujen rakentaminen	200 000		200 000	185 406,16	14 594
Keskusta-alueen kehittämissuunnitelman toteutus	500 000		500 000	277 086,93	222 913
Koulukeskusalueen katujärjestelyt	400 000		400 000	186 137,66	213 862

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
Puistojen rakentaminen	80 000		80 000	10 064,71	69 935
Hulevesijärjestelmän suunnittele	50 000		50 000	0,00	50 000
Liikennemerkkien ja opasteiden uusiminen	15 000		15 000	0,00	15 000
Tievalaistus	100 000		100 000	166 005,49	-66 005
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET MENOT YHTEENSÄ	1 345 000	0	1 345 000	824 700,95	520 299
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	9 760 000	0	9 760 000	7 754 618,46	2 005 382
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ	50 000	0	50 000	72 551,16	-22 551
INVESTOINTINETTOMENOT YHTEENSÄ	9 710 000	0	9 710 000	7 682 067,30	2 027 933

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma (ulkoinen)

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	701 880,09	858 769,70
Maksutuotot	269 665,99	424 531,38
Tuet ja avustukset	793 531,14	629 007,73
Muut toimintatuotot	1 216 193,90	1 142 719,66
Toimintatuotot yht.	2 981 271,12	3 055 028,47
Valmistus omaan käyttöön	78 027,33	86 367,02
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-11 422 290,62	-10 989 884,13
Palvelujen ostot	-3 623 875,43	-25 712 644,75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 266 386,82	-2 281 242,96
Avustukset	-875 972,73	-770 867,14
Muut toimintakulut	-656 951,80	-484 189,21
Toimintakulut yht.	-18 845 477,40	-40 238 828,19
Toimintakate	-15 786 178,95	-37 097 432,70
Verotulot	13 168 806,33	20 861 374,63
Valtionosuudet	4 923 492,00	17 260 023,59
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	22 102,99	3 850,13
Muut rahoitustuotot	143 539,05	290 867,40
Korkokulut	-632 850,76	-35 526,00
Muut rahoituskulut	-46 683,41	-8 994,69
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-513 892,13	250 196,84
Vuosikate	1 792 227,25	1 274 162,36
Poistot ja arvonalentumiset	-1 496 129,43	-1 232 932,97
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	296 097,82	41 229,39
Poistoeron muutos		47 639,90
Varausten muutos		
Rahastojen muutos		
Tilikauden yli-/alijäämä	296 097,82	88 869,29

3.2. Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET JA SISÄISET ERÄT)

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	3 301 448,06	3 158 974,96
Maksutuotot	278 179,82	439 727,02
Tuet ja avustukset	793 531,14	629 007,73
Muut toimintatuotot	3 081 102,24	2 636 601,64
Toimintatuotot yht.	7 454 261,26	6 864 311,35
Valmistus omaan käyttöön	78 027,33	86 367,02
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-11 422 290,62	-10 989 884,13
Palvelujen ostot	-6 229 637,76	-28 026 301,93
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 268 226,29	-2 282 986,37
Avustukset	-875 972,73	-770 867,14
Muut toimintakulut	-2 522 340,14	-1 978 071,19
Toimintakulut yht.	-23 318 467,54	-44 048 110,76
Toimintakate	-15 786 178,95	-37 097 432,39
Verotulot	13 168 806,33	20 861 374,63
Valtionosuudet	4 923 492,00	17 260 023,59
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	22 102,99	3 850,13
Muut rahoitustuotot	143 539,05	290 867,40
Korkokulut	-632 850,76	-35 526,00
Muut rahoituskulut	-46 683,41	-8 994,69
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-513 892,13	250 196,84
Vuosikate	1 792 227,25	1 274 162,67
Poistot ja arvonalentumiset	-1 496 129,43	-1 232 932,97
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	296 097,82	41 229,70
Poistoeron muutos		47 639,90
Varausten muutos		
Rahastojen muutos		
Tilikauden yli-/alijäämä	296 097,82	88 869,60

3.3. Konsernituloslaskelma

KONSERNIN TULOSLASKELMA, TIIVIS

(1000 euroa)	2023	2022
Toimintatuotot	14 020	36 483
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-30 141	-75 443
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	224	595
Toimintakate	-15 898	-38 366
Verotulot	13 106	20 805
Valtionosuudet	7 188	19 408
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	15	11
Muut rahoitustuotot	158	94
Korkokulut	-987	-156
Muut rahoituskulut	-48	-33
Vuosikate	3 533	1 763
Poistot ja arvonalentumiset	-3 219	-3 506
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	315	-1 744
Tilinpäätössiirrot	16	26
Tilikauden verot	-1	-19
Laskennalliset verot	6	12
Vähemmistöosuudet	16	-41
Tilikauden yli-/alijäämä	352	-1 766

3.4. Rahoituslaskelma

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 792 227,25	1 274 162,67
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-22 507,45	-77 005,87
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 769 719,80	1 197 156,80
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 754 618,46	-3 416 517,18
Rahoitusosuudet investointimenoihin		86 785,00
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	72 551,16	61 398,32
Investointien rahavirta yhteensä	-7 682 067,30	-3 268 333,86
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-5 912 347,50	-2 071 177,06
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-51 110,35	-28 200,00
Antolainasaamisten vähennys	94 029,84	65 300,00
Antolainauksen muutokset yhteensä	42 919,49	37 100,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 400 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 700 000,00	1 200 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	5 700 000,00	1 200 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-47 545,35	-83 489,30
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	481 308,39	-408 540,61
Korottomien velkojen muutos	-740 047,99	1 289 554,10
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-306 284,95	797 524,19
Rahoituksen rahavirta yhteensä	5 436 634,54	2 034 624,19
Rahavarojen muutos	-475 712,96	-36 552,87
Rahavarat jakson alussa	862 975,92	899 528,79
Rahavarat jakson lopussa	387 262,96	862 975,92

3.5. Konsernirahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

(1000 euroa)	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 533	1 763
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-17	-187
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 517	1 575
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 272	-6 372
Rahoitusosuudet investointimenoihin		22
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	356	92
Investointien rahavirta yhteensä	-9 272	-6 349
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-5 400	-4 701
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	1	
Antolainasaamisten vähennys	9	5
Antolainauksen muutokset yhteensä		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 602	3 816
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 551	-1 776
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 610	1 463
Lainakannan muutokset yhteensä		
Oman pääoman muutokset	-7	-23
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-49	-131
Vaihto-omaisuuden muutos	-391	-102
Saamisten muutos	1 757	-1 526
Korottomien velkojen muutos	-1 677	2 109
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.		
Rahoituksen rahavirta yhteensä	5 084	3 835
Rahavarojen muutos	-316	-866
Rahavarat jakson alussa	4 745	7 439
Rahavarat jakson lopussa	4 429	6 573

3.6. Tase

KUNNAN TASE (ULKOISET ERÄT)

	2023	2022
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	118 551,50	117 950,72
Muut pitkävaikutteiset menot	1 951 844,69	2 130 970,51
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 070 396,19	2 248 921,23
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 761 889,59	2 732 984,31
Rakennukset	14 367 220,87	15 070 979,37
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 648 379,69	3 520 140,51
Koneet ja kalusto	267 048,63	345 848,88
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 136 590,96	2 208 866,81
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	30 181 129,74	23 878 819,88
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	6 214 667,07	6 538 307,92
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut lainasaamiset	2 948,00	2 948,00
Muut saamiset	54 713,54	54 633,03
Sijoitukset yhteensä	6 272 328,61	6 595 888,95
Pysyvät vastaavat yhteensä	38 523 854,54	32 723 630,06
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen varat	366 162,14	366 747,78
Muut toimeksiantojen varat	317 689,14	317 689,14
Toimeksiantojen varat yhteensä	683 851,28	684 436,92
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Vaihto-omaisuus yhteensä	0,00	0,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	494 000,00	529 000,00
Siirtosaamiset		65 048,28
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	229 400,79	320 737,87
Lainasaamiset	55 000,00	63 000,00
Muut saamiset	245 304,95	216 438,83
Siirtosaamiset	142 504,80	496 293,95
Saamiset yhteensä	1 166 210,54	1 690 518,93
Rahoitusarvopaperit		
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	387 262,96	862 975,92
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 553 473,50	2 553 494,85
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 761 179,32	35 961 561,83

	2023	2022
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	6 843 988,85	7 252 290,20
Arvonkorotusrahasto	2 011 828,47	2 011 828,47
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma		
Muut rahastot	1 049 489,66	1 049 489,66
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 898 631,14	5 809 761,54
Tilikauden yli-/alijäämä	296 098,00	88 870,00
Oma pääoma yhteensä	16 100 035,94	16 212 239,47
Vähemmistöosuudet		
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	0,00	0,00
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		
Pakolliset varaukset yhteensä	0,00	0,00
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	586 550,97	635 233,89
Asuntoyhtiöiden rakennusaikaiset tulot		
Muut toimeksiantojen pääomat	14 475,17	13 923,24
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	601 026,14	649 157,13
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 290 909,09	
Korottomat		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	10 270,18	10 588,49
Siirtovelat		
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Joukkovelkakirjalainat	12 500 000,00	15 200 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	109 090,91	
Korottomat		
Saadut ennakot	247 814,52	687 590,16
Ostovelat	1 140 016,27	979 954,31
Muut velat	228 714,84	219 481,58
Siirtovelat	1 533 301,43	2 002 550,69
Vieras pääoma yhteensä	24 060 117,24	19 100 165,23
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	40 761 179,32	35 961 561,83

3.7. Konsernitase (1 000 €)

KONSERNITASE, TIIVIS

(1000 euroa)	2023	2022
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	539	763
Muut pitkävaikutteiset menot	2 005	2 204
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 557	2 977
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 383	3 482
Rakennukset	24 622	28 823
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 237	11 156
Koneet ja kalusto	3 784	4 327
Muut aineelliset hyödykkeet	1 010	1 074
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 201	2 667
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	53 237	51 528
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	5 826	5 821
Osakkeet ja osuudet	1 924	2 005
Muut lainasaamiset		5
Muut saamiset	184	203
Sijoitukset yhteensä	7 934	8 034
Pysyvät vastaavat yhteensä	63 727	62 540
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	267	231
Lahjoitusrahastojen varat	366	367
Muut toimeksiantojen varat	341	340
Toimeksiantojen varat yhteensä	974	938
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	550	598
Keskeneräiset tuotteet	397	111
Muu vaihto-omaisuus	38	69
Vaihto-omaisuus yhteensä	985	777
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	7	9
Siirtosaamiset		65
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 492	4 390
Lainasaamiset	22	30
Muut saamiset	419	1 027
Siirtosaamiset	198	823
Saamiset yhteensä	3 139	6 343
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit		262
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0	262

(1000 euroa)	2023	2022
Rahat ja pankkisaamiset	4 429	6 311
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	8 553	13 693
VASTAAVAA YHTEENSÄ	73 255	77 171
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	6 844	7 252
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma		
Arvonkorotusrahasto	1 593	1 593
Muut omat rahastot	5 045	5 071
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	11 317	13 165
Tilikauden yli-/alijäämä	352	-1 766
Oma pääoma yhteensä	25 151	25 315
Vähemmistöosuudet		
	950	966
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		175
Pakolliset varaukset yhteensä	0	175
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	267	265
Lahjoitusrahastojen pääomat	587	685
Muut toimeksiantojen pääomat	39	84
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	892	1 034
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Pääomalainat	3	3
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 566	14 558
Korottomat		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	6 658	6 640
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat	172	222
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Pääomalainat		
Joukkovelkakirjalainat	12 500	15 200
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 431	1 534
Korottomat		
Saadut ennakot	374	742
Ostovelat	2 439	4 482
Muut velat	1 076	1 467
Vieras pääoma yhteensä	46 261	49 681
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	73 255	77 171

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT (LIITETIETO 1)

JAKSOTUSPERIAATTEET

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno.

4.2. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOKSESTA (LIITETIETO 2)

TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOS

Muutoksia ei ole

OIKAISUT EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOIHIN (LIITETIETO 3)

Oikaisuja ei ole

EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS (LIITETIETO 4)

Tilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämismenot siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämismenot ja tehtävien siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen menot siirtyivät hyvinvointialueille. Sosiaali- ja pelastustoimen tehtävien siirtyessä myös tehtäviä vastaava verorahoitus siirtyi hyvinvointialueille.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä kuntien ja kaupunkien järjestämisvastuuseen liittyvä henkilöstö ja irtain omaisuus on siirtynyt hyvinvointialueille 1.1.2023.

Hyvinvointialueen ja kunnan/kaupungin väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain (voimaansaattolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitettujen irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu kunnan/kaupungin kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu kunnan/kaupungin tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomaerien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa tai rahoituslaskelmassa.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymiseen liittyvistä syistä kunnan/kaupungin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilinpäätökseen nähden.

AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET (LIITE-TIETO 5)

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja, kuluja sekä virheiden korjauksia ei ole.

4.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet, sekä niiden liitetiedot on yhdistelty omistussuuden mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuden erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisön poistot on oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön edellisten tilikausien ja tilikauden yli-/alijäämää vastaan.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

POIKKEAVAT TILIKAUDET

Konsernitilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämismvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämismvastuun ja tehtävien siirron myötä konsernin emoyhteisön tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma 31.12.2023 eivät ole vertailukelpoisia edellisen tilinpäätöksen kanssa.

Hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023 aiemmin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtäviä hoitaneet kuntayhtymät ovat purkautuneet. Muutoksen myötä kunnan/kaupungin omistus Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon kuntayhtymässä on päätynyt ja näin ollen sitä ei ole yhdistelty vuoden 2023 tilinpäätökseen.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on emoyhteisössä kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomaerien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Samoin vuoden 2023 konsernin tulokseen vaikuttavat ainoastaan vuoden 2023 liiketapahtumat ja eliminointi- ja yhdistelykirjausten muutokset. Sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyistä johtuvat muutokset vaikuttavat konsernitaseen edellisten tilikausien yli- tai alijäämään.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämismvastuun siirtymiseen liittyvistä syistä konsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilinpäätökseen nähden.

Omaisuusjärjestelyt vaikuttavat myös siihen, mitkä yhteisöt yhdistellään kuntakonsernien konsernitilinpäätöksiin, ja siten konsernitilinpäätöksen oikaisu- ja eliminointikirjauksiin.

4.4. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

ULKOISET TOIMINTATUOTOT TOIMIELIMITTÄIN (LIITETIETO 6)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Yleishallinto	197 656	683 824	197 656	230 268
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut		19 419 021		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 010 519	1 929 775	1 408 285	1 318 675
Yhdyskuntapalvelut	1 317 649	1 443 927	1 375 330	1 506 385
Muut palvelut	10 494 118	13 006 527		
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>14 019 942</i>	<i>36 483 074</i>	<i>2 981 271</i>	<i>3 055 328</i>

VEROTULOJEN ERITTELY (LIITETIETO 7)

	2023	2022
Kunnallisvero	8 812 980	17 221 646
Osuus yhteisöverosta	1 010 860	1 562 307
Kiinteistövero	3 344 966	2 077 421
Verotulot yhteensä	13 168 806	20 861 375

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY (LIITETIETO 8)

	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 879 553,00	13 790 776,00
josta verotuloihin perustuva v.os. tasaus	2 726 305,00	4 601 523,00
josta harkinnanvarainen v.os. korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-20 219,00	42 922,00
Verotulomenetyksen korvaus	1 064 158,00	3 426 325,59
Valtionosuudet yhteensä	4 923 492,00	17 260 023,59

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY (LIITETIETO 9)

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	393 497	22 177 885
Muiden palvelujen ostot	4 817 761	3 534 760
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>5 211 259</i>	<i>25 712 645</i>

VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET (LIITETIETO 10)

Ei ilmoitettavaa

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN LASKENNASSA KÄYTETYT POISTOMENETELMÄT JA POISTOAJAT (LIITETIETO 11)

Laji	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 v
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 v
Liikearvo	Tasapoisto	2 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
ATK-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	Tasapoisto	5 v
Osallistuminen toisen yhteisön:		
tiehankkeisiin	Tasapoisto	15 v
ratahankkeisiin	Tasapoisto	30 v
väylähankkeisiin	Tasapoisto	10 v
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	Tasapoisto	10 v
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	5 v
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset, kiviset	Tasapoisto	50 v
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	Tasapoisto	40 v
Koulurakennukset, kiviset	Tasapoisto	50 v
Koulurakennukset, puiset	Tasapoisto	40 v
Päiväkodit, kiviset	Tasapoisto	50 v
Päiväkodit, puiset	Tasapoisto	40 v
Sairaalat ja palvelutalot, kiviset	Tasapoisto	40 v
Sairaalat ja palvelutalot, puiset	Tasapoisto	30 v

Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Teollisuushallit, kiviset	Tasapoisto	30 v
Teollisuushallit, puiset	Tasapoisto	30 v
Taloussrakennukset		
Museorakennukset, kiviset	Tasapoisto	20 v
Museorakennukset, puiset	Tasapoisto	20 v
Varastot, kiviset	Tasapoisto	20 v
Varastot, puiset	Tasapoisto	20 v
Vapaa-ajan rakennukset		
Vapaa-aikakeskus	Tasapoisto	30 v
Monitoimitalo	Tasapoisto	30 v
Asuinrakennukset		
Rivi- ja pientalot, kiviset	Tasapoisto	40 v
Rivi- ja pientalot, puiset	Tasapoisto	30 v
Kerrostalot, kiviset	Tasapoisto	40 v
Kerrostalot, puiset	Tasapoisto	30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	10 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	10 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	Menojäännöspoisto	15 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja -laitteet	Menojäännöspoisto	20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	15 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	20 %
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	Tasapoisto	7 v
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 v
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	15 v
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 v
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5-15 v
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 v
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 v
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa	

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET (LIITETIETO 12)

	2023	Konserni 2022
Varaus 1.1.		272 767,00
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		-97 550,00
Varaus 31.12.		175 217,00

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon kuntayhtymä Soite on purkautunut hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa 1.1.2023, eikä sitä ole yhdistelty kaupungin konsernitilinpäätökseen 31.12.2023. Tästä johtuen pakollista varausta ei ole kaupungin konsernitilinpäätöksessä 31.12.2023.

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA TAPPIOT (LIITETIETO 13)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	35 686	51 731	35 686	51 731
Rakennusten luovutusvoitot	33 017	6 007	33 017	
Muut luovutusvoitot	10	25 275		25 275
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>68 714</i>	<i>83 013</i>	<i>68 703</i>	<i>77 006</i>
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot	285 249	1 927	33 411	0
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	285 249		1 655	
Liittymismaksujen luovutustappiot			11 130	
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>		<i>1 927</i>	<i>46 196</i>	

Vertailuvuoden tieto korjattu

SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY (LIITETIETO 14)

Ei ilmoitettavaa

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY (LIITETIETO 15)

	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	44 074	34 208
Osinkotuotot saman konsernin yhtiöistä	71 752	
<i>Yhteensä</i>	<i>115 826</i>	<i>34 208</i>

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA (LIITETIETO 16)

	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos		47 639

4.5. Tasetta koskevat liitetiedot

4.5.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

LAINAN LIIKKEESEEN LASKEMISESTA AIHEUTUNEET KULUIKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET (LIITETIETO 17)

Ei ilmoitettavaa.

ARVONKOROTUKSET (LIITETIETO 18)

Ei ilmoitettavaa.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET (LIITETIETO 19)

	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaik. menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	117 950,72	2 130 970,50	2 248 921,23
Lisäykset tilikauden aikana			0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Siirrot erien välillä	31 183,50	4 934,68	36 118,18
Tilikauden poisto	-30 582,72	-184 060,50	-214 643,22
Arvonalennukset ja palautukset			0,00
Aktivoitujen korkomenot			0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	118 551,50	1 951 844,70	2 070 396,19
Kirjanpitoarvo 31.12.	118 551,50	1 951 844,70	2 070 396,19

AINEELLISET HYÖDYKKEET (LIITETIETO 19)

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	2 732 984,31			345 848,88		
Tilinavaus/siirto hyvinvointialueelle				-83 105,02		
Poistamaton hankintameno 1.1.		15 070 979,40	3 520 140,51	262 743,86	2 208 866,81	23 795 714,86
Lisäykset tilikauden aikana	45 538,22				7 707 524,76	7 753 062,98
Vähennykset tilikauden aikana	-16 632,94	-33 410,77				-50 043,71
Siirrot erien välillä		137 499,94	483 150,24	123 032,25	-779 800,61	-36 118,18
Tilikauden poisto		-807 847,67	-354 911,06	-118 727,48		-1 281 486,21
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 761 889,59	14 367 220,90	3 648 379,69	267 048,63	9 136 590,96	30 181 129,74
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 761 889,59	14 367 220,90	3 648 379,69	267 048,63	9 136 590,96	30 181 129,74
Olennaiset lisäpoistot		203 258,55				203 258,55

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämismenot siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämismenot siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvä irtain omaisuus siirtyi hyvinvointialueille vastikkeetta. Siirrot on kirjattu Kannuksen kaupungin tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla. Hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuuserät on kirjattu alkusaldon muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023.

MAA- JA VESIALUEET ERITTELY (LIITETIETO 19)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	82 110,00	40 772,00	81 923,00	40 585,00
Muut maa- ja vesialueet	3 300 759,00	3 440 871,00	2 679 966,00	2 692 399,00
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>3 382 869,00</i>	<i>3 481 643,00</i>	<i>2 761 889,00</i>	<i>2 732 984,00</i>

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET (LIITETIETO 19)

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Yhteensä
	Konserniyh- tiöt	Omis- tusy- teisöt	Kuntayhty- mäosuudet	Muut osak- keet ja osuu- det		Kon- ser- niyh- teisöt	Kun- tayhty- mät	Muut yhtei- söt	Liittymis- maksut pa- lautettavat	
Kirjanpitoarvo 31.12.2022			1 016 947,00							
Tilinavaus/kuntayhty- män lakkaaminen			-325 196,00							
Hankintameno 1.1. Lisäykset	3 436 928,00		691 751,00	2 084 433,00	6 213 112,00	2 948,0				2 948,00
Vähennykset				1 555,00	1 555,00					
Hankintameno 31.12. Kirjanpitoarvo 31.12.	3 436 928,00		691 751,00	2 085 988,00	6 214 667,00	2 948,0				2 948,00

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämismääräyksiä siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämismääräyksiin siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen järjestämiseen liittyvä kuntatayhtymä lakkasi ja näin ollen Kannuksen kaupungin omistus Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystoimintakuntatayhtymässä päättyi.

OLENNAISET KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVON MUUTOKSET (liitetieto 19)

	Kirjanpitoarvo 31.12.2022	Tilinavaus 1.1.2023	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tili- kaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.
Korpelan Voima	6 996,61	6 996,61	6 996,61			6 996,61
Keski-Pohjanmaan liitto	37 176,47	37 176,47	37 176,47			37 176,47
Keski-Pohjanmaan kou- lutusyhtymä	647 577,57	647 577,57	647 577,57			647 577,57
Keski-Pohjanmaan sosi- aali- ja terveystoimen kuntatayhtymä	325 196,33	-325 196,33				

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämismääräyksiä siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämismääräyksiin siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen järjestämiseen liittyvä kuntatayhtymä lakkasi ja näin ollen Kannuksen kaupungin omistus Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystoimintakuntatayhtymässä päättyi.

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ (LIITETIETO 20-22)

	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Konsernin osuus omasta pääomasta 1 000 €	Konsernin osuus vieraasta pää- omasta 1 000 €	Konsernin osuus ti- lik. voitosta/tappi- osta 1 000 €
Tytärityhteisöt					
Kannuksen Vuokra-asunnot Oy	100 %	100%	897	3 200	-241
YritysKannus Oy	100 %	100%	38	39	3
Kiinteistö Oy Kannuksen Virastotalo	65,29 %	65,29 %	1 078	234	-1
Kannuksen Kaukolämpö Oy	64,90 %	64,90 %	1 476	2 871	4
Kiinteistö Oy Kannuksen Lemmikki	51 %	51 %	44	240	1
Kiinteistö Oy Kannuksen Teollisuusmiilu	50,49 %	50,49 %	105	42	-6
Kuntayhtymät					
Keski-Pohjanmaan Koulutuskuntayhtymä	7,00%	7,00%	2 093	2 208	-7
Keski-Pohjanmaan liitto	8,45 %	8,45 %	161	54	26
Korpelan Voima Oy	26,07 %	26,07 %	7 763	12 658	265
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä	0,00%	0,00%	0	0	0
Osakkuusyhteisöt					
Jyta Omaisuus Oy	26,04 %	26,04 %	12	0	12
Kiinteistö Oy Kitinkoti	49 %	49 %	302	0	-10
Osuuskunta Kitinkannus	20 %	200%	12	0	12

PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ SEKÄ OSAKKUUS- JA MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ (LIITETIETO 23)

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		13 618		4 393
Lainasaamiset	487 000	33 000	520 000	33 000
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	487 000	46 618	520 000	37 393
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				36 854
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				288 329
Yhteensä				325 183
Saamiset yhteensä	487 000	46 618	520 000	362 576

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT (LIITETIETO 24)

	TP 2023	Konserni TP 2022	TP 2023	Kunta TP 2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	3 463	68 404	3 463	
Kelan korvaus työterveyshuollosta	86 906	120 363	78 438	63 917
EU-tuet ja avustukset	429			
Muut tulojäämät	78 115	698 791	31 073	144 048
<i>Tulojäämät yhteensä siirtosaamiset</i>	<i>168 913</i>	<i>887 558</i>	<i>112 974</i>	<i>207 965</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>168 913</i>	<i>188 767</i>	<i>112 974</i>	<i>207 965</i>

4.5.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY (LIITETIETO 25)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Peruspääoma 31.12.2022	7 252 290		7 252 290	
Tilinavaus/kuntayhtymän lakkaaminen	-408 301		-408 301	
Peruspääoma 1.1.	6 843 989	7 252 290	6 843 989	7 252 290
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	6 843 989	7 252 290	6 843 989	7 252 290
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 592 626	1 592 626	2 011 828	2 011 828
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 592 626	1 592 626	2 011 828	2 011 828
Muut omat rahastot 31.12.2022	5 070 688			
Tilinavaus/kuntayhtymän lakkaaminen	-31 392			
Muut omat rahastot 1.1.	5 039 296	5 019 091	1 049 490	1 049 490
Siirrot rahastoon	-15 981	69 930		
Siirrot rahastosta	22 165	-18 333		
Muut omat rahastot 31.12.	5 045 480	5 070 688	1 049 490	1 049 490
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	11 399 344			
Tilinavaus/kuntayhtymän lakkaaminen	-52 859			
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	11 346 485	13 266 191	5 809 762	5 336 589
Siirrot erien välillä	-29 061			
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	11 317 423	13 165 416	5 898 631	5 809 762
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	351 893	-1 766 072	296 098	88 870
<i>Oma pääoma yhteensä 31.12.</i>	<i>25 151 412</i>	<i>25 314 949</i>	<i>16 100 036</i>	<i>16 212 239</i>

Hyvinvointialueen ja kunnan/kaupungin väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain (voimaannpanolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitettun irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu kunnan/kaupungin kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu kunnan/kaupungin tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

POISTOERO (LIITETIETO 26)

	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero		47 639

PITKÄAIKAISET VELAT JA VELKOJEN OSAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA (LIITETIETO 27)

	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 545 454	

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT (LIITETIETO 28)

	2023	2022
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
Kuntarahoitus, korko 4,06, erääntyy 3.1.2024	10 500 000	
Osuuspankki, korko 4,13, erääntyy 3.1.2024	2 000 000	
Kuntarahoitus, korko, erääntyy Nordea, korko, erääntyy		
<i>Yhteensä</i>	<i>12 500 000</i>	<i>15 200 000</i>

PAKOLLISET VARAUKSET (LIITETIETO 29)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset		175 217		
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>		<i>175 217</i>		

VIERAS PÄÄOMA (LIITETIETO 30)

	Lyhytaikainen		Pitkäaikainen	
	2023	2022	2023	2022
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		80 841		61 643
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		<i>80 841</i>		<i>61 643</i>
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat		248		7 152
Siirtovelat				629 339
<i>Yhteensä</i>		<i>248</i>		<i>636 491</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>		<i>81 089</i>		<i>698 134</i>

SEKKITILILIMIITTI (LIITETIETO 31)

	2023	2022
Luotollisen shekkitilin limiitti 31.12.	672 751,70	672 751,70
- siitä käyttämättä oleva määrä	672 751,70	672 751,70

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY (LIITETIETO 32)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Liittymismaksut	6 647 773	6 629 816		
Muut velat	10 564	10 588	229 715	219 482
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>6 658 337</i>	<i>6 640 404</i>	<i>229 715</i>	<i>219 482</i>

SIIRTOVELAT (LIITETIETO 33)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot		234		
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	1 382 784	2 739 028	1 048 095	909 389
Muut palkkoja ja hlösivukulujen jakso- tukset	286 970	561 494	260 953	313 079
Korkojaksotukset	105 406	8 957		
Muut menojäämät	204 261	1 303 146	174 996	780 082
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 979 421</i>	<i>4 612 626</i>	<i>1 484 044</i>	<i>2 002 551</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 979 421</i>	<i>4 612 860</i>	<i>1 484 044</i>	<i>2 002 551</i>

4.5.3. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN (LIITETIETO 34)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 928 449	3 047 366		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yht.</i>	<i>2 928 449</i>	<i>3 047 366</i>		

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU OSAKKEITA (LIITETIETO 35)

Ei ilmoitettavaa

VAKUUEDET (LIITETIETO 36)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiin- nitykset	1 536 376	1 536 376		
Yhteensä	1 536 376	1 536 376		

MUUT VAKUUEDET (LIITETIETO 37)

Ei ilmoitettavaa

TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUSITOUMUKSET (LIITETIETO 38)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Vuokravastuiden yhteismäärä	401 004	1 517 657	167 884	217 434
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	116 464	124 152	75 813	90 376

VASTUUSITOUMUKSET (LIITETIETO 39)

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	5 230 000	5 230 000	5 230 000	5 230 000
Jäljellä oleva pääoma	3 769 157	4 380 859	3 769 157	4 380 859
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 144 692	1 785 192	6 344 692	5 985 192
Jäljellä oleva pääoma	1 520 316	699 326	5 278 167	4 554 326

TAKAUSVASTUUT (LIITETIETO 39)

	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	44 399 278	40 805 632
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahas- tosta 31.12.	35 343	23 597

TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT (LIITETIETO 41)

Toimeksiantojen varoja sijoitettu Säästöpankin korko plus B-rahastoon 121056,23 euron ostohinnalla. Rahaston arvo 30.9.2023 oli 107583,73 euroa, arvonalennusta (13472,50) ei ole kirjattu

	2023	Konserni 2022	2023	Kunta 2022
Arvonlisäveron palautusvastuu	891 559	1 549 416	221 128	378 938
Koronvaihtosopimukset				
Nimellisarvo	8 400 000	212 160	8 400 000	
Markkina-arvo	262 992	20 953	262 992	

4.5.4. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ 31.12. (LIITETIETO 42)

	2023	2022
Yleishallinto	10	11
Sosiaali- ja terveystoimi		
Opetus- ja kulttuuritoimi	163	152
Yhdyskuntapalvelut	43	48
Muut palvelut	59	52
Yhteensä	275	263

TASEESEEN AKTIVOIDUT HENKILÖSTÖKULUT (LIITETIETO 43)

	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	11 422 291	10 989 884
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	64 764	86 367
Henkilöstökulut yhteensä	11 487 055	11 076 251

LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT (LIITETIETO 44)

	2023	2022
Perussuomalaiset ry	2 030	2 205
Sosiaalidemokraatit ry	1 678	1 958
Kristillisdemokraatit ry		68
Kokoomus ry	3 110	1 330
Keskustapuolue	3 902	3 778
Luottamushenkilömaksut yhteensä	19 991	9 339

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT (LIITETIETO 45)

	2023	2022
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	6 825	9 170
Tarkastuslautakunnan avustaminen	6 178	6 580
Lausunnot	23 445	
Palkkiot yhteensä	36 448	15 750

INTRESSITAHOTAPAHTUMAT (LIITETIETO 46)

Ei ole tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia

LUETTELO TILIKAUDELLE KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA JA NIIDEN SÄILYTYSTAVOISTA SEKÄ KÄYTYISTÄ TOSITELAJEISTA

Päiväkirjat	ATK-tulosteena/Aditro Archive sähköinen arkisto
Pääkirjat	ATK-tulosteena/Aditro Archive sähköinen arkisto
Muistiotositteet	Paperitositteet/Asiakas
Myyntitositteet	Aditro Archive sähköinen arkisto
Ostotositteet	Aditro Archive sähköinen arkisto
Matkanhallintatositteet	Aditro Archive sähköinen arkisto
Palkkatositteet	Aditro Archive sähköinen arkisto
Tasekirja	Sidottu kirja
Tase-erittelyt	ATK-tulosteena

Luettelo käytetyistä tositelajeista

- 10 Kassatositteet
- 30 Pankkitositteet
- 32 Ostolaskut P2P
- 35 Ostolaskujen maksut
- 36 Ostolaskujen käsin tallennetut
- 40 Myren viitesuoritukset
- 41 Myre käsintallennetut suoritukset
- 42 Intime yleislaskutus
- 46 Viitesuoritukset/perintätoimisto
- 47 Myre ennakoiden ja maksumääräysten kohdistaminen
- 49 Korkolaskut
- 5F Ateripalvelu
- 5H Sivistyspalvelut/opetustoimi
- 5I Päivähoito
- 5K Vapaa-aikalaskutus
- 5L Kansalaisopiston laskutus
- 5R Teknisen toimen laskutus
- 5T Vuokralaskutus
- 5U Rakennusvalvonta
- 63 eMemo payment
- 77 Sisäiset web-muistiotositteet
- 80 Web-muistiotositteet
- 82 Matkalaskut
- 84 Palkkatositteet
- 85 Luottotappiot
- 86 Hyvitysten kohdistus myre
- 87 Sumu-poistot
- 88 Käyttöomaisuuden luovutukset
- 90 Vyörytykset
- 91 Kirjanpito laskennalliset
- 93 Sisäinen laskenta laskennalliset
- 96 Kirjanpidon tulos
- 97 Kirjanpidon tulos laskennalliset
- 98 Sisäisen laskennan tulos
- 99 Sisäisen laskennan tulos laskennalliset

5. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Kannuksessa 26.3.2024

Anja Törmä

Manolis Huuki

Päivi Hintikka

Ari Huuki

Erkki Huuki

Hannele Ilola

Sirkka Juusela-Pekkarinen

Timo Pajala

Jyrki Veijola

Jussi Niinistö
kaupunginjohtaja

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Tilintarkastuksesta on annettu erillinen tarkastuskertomus.

___/___/2024

KPMG
Elina Pesonen
JHT,KHT